

Občina Ivančna Gorica
Sokolska 8
1295 Ivančna Gorica
T 01 781 21 00

Klasje

Aktualno dogajanje v občini.
Vabljeni na internetne strani:
www.ivančna-gorica.si

Prijetno domače. Občina Ivančna Gorica

Vse najboljše domovina

Kljub nenavadnim razmeram, ki jih je prinesla epidemija koronavirusne bolezni, pa si v teh dneh lahko utrremo čas za praznovanje rojstnega dne naše domovine Slovenije. Trideset let mineva od zgodovinske razglasitve samostojne in demokratične republike Slovenije. Samostojnost in demokratične vrednote smo morali ubraniti v vojni, ki je žal prinesla tudi žrtve. Tudi na območju naše občine je odzvanjalo navdušenje nove slovenske prihodnosti, zavejal pa je tudi strah pred vojaškimi spopadi. In vsega tega se spominjamo v teh dneh. Tradicionalno se bomo srečali 25. junija na svečanosti na Polževem, še posebej pa bo slovesno 4. julija v Ivančni Gorici ob slovesnem odkritju spominskega obeležja, ki bo odslej spominjalo na prvo sveto mašo med slovenskimi vojaki. Praznujemo tudi Jurčičevo leto, posvečeno našemu rojaku z Muljave, ki je bil eden tistih vrlih in pomembnih Slovencev, ki so hrepneli po domovini kakršno imamo danes. Za to, da bi mi nekoč uživali v svoji lastni državi, s svojim jezikom in kulturo, so namenili vse svoje delovne in ustvarjalne napore. 140 let po Jurčičevi smrti pa se žal vse prevečkrat dogaja, da svoje domovine ne znamo ceniti in spoštovati. Izkažimo svoj ponos in spoštovanje, tako da izobesimo slovensko zastavo in se trudimo za složno sobivanje in uspešno Slovenijo. Srečno in vse najboljše domovina Slovenija!

Matej Šteh, urednik

str. 3

Letos praznovali praznik Občine Ivančna Gorica – pri Jurčiču doma

str. 23

Olimpijske vrednote miru, prijateljstva, strpnosti in upanja so se širile tudi po naši občini

KULTURNO DRUŠTVO
JOSIP JURČIČ MULJAVA

DESETI BRAT

Josip Jurčič

PREDSTAVA NA PROSTEM
V LETNEM GLEDALIŠČU NA MULJAVI

PREMIERA
PETEK 25. 6. OB 21. URI

PONOVITVE:
SOBOTA 26.6. | PETEK 2.7. | PETEK 9.7.
SOBOTA 3.7. | SOBOTA 10.7.

OB 21. URI

Prijetno domače
Občina Ivančna Gorica

Vabljeni na

**OSREDNJO SVEČANOST
V POČASTITEV
DNEVA DRŽAVNOSTI**
in

**30. obletnice samostojnosti
Republike Slovenije,**

»VSE NAJBOLJŠE DOMOVINA«

v petek, 25. junija 2021,
ob 10. uri, na Polževem nad
Višnjo Goro

MAŠA ZA DOMOVINO
Somaševanje vodi
msgr. Andrej Glavan, novomeški škof

OSREDNJA SVEČANOST
Slavnostni govornik
Aleš Hojs, minister za notranje zadeve

V kulturnem programu nastopa
SLOVENSKI OKTET

Svečanost bo potekala v skladu z vsiljavnimi ukrepi Vlade RS in priporočili INŽ.

Občina Ivančna Gorica
2021

Leto Josipa Jurčiča 2021

str. 23-25

PROSTOFER
PROSTOVOLJNI ŠOFER

**S SRCEM NA POTI –
brezplačni prevozi za starostnike**
Brezplačna številka 080 10 10

**AVTOUSLUGE
DRATA**

Drata d.o.o.
Velike Češnjice 19a
1296 Šentvid pri Stični
T: 041 650 203

f Drata Doo

Sibex d.o.o., U. Cankarjeve Brigade 38, 1295 Ivančna Gorica

PRODAJA PELETOV

OBLIČNO RAZMERJE MED CENO IN KVALITETO
KRATKI DOBAVNI ROKI

041 370 370
www.prodajapeletov.si

Slavnostni nagovor župana Dušana Strnada ob prazniku Občine Ivančna Gorica

Ena od osrednjih točk svečanosti ob letošnjem prazniku Občine Ivančna Gorica je bil slavnostni nagovor župana Dušana Strnada. Župan se je v nagovoru dotaknil aktualnih razmer, povezanih z epidemijo novega koronavirusa, izpostavil pomembnejše dogodke in dosežke minulega leta, zlasti na področju dela Občine Ivančna Gorica, javnih zavodov in društev ter predstavil tudi načrte za prihodnost, ki so tudi finančno ovrednoteni v proračunu za leto 2021 in 2022. Še posebej je poudaril delo številnih prostovoljcev v naši občini, ki so zaslužni tudi za nedavni naziv Prostovoljstvu prijazna občina. Nagovor je sklenil s čestitko letošnjim prejemnikom občinskih priznanj in nagrad ter s prazničnimi mislimi, posvečenimi praznovanju leta Josipa Jurčiča in 30-letnici samostojne države Slovenije.

»Slovesnost ob občinskem prazniku smo zaradi omejitvenih ukrepov v zvezi z epidemijo tudi letos pripravili na nekoliko drugačen način od običajnega, a vendarle želim, da skupaj praznujemo, da se spomnimo vsega dobrega in gremo skupaj naprej. Verjamem, da bo slovesnost s pomočjo televizije Vaš kanal in svetovnega spleta dosegla še večje število občank in občanov in gledalcev iz drugih delov države, kot bi jih sicer klasična prireditve v eni od naših kulturnih ali športnih dvoran. Epidemija virusa Covid 19 ima tudi tovrstne posledice, ki pa smo se jih že nekako navadili in se jim prilagodili. Žal so posledice na zdravju in življenjih ljudi hujše in nenadomestljive. Tudi naša občina seveda ni izvzeta, nasprotno, smo med tistimi huje prizadetimi. Z boleznijo se je doslej srečalo 2140 občank in občanov oziroma 12,4 %, v minulem tednu pa je bilo takih 20. V zadnjih dneh se sicer kažejo znaki umirjanja, vendar ne kaže prehitro opustiti preventivnih ukrepov. Najbolj učinkovit ukrep za premagovanje virusa je gotovo cepljenje. Na našo veliko srečo je znanstvenikom v rekordno hitrem času uspelo odkriti ustrezna cepiva, proizvajalci pa jih pospešeno izdelujejo. Koristi cepiva krepko presegajo negativne učinke, zato se tudi sam pridružujem pozivu k cepljenju v čim večjem številu.

V času trajanja epidemije je bilo potrebno veliko odrekovanja, naporov in požrtvovalnosti. Pri tem bi rad izpostavil naše zdravstvene delavce, ki ob pomoči štaba civilne zaščite izvajajo množično testiranje v ivanškem kulturnem domu ter cepljenje v prostorih Zdravstvenega doma. Prav tako velja zahvala delavkam doma starejših občanov Grosuplje, ki našim starejšim občanom nudijo storitve pomoči na domu, članom Štaba civilne zaščite, ki vseskozi koordinirajo aktivnosti in nudijo tehnično in strokovno pomoč ter prostovoljcem v projektu PROSTOFER, ki izvajajo nujne prevoze starejših. Tudi zaposleni v šolah in vrtcih odgovorno in vestno izvajajo svoje

poslanstvo, precej časa so delali na daljavo s pomočjo sodobnih orodij, verjamem pa, da so bili najbolj veseli, ko so se otroci in učenci vrnili v učilnice in igralnice. Razmeram so svoje delo uspešno prilagodili tudi v ivanški knjižnici in omogočajo tekočo izposajo knjižnega in drugega gradiva, hkrati pa so pripravili vrsto odmevnih razstav ter drugih dogodkov. Izpostaviti velja njihov projekt Zeleni bralček, ki ga izvajajo skupaj z osnovnimi šolami in k branju spodbujajo naše drugošolce, ki so se ravnokar naučili brati. Vesel sem, da smo s skupnimi močmi uspeli ohraniti naziv Branju prijazna občina.

Občina Ivančna Gorica je poznana po številnih prireditvah, ki so bile vedno dobro organizirane in obiskane. Epidemija je tovrstne prireditve prekinila, zato je bilo potrebno najti nove rešitve. Vesel sem, da imam v občinski upravi, zavodih, zvezah in društvi sodelavce, ki so se hitro prilagodili novim razmeram in prireditve preselili na svetovni splet. Tako smo lahko skoraj nemoteno pripravljali prireditve, slovesnosti, delavnice in izobraževanja, ogled pa omogočili še večjemu številu gledalcev. Naj omenim samo prireditve ob 25-letnici Občine Ivančna Gorica, ob slovenskem kulturnem prazniku, ob 70-letnici Srednje šole Josipa Jurčiča, ob 20-letnici Mešana nega pevskega zbora Zagradec, pa poklon Josipu Jurčiču ob 140-letnici smrti, slovesnost ob obletnici smrti častnega občana Lojzeta Ljubiča, slovesnost ob odprtju spominske sobe Antona Draba, različne delavnice in izobraževanja podjetnikov

in turističnih ponudnikov v okviru evropskih projektov, multimedijско predstavitev gradu Podsmreka v okviru projekta EMOUNDERGROUNDS in druge.

Novim razmeram smo morali prilagoditi tudi delo občinske uprave ter občinskega sveta. Kljub vsem omejitvam se trudimo, da bi občanke in občani bili zaradi tega čim manj prizadeti in da bi odgovore na vloge in prošnje dobili pravočasno. Obnavljamo infrastrukturo ter intenzivno pripravljamo razvojne projekte in pridobivamo investicijsko dokumentacijo.

Občinski svet je delo opravljal tekoče preko video konferenc, občinski svetnice in svetniki pa so vsi do zdaj hitro osvojili novo tehnologijo in aktivno sodelovali na sejah. V izjemno veselje mi je, da smo kljub različni politični pripadnosti vedno znali najti skupni jezik v dobro naše občine in skoraj vse sklepe sprejemali soglasno ali pa vsaj z veliko večino. Največji uspeh je seveda sprejem rekordnih proračunov za leti 2021 in 2022, ki bosta omogočila še hitrejši razvoj celotne občine in še boljše pogoje za življenje in delo naših občank in občanov. Poudariti velja, da nam je te načrte v veliki meri olajšala aktualna slovenska vlada, ki je prisluhnila prošnjam županov in občinam namenila znatno več sredstev za delovanje kot doslej. Poleg tega je namenila več denarja za investicije v infrastrukturo, kar se bo gotovo poznalo tudi v naši občini.

Od lanskega občinskega praznika do danes je občina bogatejša za prenovljeno kulturno dvorano v

Šentvidu, nogometno igrišče z umetno travo v Ivančni Gorici, avtobusno postajališče in krožišče v Ivančni Gorici, prenovljena sta šola v Stični in amfiteater v šolskem centru.

Večina parcel za gradnjo stanovanjskih hiš v Dečji vasi je dobila nove lastnike, še štiri bodo v kratkem ponovno na javni dražbi. Dokončana je 5. faza kanalizacije v Stični ter prenovljeni številni odseki lokalnih in krajevnih cest po celotni občini. Centri večjih naselij in nekaj pomembnih turističnih točk v občini so dobili brezplačni odprt dostop do svetovnega spleta, trenutno pa poteka intenzivna gradnja optičnih povezav, ki bo veliki večini naših občanov in podjetij omogočila hiter

devamo ob zaključku poletja.

Ob tednu prostovoljstva je Občina Ivančna Gorica dobila naziv Prostovoljstvu prijazna občina, ki nam ga je podelila Slovenska filantropija. V obrazložitvi so sicer napisali, da »Občina Ivančna Gorica pridobi naziv Prostovoljstvu prijazna občina 2021 za spodbujanje prostovoljstva tako skozi način financiranja kot z organizacijo večjih prostovoljskih akcij, zagotavljanje infrastrukturnih pogojev, promociji prostovoljskih akcij, odziv na epidemijo in zahvale prostovoljcem za njihovo požrtvovalnost in prostovoljsko delo«. Sam pa menim, da je pridobitev naziva predvsem zasluga blizu polovice občank in občanov, ki so vključeni

Novo krožišče in posodobitev avtobusne postaje v Ivančni Gorici

in nemoten dostop do svetovnega spleta. Trudimo pa se najti tudi rešitev za nekaj manjših naselij, ki so zaenkrat ostali izven načrtov izvajalcev za izgradnjo omrežja.

Zelo aktiven je tudi naš Zavod prijetno domače, ki se je lotil prenove programa Jurčičeve domačije, nadgradnje Jurčičeve poti in lansko poletje organiziral nekaj odmevnih koncertov na Jurčičevi domačiji. S pomočjo evropskih projektov povezuje turistične ponudnike, izvaja številne promocijske aktivnosti in usposablja vodnike za pričakovani večji obisk turistov ter razvoj turistične ponudbe v naši občini v bližnji prihodnosti.

Tudi v naslednjem obdobju bo v naši občini odprtih kar nekaj gradbišč. Podpisana je pogodba za projektiranje 8-oddelčnega vrtca v Šentvidu pri Stični, začenja se gradnja kolesarskih povezav od Muljave in Stične do Ivančne Gorice, gradnja zahodne obvoznice Ivančne Gorice z nadvozom preko železniške proge pri Malem Hudem, avtobusnega postajališča in obračališča pri šolskem centru v Ivančni Gorici, športnega igrišča na Muljavi in kulturna dvorana na Korinju.

Najbolj intenzivno trenutno potekajo dela na projektu Hiša kranjska čebela – Apilab center modernih tehnologij v Višnji Gori ter na prenovi dela mestnega jedra Višnje Gore. Gre za gradbeno in vsebinsko zelo zahteven projekt, zato velja moja zahvala in pohvala vsem notranjim in zunanjim sodelavcem, ki se z njim trudijo. Slavnostno odprtje predvi-

v prostovoljna društva, s pomočjo katerih je družabno življenje bogato in ponuja številne priložnosti za preživljanje prostega časa, predvsem pa je pridobljen naziv potrditev dobrega dela, medsebojne pomoči in solidarnosti.

Ravno slednje se je še kako potrdilo ob januarskem velikem požaru v mestnem jedru v Višnji Gori. Lastnike treh hiš je prizadela strašna nesreča, ki pa bi bila gotovo še hujša, če ne bi bilo hitre in strokovne intervencije gasilcev prostovoljcev, če ne bi bilo hitre in učinkovite akcije odprave posledic nesreče in zbiranja sredstev, s pomočjo katerih so bile vse tri hiše že v slabem mesecu pod novo streho, pred kratkim pa je bila dokončana tudi obnova fasad. Hvala vsem številnim prostovoljcem, ki ste pomagali in dali močan zgled. Zgled so nam lahko tudi številni prostovoljci, ki so se pridružili pozivu ivanških športnikov in v akciji »Za nami je čisto« počili okolje za tistimi, ki še vedno neodgovorno odmetavajo smeti v naravo oziroma ob ceste, sprehajalne poti in igrišča. Verjamem, da je marsikdo od teh neodgovornih ljudi dobil ob tem slabo vest in tega v prihodnje ne bo več počel. Vsak naj počisti za seboj in za nami bo čisto.

Svetel zgled so nam lahko tudi krvodajalci, ki so se kljub epidemiji množično udeležili krvodajalskih akcij in pomagali reševati življenja. Ali pa krajani Sobrač, ki so po udaru strele v njihovo starodavno cerkev takoj zbrali sredstva in pristopili k njenemu popravilu.

Množično testiranje občanov v času epidemije

Kolofon

Klasje - Glasilo prebivalcev občine Ivančna Gorica; **Ustanovitelj časopisa**: Občinski svet Občine Ivančna Gorica; **Sedež uredništva**: Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica, telefon: 781 21 30, faks: 781 21 31, e-pošta: klasje.casopis@iol.net, spletna stran: www.klasje.net; **Uredniški odbor**: Matej Šteh - glavni in odgovorni urednik, Simon Bregar, Magdalena Butkovič, Irena Goršič, Leon Mirtič, Franc Fritz Murgelj, Dušan Štepec; **Lektoriranje**: Mateja D. Murgelj; **Oblikovna zasnova**: Robert Kuhar; **Priprava za tisk**: AMSET, d. o. o.; **Tisk**: Delo Časopisno založniško podjetje d.o.o., Časopis KLASJE izhaja v 6.500 izvodih mesečno in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Prispevke za naslednjo številko sprejemamo do 15. julija.

Prostovoljci na delu

Prostovoljno je seveda tudi delo v kulturnih društvih in organizacijah, ki skrbijo za ohranjanje kulturne dediščine naših prednikov in nas razveseljujejo s svojimi stvaritvami na številnih področjih. Ravno na njihovo pobudo smo predlagali Vladi Republike Slovenije, da leto 2021 razglasi za vseslovensko Jurčičevo leto,

kar se je tudi zgodilo. Leto 2021 je leto okroglih obletnic, vezanih na življenje in delo Josipa Jurčiča, zato je prav, da ga Slovenci ponovno spoznamo. Vesel sem, da je razglasitev Jurčičevega leta spodbudila toliko novih sodelovanj in povezovanj. Hvala ivanškim kulturnikom, da boste poskrbeli za organizacijo

in izvedbo številnih dogodkov in prireditvev v ta namen. Vsem vam pa želim, da si ustvarite svoj utrinek ali doživetje ob praznovanju Jurčičevega leta.

Še bi lahko našteval dogodke, ki jih ne bi bilo brez prostovoljnega dela. Vse to priča, da je šel naziv Prostovoljstvu prijazna občina v prave roke.

Prostovoljci ste, vsak na svojem področju, tudi današnji nagrajenci. Predlagatelji so prepoznali vaš neprecenljiv prispevek v dobro naše skupnosti in naše domovine. Vaš dolgoletni trud je pustil neizbrisen pečat na področjih vašega dela in ustvarjanja in za to smo vam hvaležni. Verjamem pa, da bo današnja nagrada poleg zahvale za vas pomenila tudi spodbudo za nadaljnje sodelovanje.

Spoštovani.

Naša država letos praznuje trideset

let. Trideset let je minilo, odkar so se slovenskemu narodu uresničile tisočletne sanje po samostojni in neodvisni državi. Bilo je potrebno veliko poguma, odločnosti in znanja naših voditeljev, ki so vodili osamosvojitvene procese ter pripadnikov teritorialne obrambe in milice, ki so novorojeno državo zaščitili z orožjem. Vse to so počeli prostovoljno in

tvegali življenja, nekateri pa so ga žal tudi izgubili. Bodimo jim hvaležni za to in se vsak po svojih najboljših močeh potrudimo za dobrobit svoje domovine.

Vse najboljše občina Ivančna Gorica, vse najboljše Slovenija. Prijetno praznovanje želim.

Eden največjih projektov zadnjih let Hiša kranjske čebele v Višnji Gori

Letos praznovali praznik Občine Ivančna Gorica – pri Jurčiču doma

Na predvečer praznika Občine Ivančna Gorica (29. maj) je v amfiteatru letnega gledališča na Jurčičevi domačiji, potekala letošnja osrednja svečanost ob občinskem prazniku s podelitvijo priznanj in nagrad za leto 2021. Podeljenih je bilo šest priznanj in nagrad, med njimi je Občinski svet Občine Ivančna Gorica imenoval tudi novega častnega občana in sicer upokojenega brigadirja Slovenske vojske, Marjana Balanta.

Ob prazniku občine je občanke in občane slavnostno nagovoril župan Dušan Strnad, ki je orisal delo Občine v minulem letu, ki je bilo še kako zaznamovano s pojavom novega koronavirusa. V času trajanja epidemije je bilo potrebno veliko odrekovanja, naporov in požrtvovalnosti. Pri tem je v nagovoru izpostavil zdravstvene delavce, ki ob pomoči štaba civilne zaščite izvajajo množično testiranje in cepljenje za občanke in občane Ivančne Gorice. Veliko zahvalo je namenil tudi osebjem doma starejših občanov Grosuplje, ki starejšim občanom nudijo storitve pomoči na domu in članom ivanškega Štaba CZ za koordinacijo aktivnosti in nudenje tehnične ter strokovne pomoči. Prav tako se je zahvalil prostovoljcem v projektu brezplačnih prevozov starejših v okviru projekta Prostofer. Na besedo zahvale ni pozabil niti na zaposlene v vzgoji in izobraževanju, ki vestno in odgovorno opravljajo svoje poslanstvo. Prav tako so se razmeram prilagodili tudi ivanški knjižničarji, kulturni utrip iz občine pa je se je preselil na svetovni svet, ki je občanom omogočal ogled številnih prireditev. Razmeram sta se prilagodila tako Občinski svet kot Občinska uprava, ki je vseeno poskrbela za nemoteno delo tako na področju obnove infrastrukture kot razvojnih projektov. Občinski svet je v leto 2021 vstopil s soglasno sprejetim rekordnim občinskim proračunom za prihodnji dve leti. Na prošnjo županov pa je aktualna vlada prisluhnila občanom in namenila znatno več sredstev za delovanje kot doslej. V nagovoru je omenil številne izpeljane projekte, ki še izboljšujejo kvaliteto življenja občanov. Pogled je usmeril v prihodnost. »Začenja se gradnja kolesarskih povezav od Muljave in Stične do Ivančne Gorice, gradnja zahodne obvoznice Ivančne Gorice z nadvozom preko železniške proge pri Malem Humdu, avtobusnega postajališča in obračališča pri šolskem centru v Ivančni Gorici, športnega igrišča na Muljavi. Najbolj intenzivno pa trenutno potekajo dela na projektu Hiša kranjska čebela – središče inovativnih tehnologij (ApiLab) v Višnji

Gori in izgradnji 8-oddelčnega vrtca v Šentvidu pri Stični.«

Vse to je Občini Ivančna Gorica nedavno prinesel naziv Prostovoljstvu prijazne občine za leto 2021. Po besedah župana je »pridobitev naziva predvsem zaslug blizu polovice občan in občanov, ki so vključeni v prostovoljna društva, s pomočjo katerih je družabno življenje bogato in ponuja številne priložnosti za preživljanje prostega časa, predvsem pa je pridobljen naziv potrditev dobrega dela, medsebojne pomoči in solidarnosti.« Za zaključek se je župan Strnad spomnil še naše države, ki letos praznuje trideset let. Zahvalil se je za aktivnosti, ki potekajo v sklopu vseslovenskega Jurčičevega leta in Zavodu Prijetno domače, ki bdi nad prenovno in nadgradnjo Jurčičeve domačije. Čestital pa je tudi letošnjim občinskim nagrajencem.

Najvišje občinsko priznanje, naziv častnega občana prejel Marjan Balant

Najvišje priznanje za leto 2021 – ča-

stni občan Občine Ivančna Gorica je prejel upokojeni brigadir Slovenske vojske Marjan Balant. Naziv častni občan mu je Občina Ivančna Gorica podelila za izjemne zasluge v času vojne za Slovenijo, za ohranjanje spomina na osamosvojitve Republike Slovenije in za njegovo strokovno in uspešno delo na področju zaščite in reševanja, preventive in vzgoje v cestnem prometu ter družbenega življenja v Občini Ivančna Gorica. Nagrado Zlati grb Občine Ivančna Gorica je prejela Kmetijska zadruga Stična, za uspešno 60-letno delovanje in za izjemen doprinos k ohranjanju in razvoju kmetijstva ter gospodarstva v Občini Ivančna Gorica. Podeljeni sta bili tudi dve nagradi Josipa Jurčiča. Kip Josipa Jurčiča je šel v roke vsestranske ustvarjalke Dragice Šteh, za predano in uspešno pedagoško delo ter trajne dosežke na področju literarnega ustvarjanja, ljubiteljske kulture in prepoznavnosti Občine Ivančna Gorica.

Nagrado Josipa Jurčiča je prejela

tudi domačinka z Muljave Antonija Sever, za dolgoletno in uspešno delo na področju izobraževanja ter za pomemben doprinos k turističnemu in kulturnemu razvoju Muljave.

Za požrtvovalno in uspešno delo na področju prostovoljstva, gasilstva ter zaščite in reševanja v Občini Ivančna Gorica je Plaketo Antona Tomšiča prejel Jože Miklavčič, ki je obenem poveljnik gasilskega sektorja Višnja Gora in vodja intervencije januarskega požara v mestnem jedru Višnje Gore.

Plaketo Mihe Kastelica pa je prejel še en domačin, Branko Glavan in sicer za pomemben prispevek pri ohranjanju kulturne dediščine in uspešnem delovanju letnega gledališča na Jurčičevi domačiji.

Prireditve ob prazniku občine je bila tudi letos zaradi omejitvenih ukrepov v zvezi z epidemijo pripravljena na nekoliko drugačen način od običajnega, a kljub temu nič manj praznična. Ker se je prireditve lahko udeležilo omejeno število gostov,

je bilo prireditve možno ogledati na spletnih straneh Občine Ivančna Gorica in v programu TV Novo mesto Vaš kanal.

V kulturnih točkah so nastopili vokalna skupina Stiški kvartet, operni pevec Matej Vovk ob spremljavi harmonikarja Martina Megliča ter nekdanji učenci Glasbene šole Grosuplje, pod vodstvom Polone Kopač Trontelj: študentka petja na Akademiji za glasbo v Ljubljani, v razredu prof. Pie Brodnik Katarina Zorec, ob spremljavi Eve Sotelšek na klavirju, Sašo Jelenčič in Nejc Bavdek. Dogodek na Jurčičevi domačiji sta povezovala člana domačega Kulturnega društva Josipa Jurčiča Muljava, Igor Adamič, v vlogi Josipa Jurčiča in Barbara Tekavec.

Prireditve je še vedno na ogled na spletni strani www.ivancna-gorica.si, YouTube kanalu, TV Prijetno domače, Facebook profilu Občine Ivančna Gorica.

Gasper Stopar

BRANKO GLAVAN – Plaketa Mihe Kastelica

Branko Glavan je zadnjih 20 let nepogrešljiv član Kulturnega društva Josipa Jurčiča Muljava, saj si brez njega v tamkajšnjem letnem gledališču ne znajo predstavljati postavitve katere koli predstave na prostem. Nešteto opravljenih ur, modularna zasnova kulis in njegove tehnične domislice zaznamujejo domala vse igre, pa tudi ostale dogodke na Jurčičevi Muljavi. Tudi prizorišče osrednje prireditve ob letošnjem prazniku občine je potekalo na eni izmed kulis iz igre Deseti brat, ki jih je Branko postavil skupaj s sodelavci. Branko se je scenjskih veščin učil pri mojstru, umetniku Doretu Južni, ki mu predaja svoje profesionalno znanje, zadnja leta pa vse bolj prepušča proste roke, saj je v njem prepoznal svojega naslednika. Brankovo tehnično znanje, iznajdljivost in prizadevnost pripomorejo, da ima vsaka predstava poseben čar. »Počakaj, tole bomo drugače naredili, da bo bolj romantično«, je rekel, ugasnil reflektor, se sprehodil do kulis in na vrh kulise namestil dva manjša reflektorja, ki sta pričarala diha jemajoče vzdušje prizora v Sosedovem sinu, ko Štefan, sredi noči, hodi Franici pod okno. Delo z Brankom je vsem prijetno in v veliko veselje. Je prijatelj in prijazen sogovornik, ki zna tudi prisluhniti, predvsem pa nikoli ne reče, »to ni mogoče«. Res da je njegova strast delo z lesom - njegova ljubezen pa družina in otroci, ki ga spremljajo na vsakem koraku na Jurčičevi domačiji. Tako že vzgaja svoje naslednike.

JOŽE MIKLAVČIČ – Plaketa Antona Tomšiča

Jože Miklavčič je eden tistih občanov občine Ivančna Gorica, ki je vedno v prvih vrstah, ko je treba pomagati pomoči potrebnim. To svoje življenjsko poslanstvo uresničuje kot prostovoljni gasilec. Kolegi so ga prepoznali, kot zaupanja vrednega in mu v vrstah Prostovoljnega gasilskega društva Višnja Gora zaupali poveljevanje. A kljub temu, da že s tem svojim poslanstvom postori več kot večina drugih, se še dodatno angažira, ko začuti stisko ljudi. Tako je bilo tudi ob letošnjem nedavnem požaru v starem mestnem jedru v Višnji Gori, ko je najprej pomagal pogasiti požar v okviru svojih zadolžitev, nato pa se

je aktivno vključil v delovno skupino za odpravo posledic požara. S svojo zagnanostjo in zgledom je pomembno prispeval k temu, da so pogorele hiše tako hitro dobile novo streho nad glavo. Ni prvič, da se je tako izkazal, a v tem primeru je bil še posebej zaslužen, da so bile posledice požara hitro odpravljene. Najprej je bilo izvedeno odstranjevanje pogorelega materiala, potem utrjevanje konstrukcije stavb in nato izgradnja novega ostrešja in pokrivanje. Ljudje, kot je Jože, vračajo vero v skupnost in krepijo medsebojno povezanost. S svojim pristopom, nesebičnostjo in odnosom do sočloveka, je nepogrešljiv člen v delovanju služb in enot zaščite in reševanja v občini Ivančna Gorica.

ANTONIJA SEVER – Nagrada Josipa Jurčiča

Antonija Sever je aktivna članica Turističnega društva Muljava že od začetka ustanovitve društva leta 1983. V vseh teh letih je bila aktivna članica pri različnih delovnih akcijah in delovnih skupinah, pri organizaciji dogodkov in pripravi scenarijev za različne lokalne in šolske proslave. V društveno delovanje je vpeta že od otroških let dalje, saj je od mladosti aktivna članica Kulturnega društva Josip Jurčič Muljava. Igrala je že v otroški gledališki skupini, v mladinski gledališki skupini je bila ena od glavnih igralk v letih od 1972 do 1978, še posebej je pustila pečat v igrh Zakonski vrtljak in Naši trije angeli. Antonije se živo spominjamo tudi v vlogah predstav v letnem gledališču. Leta 1982 je bila Smrekarjeva Franca v Sosedovem sinu, leta 1983 je igrala v predstavi Vozel in seveda leta 1984, ko je s svojo nežnostjo odigrala vlogo Manice v Desetem bratu. Antonija je svoj poklic izbrala v šolstvu, kot učiteljica razrednega pouka. V 40 letih učiteljevanja je izobrazila 36 generacij osnovnošolcev. Poučevala je na domači Muljavi, v Višnji Gori, na Krki in tudi v Zagradcu. Zaradi izkazane odgovornosti in sposobnosti ji je bilo zadnjih 13 let zaupano vodenje podružnične šole na Muljavi. Antonija je zaslužna za koordinacijo vseh aktivnosti, da je leta 2014 na Podružnični šoli Muljava nastal šolski muzej. Med delovanjem v šoli na Muljavi se je pokazalo tudi njeno izrazito ustvarjalno in organizacijsko delovanje. Pri tem je vedno znala uspešno in spretno povezovati šolo s krajem in njenimi društvi ter organizacijami. Antonija danes aktivno preživlja svoje dni v pokoju, še naprej pa se s prostovoljnim delom v kulturi in turizmu zavzema za urejeno in čisto okolje, promocijo domačega kraja in kulturne dediščine. Njena požrtvovalnost in solidarnost vse pogostejše najde pot tudi pri delu v območni organizaciji Rdečega križa. Antonijin ponos je njena številčna družina, kateri uspešno predaja tradicijo kulturno-turističnega delovanja na Jurčičevi Muljavi.

DRAGICA ŠTEH - Nagrada Josipa Jurčiča

Prepletanje besed in števil. Vijuganje med verzi, ulomki in družinskim življenjem. Tako nekako teče ustvarjalni in delovni opus Dragice Šteh, ki se kot profesorica matematike posveča vzgoji in izobraževanju mladega rodu, zlaganje črk pa ji je hobi že od otroških let dalje. Pri svojem literarnem ustvarjanju je Dragica Šteh razvila prepoznaven avtorski slog, s katerim nagovarja različne generacije in bralce. Širšo prepoznavnost in odmevnost v vseslovenskem prostoru je dosegla tudi na področju gledališkega dela, pisanja strokovnih zgodovinskih preglednih besedil, dramskih besedi in skoraj vseh literarnih zvrsti, od poezije pa do različnih leposlovnih tekstov.

Škrat Ivan in princesa Ivanka ter Prijetno domače za male sanjače sta knjižni deli s katerima zlasti mladim bralcem približuje lepote domače občine. Njeni otroški slikanci sta tudi V kraljestvu kengurujčkov in Zala, mala zelena gosnica. V izziv so ji tudi zahtevnejši teksti, kot je bila priprava gradiva za monografijo o 1000-letnici rodne prazupnije Šentvid pri Stični. Ob 50. Taboru pevskih zborov je popisala zgodovino šentviškega pevskega praznika, letos se posveča Jurčičevemu letu, zagotovo pa že spleta načrte za ustvarjalno prihodnost.

Tu ji ni niti gledališka igra, kateri se zlasti posveča kot avtorica dramskih besedil in režiserka. Izpostavi velja gledališko besedilo Zagraška mama, ki je gledališnike iz Zagradca popejljal na številne odre. Skupaj s sodelavci in učenci Osnovne šole Stična je pripravila avtorski muzikal Tu smo doma – posvečen kot je zanj značilno - bogastvu kulturnega izročila domačih krajev.

Njena vloga pri številnih projektih in dogodkih je dragocena zaradi pozitivne naravnosti in povezovalne vloge. Hkrati pa deluje tako, da povezuje, združuje ljudi in je tako dragocena za skupno delo in skupni razvoj in prepoznavnost občine v širšem kulturnem prostoru.

Kam seže njen ustvarjalni navdih prikaže njena zadnja pesniška zbirka, z naslovom Vse ostalo, ki jo je mojstrsko likovno opremila njena učenka ob zaključku osnovnošolskega šolanja. V njej je literarni kritik Goran Gluvič zapisal: »Tisti, ki bodo brati njene verze v pričujoči zbirki, ne bodo ostali prikrajšani za dobro besedo, misel, spoznanje in hudomušnost. Ta zbirka bo ostala prijateljica tudi, ko boste odložili knjigo.«

KZ STIČNA – Zlati grb

Kmetijska zadruga Stična s sedežem v Ivančni Gorici že od ustanovitve dalje s svojim delovanjem prispeva k ohranjanju podeželja in promociji kmetijstva v naši občini. Kljub temu, da prvotna ideja združništva v sodobnem času izgublja svojo težo, se KZ Stična trudi, da sodeluje z našimi kmetijami v največji možni meri, zlasti pa deluje povezovalno in usmer-

jevalno.

Prva zadruga je bila na področju naše občine ustanovljena že leta 1910 v Ambrusu, kasneje pa je bilo ustanovljenih še devet zadrug po večjih krajih v občini. Leta 1960 so se vse manjše zadruga združile pod imenom Kmetijska zadruga Stična s sedežem v Ivančni Gorici. Z leti se je spreminjala organizacijska struktura zadruga, poleg odkupa so pričeli s prodajo kmetijskega repromateriala, sprva za potrebe svojih članov, kasneje seje s svojo dejavnostjo prilagajala trgu. Tako ima danes osem poslovalnic na področju naše občine, vključuje 135 članov in zaposluje 40 ljudi.

Zadruga danes ustvari preko osem milijonov evrov prometa letno, njihove poslovalnice dnevno obišče povprečno preko tisoč naših občanov. Zadruga je glavni odkupovalec mleka in živine v občini, odkupuje tudi krompir in zelenjavo, lokalnim proizvajalcem pa je na voljo tudi prodajni prostor v Kmetijsko vrtnem centru v Ivančni Gorici. Zadruga je tudi nosilka projekta Izbrana kakovost za meso in mleko v naši občini. Za promocijo kmetijstva na našem področju je zadruga organizirala v preteklosti tudi odmevne velike razstave živine in druge prireditve kot so soorganizacija državnega tekmovanja v oranju, sodelovala je na mednarodnem dnevu semenskega krompirja, lokalno pa se vse skozi udeležuje aktivnosti, ki jih organizirajo domača društva, to so sejmi, razstave ter tekmovanja v košnji, žetvi in oranju.

Zadnjih 27 let zadrugo vodi direktorica Milena Vrhovec, sedanji predsednik pa je Jože Anžlovar.

Lokalna skupnost pa je lahko ponosna na naše kmetovalce, ki obdelajo sleherno ped zemlje, saj njihove njive in travniki krasijo našo prelepo občino, obstoj in razvoj kmetijstva pa je s svojo 60-letno prisotnostjo pomembno zaznamovala tudi Kmetijska zadruga Stična.

MARJAN BALANT – ČASTNI OBČAN

Brigadir Marjan Balant je eden tistih pokončnih in domoljubnih mož, ki so v ključnih trenutkih osamosvajanja Republike Slovenije, storili, kar je bilo potrebno, da lahko danes živimo v svoji državi.

Naloge in dolžnosti na obrambnem področju je vedno opravljal vestno, odgovorno in uspešno. Predvsem kot dolgoletni sodelavec na področju popolnjenja in mobilizacije enot oboroženih sil, je dodobra spoznal celoten sistem vojaške mobilizacije. Z izkušnjami na tem delovnem mestu je pomagal dvigniti sistem mobilizacije na območju današnje Občine Ivančna Gorica na raven, ki je takoj prve dni agresije na Slovenijo, junija '91, zagotovila pravočasen in kvaliteten prehod enot Teritorialne obrambe in nekaterih drugih obrambnih struktur iz mirnodobne v vojno sestavo. Njegova zasluga je bila v veliki meri tudi ta, da so bile enote pravočasno in v polnem številu v relativno kratkem času na svojih mobilizacijskih zbirališčih, ter predane pod poveljstvo ustreznega obrambnega štaba Teritorialne obrambe.

Prav tako je pomemben njegov prispevek kot člana območne pogajalske skupine, v pogajanjih s takratnimi predstavniki JLA, o umiku iz Republike Slovenije.

Po vojni za Slovenijo je svojo vojaško kariero nadaljeval v Pokrajinskem štabu Teritorialne obrambe v Ljubljani. Kot pripadnik Manevrske strukture narodne zaščite in veteran vojne za Slovenijo je bil leta 1993 imenovan za poveljnika 5. pokrajinskega poveljstva Slovenske vojske, funkcijo pa je opravljal do leta 1998, ko je za eno leto prevzel poveljevanje 52. brigadi Slovenske vojske. Pozneje je opravljal dolžnost načelnika Centra za vojaško zgodovinsko dejavnost, bil načelnik Sektorja za obveščevalno-varnostne zadeve v Generalštabu, načelnik kabineta in načelnik Združenega sektorja za kadre, od maja 2009 pa je brigadir Balant opravljal dolžnost načelnika Verifikacijskega centra Slovenske vojske.

Marjan Balant se aktivno vključuje tudi v delovanje organov Občine Ivančna Gorica, zlasti na področju Civilne zaščite, za kar je bi v preteklosti tudi nagrajen z bronastim znakom Civilne zaščite. Njegova profesionalnost in strokovnost mu nalagata, da uspešno dopolnjuje delo štaba Civilne zaščite in sistema zaščite in reševanja v občini Ivančna Gorica. Ker je bil eden prvih predsednikov Kinološkega društva Grosuplje je vzpostavil tudi strokovno sodelovanje med kinologi in štabom Civilne zaščite. Pomemben je tudi njegov prispevek pri organizaciji in izvedbi nekaterih večjih prireditev v občini Ivančna Gorica, kot so tradicionalna svečanost ob dnevu državnosti na Polževem in na Pristavi nad Stično, prvi svetovni dan čebel v Višnji Gori in druge prireditve.

Prav tako Marjan Balant v občini Ivančna Gorica uspešno vodi Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, v kateremu se povezuje z drugimi institucijami kot so policija združenje šoferjev in avtomehaničkov, šole in vrtci, vse z namenom izboljšanja prometne varnosti in prometne kulture v naši občini.

Obeležili 150. obletnico Jurčičevega urednikovanja Slovenskega naroda in sklenili vseslovenski Teden ljubiteljske kulture

Okrogli jubilej počastili z razstavo o razvoju Jurčičeve domačije in igrano-dokumentarnem filmu o Josipu Jurčiču

Na Jurčičevi domačiji na Muljavi so v soboto, 29. maja, Občina Ivančna Gorica, Zavod Prijetno domače in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti pripravili osrednjo slovesnost Jurčičevega leta, posvečeno 150. obletnici začetka Jurčičevega urednikovanja pri časniku Slovenski narod. Slavnostna govornica je bila dr. Ignacija Fridl Jarc, državna sekretarka na Ministrstvu za kulturo. V pozdravnem nagovoru je župan Dušan Strnad povedal, da nam je rojak Jurčič pustil izjemno literarno zapuščino, a hkrati je bil pomemben glasnik vrednot, ki so še kako aktualne tudi danes. »Tu velja izpostaviti skrb za slovenski jezik, domoljubje in medsebojno spoštovanje,« je dejal Strnad. Kljub temu ga izjemno veseli, da se geslo Jurčičevega leta glasi ravno »Jurčič nas povezuje«. Slavnostni nagovor je imela državna sekretarka na Ministrstvu za kulturo dr. Ignacija Fridl Jarc, ki je povedala, da tridesetletnica samostojne Slovenije sovpada z obletnicami nekaterih pomembnih slovenskih domoljubov in nosilcev narodne kulture v preteklih dveh stoletjih. Eden od teh je Josip Jurčič, ki je trajno zaznamoval ves slovenski prostor in vanj prinašal dragoceno izkušnjo tedaj zgodovinsko vplivnega Dunaja ali jezikovne bližine naših južnih sosedov. V nagovoru je orisala nekatere Jurčičeve obletnice v letošnjem letu, med njimi tudi 150-letnico urejanja časnika Slovenski narod. Po besedah državne sekretarke je Jurčič delo urednika opravljal izjemno odgovorno in kot zanimivost izpostavila: »Včasih je

moral ves časopis napisati od prve do zadnje strani kar sam in ga poleg tega še lektorirati in korigirati, kar je za današnje razmere kljub vsej digitalni podpori, ki jo imamo, povsem nepredstavljivo.« Jurčičevo življenjsko, literarno in časnikarsko pot pa je bila obiskovalcem v treh delih predstavljena s pomočjo igrano-dokumentarnega

filma z naslovom »Romanje z Jurčičem«. Priložnostni film je pripravila Občina Ivančna Gorica v sodelovanju z igralci KD Josipa Jurčiča Muljava in scenaristoma, dr. Mihaelom Glavanom in Dragico Šteh. Na prireditvi je bila odprta tudi priložnostna razstava Zavoda za varstvo kulturne dediščine, območna enota Ljubljana z naslovom Od

Pajštbarjeve bajte do muzeja in naprej, ki govori o razvoju Jurčičeve domačije. Razstavo so si lahko prisotni gostje po prireditvi ogledali v galerijskih prostorih sprejemnice na Jurčičevini. Podrobneje pa jo je predstavila Aleksandra Renčelj Škedelj iz ljubljanske enote ZVKD, ki v letošnjem letu obeležuje 70-letnico delovanja.

V sklopu prireditve pa je bilo na Muljavi svečano sklenjen tudi letošnji vseslovenski Teden ljubiteljske kulture. V imenu največjega praznika kulture in umetnosti v Sloveniji je zbrane nagovorila vršilka dolžnosti direktorice Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Metka Šošterič. Prisotni so lahko prisluhnili bogatem kulturnem programu, ki so ga izvedli tenorist Klemen Torkar, godalna skupina Propertea, Katarina Zorec, študentka Akademije za glasbo Ljubljana v razredu Pie Brodnik in solistki Glasbene šole Grosuplje, enota Ivančna Gorica Manca Hočvar in Polona Kopač Trontelj.

Prireditve je povezovala televizijska voditeljica Bernarda Žarn. Prireditve in igrano-dokumentarni film o Jurčiču si še vedno lahko ogledate na spletni strani www.ivančna-gorica.si, YouTube kanalu TV Prijetno domače, Facebook profilu Občine Ivančna Gorica.

Gašper Stopar

Iz zadnjih sej Občinskega sveta

Redni seji Občinskega sveta sta v aprilu in maju potekali zaradi omejitev v času epidemije še na daljavo, torej so občinski svetniki sodelovali, razpravljali in glasovali preko videokonferenčnega orodja na osebnih računalnikih. Na 21. seji, 26. aprila, je prvič sodeloval tudi nadomestni svetnik na listi Slovenske demokratske stranke Uroš Dežman iz Glogovice.

Na aprilski seji je Občinski svet soglasno potrdil letošnje prejemnike priznanj in nagrad Občine Ivančna Gorica, med njimi tudi novega častnega občana Marjana Balanta. Občinski svet je v nadaljevanju obravnaval spremembe in dopolnitve Odloka o kategorizaciji občinskih cest, ki prinaša kategorizacijo nekaterih novih cest in nekaj ukinjenih kategorizacij. Obsežnejša je bila tudi obravnava poročila o izvajanju Lokalnega energetskega koncepta za leto 2020 in predlog novega Lokalnega energetskega koncepta, ki ju je predstavil energetskega manager dr. Simon Muhič. Občina je v skladu z ukrepi, določenimi v Lokalnem energetskega konceptu, od leta 2011 aktivno pristopila k zmanjševanju stroškov porabe energije na javnih objektih. K temu so pripomogle energetske sanacije objektov, sprememba energentov pri ogrevanju in postavitev sončnih elektrarn in kotlovnice na lesno biomaso. Nov Lokalni energetskega koncept je potreben zaradi sprememb pri nacionalni zakonodaji, poleg tega pa

je Občina po 10-ih letih določene ukrepe na javnih stavbah dosegla in je potreben nov nabor idej in smernic za naslednje desetletje, kar bo omogočalo tudi finančno planiranje. V prihajajočem obdobju bo tako večji poudarek na osveščanju, ozaveščanju in spodbujanju občanov in gospodarstva za znižanje porabe energije in bolj učinkovito rabo energije iz obnovljivih virov. Na 21. seji je predsednik Odbora za negospodarstvo in javne službe družbenih dejavnosti Franc Koželj Občinski svet seznanil s poročili o delu Zveze športnih organizacij Ivančna Gorica za leto 2020, Zveze kulturnih društev Ivančna Gorica za leto 2020, Mestne knjižnice Grosuplje za leto 2020, Zdravstvenega doma Ivančna Gorica za leto 2020, Zavoda Prijetno domače za leto 2020, OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični za leto 2020, Glasbene šole Grosuplje za leto 2020 in Centra za socialno delo Grosuplje za leto 2020.

Na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja pa so bili sprejeti nasle-

dni sklepi, ki jih je predstavil predsednik komisije Janez Mežan: za člana Sveta Zavoda Prijetno domače je bil imenovan Uroš Dežman, za člana Odbora za prostorsko planiranje, varstvo okolja in gospodarjenje z nepremičninami je bil imenovan Cvetko Zupančič, za predstavnik ustanovitelja - Občine Ivančna Gorica, v Svet Osnovne šole Ferda Vesela Šentvid pri Stični pa so bili imenovani Silvo Praznik, Erika Dremelj in Urška Škrabec. Za člana Razvojnega sveta Ljubljanske urbane regije za mandatno obdobje 2021-2027 pa je Občinski svet imenoval podžupana Tomaža Smoleta. Občinski svet se je na daljavo sešel tudi na kratki majski seji, 31. maja, in med drugim sprejel Program izobraževanja odraslih v občini Ivančna Gorica za leti 2021 in 2022, poročilo Odbora za turizem, gospodarstvo in gospodarske javne službe o delu Občinske turistične zveze za leto 2020. O poteku junijske seje Občinskega sveta pa bomo poročali v prihodnji številki Klasja.

Matej Šteh

Spet se je zaslišal glas šentviškega Tabora

V nedeljo 20. junija bi morala v Šentvidu pri Stični odzvanjati pesem tradicionalnega pevskega Tabora, ki pa tudi letos ni bil izveden v običajni obliki, saj epidemiološke razmere še ne dovoljujejo organizacijo tovrstnih množičnih prireditev. Kljub temu pa se je zaslišal glas Tabora po zaslugi učencev OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični in organizatorjev, ki so s pomočjo RTV Slovenija ponesli pesem in sliko iz Šentvida širom po Sloveniji. Televizija Slovenija je ob tej priložnosti kot praznično voščilo ob 30. obletnici samostojnosti Slovenije predvajala posnetek prvega tabora v samostojni Sloveniji, ki je potekal leta 1992. Pred predvajanjem posnetkom je bil v programu desetminutni prispevek, ki smo ga pripravili organizatorji in v katerem smo gledalkam in gledalcem, zlasti pa pevkam in pevcem sporočili, da že nestrno pričakujemo čas, ko bo Šentvid zopet lahko gostil slovenske pevske zборе.

Ponovitev oddaje in posnetka iz leta 1992 bo na sporedu na praznik 25. junija ob 16.30 uri na TV SLO 2. Ogled je prav tako možen v spletnem arhivu na rtvslo.si.

Matej Šteh

Minister Černač na ogledu projekta v Višnji Gori

Konec maja, ko smo tudi letos obeleževali Svetovni dan čebel, si je v Višnji Gori potek del na projektu Središče inovativnih tehnologij (ApiLab) - Hiša kranjske čebele ogledal tudi minister Zvonko Černač, pristojen za razvoj in evropsko kohezijsko politiko.

Pred letom dni je minister Černač na povabilo župana Dušana Strnada obiskal občino Ivančna Gorica. Takrat si je med drugim ogledal tudi gradbišče v starem mestnem jedru Višnje Gore, ki bo končno podoba dobilo s preureditvijo stare šole v Hišo kranjske čebele in ureditvijo okolice. Gre za vseslovenski čebelarški projekt, ki ga odlikujejo zanimive vsebine in raznolikost. Še posebej pa je pomembno, da bo privabljal mlade in jih na zanimive in inovativne načine seznanil s pomenom čebelarstva. Ob obisku lani se je minister Černač tudi obvezal, da bo storil vse, kar je v njegovi moči, da bo projekt tudi s podporo evropskih sredstev uspešno zaključen.

Ob ponovnem obisku v četrtek, 27. maja 2021, si je minister Zvonko Černač ogledal zaključevanje del pri omenjenem projektu, za katerega bo Evropski sklad za regionalni razvoj prispeval skoraj 2 milijona evrov. Po besedah ministra je zelo pomembno, da

so evropska sredstva namenjena konkretnim projektom, ki predstavljajo dodano vrednost tako za ljudi, gospodarstvo in celotno skupnost. »Danes lahko rečem, da se tukaj v tem projektu združujejo različne vsebine. Na eni strani gre za ohranjanje zgodovinske vrednosti, saj je stavba nekoč služila izobraževanju in tudi po novem bo služila izobraževanju, a na drugačne načine.« Prav po njegovih besedah je Hiša kranjske čebele objekt, kjer se združujejo različne vsebine, od ohranjanja zgodovinske vrednosti, izobraževanja, inovativnih tehnologij in spodbujanja podjetništva, do druženja mladih, ki bodo preko spoznavanja kranjske čebele ohranjali in znali ceniti to tradicijo, ki ne pomeni zgolj ljubiteljske, ampak že zelo pomembno gospodarsko dejavnost v Republiki Sloveniji.

Boštjan Noč, predsednik Čebelarke zveze Slovenije, je ob tej priložnosti povedal, da je nastajajoči čebelarški center v Višnji

Gori eden največjih projektov v podpro in ohranitev tradicije čebelarstva v Sloveniji.

»Višnja Gora je rojstni kraj kranjske čebele, ki je ponos vseh čebelarjev in tudi ponos Slovenije. Ta projekt bo prikazal kranjsko čebelo z različnih platí in bo med drugim tudi dodana vrednost ogledu slovenskega čebelarstva in Slovenije. Naš cilj je, da preko teh projektov okrepimo gospodarski del, da ponudimo matice iz domačega kraja, iz rojstnega kraja kranjske čebele, da razvijemo nove produkte slovenskih čebelarjev in jih tudi preko te hiše plasiramo naprej,« je povedal Noč in zaključil, da bo imel objekt v Višnji Gori pomembno promocijsko, izobraževalno in gospodarsko vlogo.

Župan Dušan Strnad se je ob tej priložnosti zahvalil ministru Černaču, ki je prepoznal priložnosti in razsežnosti vseslovenskega in tudi evropskega projekta ter tudi na ta način prispeval, da bo Slovenija utrdila svoje mesto svetovne čebelarke prestolnice.

nice. Izrazil je veliko zadovoljstvo, da bo investicija pripomogla tudi k razvoju podjetništva in krepki oživitvi starega mestnega jedra Višnje Gore. Po besedah Strnada si mesto Višnja Gora to zasluži, podporo pa projektu izkazuje tako krajevna skupnost kot prebivalci Višnje Gore. Kot župan vedno poudarja, pa bo dogajanje v Hiši kranjske čebele povečalo turistični obisk občine in s tem domačinom omogočilo dodaten zaslužek.

Kaj bo nudila Hiša kranjske čebele

V Hiši kranjske čebele bo središče inovativnih tehnologij ApiLab s svojo sodobno infrastrukturo namenjeno dvigu kompetenc malih in srednjih podjetij v lokalni skupnosti, regiji in širše. Omogočalo jim bo dostop do sodobnih tehnoloških rešitev v fazi zasnov, razvoja, promocije in trženja svojega produkta in ustvarjalo povezave med podjetniki, ki iščejo rešitve, in institucijami, ki jih ponujajo. Vsebine, ki jih bo ApiLab naslavljal, bodo digitalna transformacija, krožno gospodarstvo in kreativnost, povezana z zelenimi tehnologijami.

Hiša kranjske čebele bo tudi prostor, ki bo namenjen interaktivnemu doživetju pri spoznavanju pomena čebel za naravo, življenje in obstoj. Vključeval bo prostore za predstavitev kranjske čebele, njenega bivalnega okolja in koristi čebeljih izdelkov na sodoben način s pomočjo virtualne družine Rothschild iz bližnjega gradu Podsmreka. V spodnjem delu bosta kavarna - medarna in trgovina, kjer bodo na voljo produkti iz medu oziroma drugi čebelarški izdelki. V neposredni bližini je tudi učni čebelnjak s parkom medovitih rastlin. V okviru Hiše kranjske čebele bodo potekale tudi delavnice in izobraževanja, namenjena osveščanju o pomenu čebel. V namen podpore usposabljanjem in večdnem delavnicam, so na vrhu stavbe predvidene tudi inovativne prenočitvene zmogljivosti v obliki satovja. Projekt se preveša v zadnjo fazo, odprtje Hiše kranjske čebele s središčem inovativnih tehnologij ApiLab pa je predvideno septembra letos.

Gašper Stopar

Lepa naša domovina

Poslanica predsednika Vlade Republike Slovenije in predsednika Slovenske demokratske stranke Janeza Janšea ob Dnevu državnosti

"Jaz, bratje, pa vem za domovino in mi vsi jo slutimo. Kar so nam siloma vzeli, za kar so nas ogoljufali in opeharili, bomo dobili povrnilo in poplačano s stoterimi obrestmi! Naša domovina je boj in prihodnost; ta domovina je vredna najzlahtnejše krvi in najboljšega življenja."

V besedah Ivana Cankarja v črtici Lepa naša domovina se skriva hrepenenje naroda po lastni državi. Hrepenenje rodov Slovencev in Slovencev, da bi o svoji usodi in prihodnosti odločali sami. Da bi bili gospodarji na lastni zemlji ter da bi živeli v svobodni in samostojni državi.

Pred tridesetimi leti smo si izborili svobodo, da lahko odločamo sami o sebi. Na Slovenskem smo postali sami svoji gospodarji. Sanje so postale resničnost. Svobodno in samostojno Slovenijo, ta dragoceni sad truda generacij Slovencev in Slovencev, smo končno dočakali. Pripadli sta nam čast in privilegij, da smo bili del tega svetega časa slovenskega naroda.

Bitko za svobodo in samostojno Slovenijo smo dobili tako, da smo si najprej izborili demokracijo. Demokracijo pa smo si izborili preko boja za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Trideset let nazaj smo, ponosno in z navdušenjem, dosegli vse te cilje. V tistih časih se je pokazalo, da je iz globin našega naroda privrela neslutena moč, ki nas je združevala. Moč, ki je pritekala iz globokih korenin.

Od tedaj smo se kot suverena država vključili v evropske in evroatlantske povezave in zaveznitva in v svetovno mednarodno skupnost. Skupaj z drugimi delamo za naš blagor in za mir med narodi. Da lahko svobodno žive vsi narodi. Na vse to smo lahko ponosni in tega se veselimo.

Vse naštetost pa se ni zgodilo čez noč, brez žrtev in truda. Prehojena pot nam je znova potrdila, da nič v življenju, tako človeka kot naroda, ni naključno in samo po sebi umevno. Spet se je potrdilo, da ima vse v življenju svoj namen in smisel. Vsaka življenjska okoliščina do sedaj je priprava na naslednjo preizkušnjo.

Za nami je težko leto. Z obilo potrpežljivosti, odrekanj in volje smo se prebijali skozenj. Po enem letu je razumljivo, da zmanjkuje volje in ni treba veliko, da val nezadovoljstva in črnogledosti pljusne čez rob. Ustvarjanje napetosti, širjenje sovraštva in nestrpnosti, pozivi k izključevanju in celo smrti, kar spodbujajo in celo namerno netijo nekatere politične stranke in posamezniki, je v teh težkih časih sila neodgovorno in nevarno.

Trideset let je hkrati malo in veliko. Ko smo stopali na pot samostojnosti, smo vedeli, da ne bo lahko. A nas je vse gnala naprej srčna želja, ki nam je dajala pogum in vero, da je vse, kar delamo, prav in dobro. Želeli smo živeti v svobodni in demokratični državi, kjer bodo vrednote svobode, pravičnosti, solidarnosti in poštenja hodile z roko v roki z gospodarsko uspešnostjo in blagostanjem. V državi, ki bo mati domovina za vse.

Če se danes ozremo nazaj, vidimo, da smo dosegli zelo veliko, da pa smo marsikatero priložnost tudi zamudili. Da smo na nekatere od vrednot, na katerih je nastala samostojna Slovenija, pozabili. Da smo nekje na poti začeli celo izgubljati stik s tistim v nas samih in v narodu, kar nas ohranja od nekdanj in nam je pred 30. leti dalo moč zato, da smo dosegli nemogoče.

A nič ni zamujeno. Še vedno smo isti narod, ki je lahko spet močan, odločen in pogumen, ko je treba. Zato se ob okrogli obletnici spet spomnimo, kako pomembno je pogumno vztrajati in se ne prepustiti črnogledosti in malodušju. Iz izkušnje vemo, da je pošteno in skupno delo vedno nagrajeno z neverjetnimi, lahko tudi neslutnimi dosežki.

Ta slovesen čas, ko se spominjamo junjskih dni pred 30. leti, naj bo zato čas, ko se spomnimo predvsem veličine in hrabrosti dejanj, ki so nas vodila v samostojno državo. Moja hvaležnost gre najprej in predvsem narodu v najširšem smislu, ki je v tistih zahtevnih časih pokazal svojo zrelost in pogum. Hvala vsem, ki ste v tistih negotovih časih z orožjem branili referendumsko odločitev za samostojno Slovenijo. V mojem srcu in srcu domovine bo vselej posebno mesto za tiste, ki so zanj dali največ - svoja življenja. Hvala vsem Slovincem in Slovincem doma in v tujini, vsem državljanom in državljanom. Hvala tudi vsem prijateljem Slovenije širom po svetu, ki so nas na tej poti podpirali in bodrili.

Izzivi današnjega časa so zahtevni. A če bomo našo prihodnost gradili na spoštovanju drug drugega, sprejemanju naše različnosti in pomembnosti dialoga med različno mislečimi ter predvsem spoštovanju vrednot, na katerih je nastala samostojna Slovenija, se nimamo česa bati.

Slovenija 1. julija prevzema predsedovanje Svetu Evropske unije. Že drugič v času od našega članstva v družini evropskih narodov bomo vodili skupnost 27 evropskih držav. To zahtevno nalogo sprejemamo z vso resnostjo in dobro pripravljeni. Razumemo pa jo tudi kot izraz zaupanja in eno lepših daril vsem nam ob 30. rojstnem dnevu.

Draga Slovenija, ljuba naša domovina, vse najboljše ob tvojem in našem prazniku. Praznujmo ponosno in pokončno. Naj domovini v čast zaplapolajo slovenske zastave, doma in povsod po svetu, kjer bijejo slovenska srca. Ostanite zdravi in Bog živi Slovenijo.

Janez Janša

Janez Janša
Predsednik Vlade Republike Slovenije in
predsednik Slovenske demokratske stranke

Vabilo k sodelovanju na prireditvi VSI SMO ENA GENERACIJA 2021

Svet župana za starosti prijazno občino Ivančna Gorica in Občina Ivančna Gorica vabita vse zainteresirane, kot so društva, javni zavodi in ostale organizacije ali posamezniki, da s svojim kulturnim nastopom in predstavitvijo svoje dejavnosti na stojnicah sodelujejo na prireditvi

Vsi smo ena generacija, ki bo predvidoma v petek, 10. septembra 2021, ob 17.30, na ploščadi pred občinsko stavbo na Sokolski 8 v Ivančni Gorici.

Prosimo, da svoje predloge posredujete na elektronski naslov: rozalija.smrekar@ivančna-gorica.si, najkasneje do 15. 7. 2021.

Tema prireditve je medgeneracijsko sodelovanje in povezovanje generacij. Izmed vseh prispelih predlogov bo Svet župana za starosti prijazno občino Ivančna Gorica oblikoval program prireditve, na kateri bodo zastopane vse generacije.

Vsem sodelujočim se že vnaprej zahvaljujemo.

Milena Vrenčur, predsednica Sveta župana za starosti prijazno občino

ZD Ivančna Gorica

Priporočila za cepljenje proti COVID-19

Cepljenje poteka v skladu z Nacionalno strategijo cepljenja proti covid-19.

V Sloveniji so trenutno dostopna štiri cepiva proti covid-19. Cepljenje proti covid-19 se le pri cepivu Janssen opravi z enim odmerkom, pri ostalih cepivih pa z dvema odmerkoma. Priporočen presledek med odmerkoma je pri cepivu Pfizer/BioNTech (Comirnaty) tri tedne, pri cepivu Moderna štiri tedne, pri cepivu AstraZeneca (Vaxzevria) pa se zaradi boljše učinkovitosti priporoča presledek 12 tednov (cepljenje z 2. odmerkom Vaxzevria se lahko v skladu s SmPC opravi tudi prej, 4 -12 tednov po 1. odmerku).

Cepivo Pfizer/BioNTech (Comirnaty) je registrirano za osebe stare 12 let in več, ostala cepiva so registrirana za uporabo pri odraslih, starih **18 let in več.**

Za cepljenje oseb z zmanjšano pokretnostjo na domu se lahko poleg cepiva AstraZeneca (Vaxzevria) uporablja tudi cepivo Pfizer/BioNTech (Comirnaty).

Cepljenje oseb, ki so prebolele COVID-19, se lahko opravi takoj, ko mine obdobje izolacije. Ker so osebe še nekaj mesecev po preboleli bolezni zaščitene, se cepljenje lahko varno odloži do 6 mesecev od začetka bolezni. Dosedanji podatki kažejo, da za zaščito oseb, **ki so v zadnjih 8 mesecih dokazano prebolele COVID-19** (izvid o pozitivnem PCR testu ali potrdilo zdravnika o prebolelem covid-19), zadostuje en odmerek cepiva proti COVID-19 (če oseba želi, lahko prejme tudi polno cepljenje v skladu s SmPC). V takih primerih prebolevnik velja za zaščitene takoj po cepljenju.

Če je minilo več kot 8 mesecev od začetka bolezni in prebolevnik še ni bil cepljen, prejme polno cepljenje. Imunsko oslabiljene osebe, ki so prebolele COVID-19, prejmejo polno cepljenje.

Osebe, ki so dokazano zbolele za COVID-19 po cepljenju s prvim odmerkom, naj prejmejo drugi odmerek cepiva istega proizvajalca do 6 mesecev po začetku bolezni.

Praviloma se za drugi odmerek uporabi cepivo istega proizvajalca.

Za nosečnice je priporočljiva uporaba mRNA cepiv,

ker je za ta cepiva trenutno na voljo največ podatkov o varnosti in učinkovitosti pri nosečnicah. Če ženska, ki je prejela prvi odmerek cepiva Vaxzevria (AstraZeneca), zanosi, se za 2. odmerek lahko uporabi mRNA cepivo.

Poleg tega je strokovna posvetovala skupina zavzela stališče, da status cepljene osebe po polnem cepljenju, ki ga predpiše proizvajalec cepiva, ta trenutek velja devet mesecev. Na ta način bodo vsi, tudi tisti, ki so bili cepljeni prvi, imela ta status do začetka septembra.

PRIJAVA ZA CEPLJENJE V ZD IVANČA GORICA

Zdravstveni dom Ivančna Gorica Vas obvešča, da se na cepljenje proti COVID -19 prijavite preko portala Ministrstva za zdravje - zVem: <https://zvem.ezdrav.si/cepljenje>.

Dostop do portala je objavljen tudi na spletni strani zdravstvenega doma.

Vsi, ki so prijavljeni v aplikaciji zVem, bodo o točnem terminu cepljenja pravočasno obveščeni preko SMS-a.

V skladu z priporočili NIJZ, vam bomo v prihodnjih tednih omogočili, da se boste lahko cepili s cepivom, ki si ga boste izbrali sami.

Termine cepljenja, bomo tedensko objavili na spletni strani zdravstvenega doma in spletni strani Občine Ivančna Gorica.

Za vsa dodatna pojasnila in vprašanja, lahko pokličete vsak dan od ponedeljka do petka, med 8.00 in 12.00, na tel. št. 01 620 47 28 ali pa svoje vprašanje pošljete na: cepljenje.covid@zd-ivg.si.

V cepilnem centru v ZD Ivančna Gorica se po svojih najboljših močeh trudimo, da cepljenje poteka čim hitreje in nemoteno. Žal pa se na vsakodnevni ravni srečujemo z nenehnimi logističnimi in organizacijskimi izzivi, povezanimi s spremembami Nacionalne strategije cepljenja in dobavo naročenih cepiv. Prosimo za razumevanje in potrpežljivost.

Zdravstveni dom Ivančna Gorica

vir: NIJZ

Tudi v Ivančni Gorici enostavno do potrdila o cepljenju, testiranju in preboleznosti

Tudi Občina Ivančna Gorica se je na pobudo Vlade RS vključila v pomoč pri izvajanju postopkov za pridobivanje Digitalnega zelenega potrdila o cepljenju, testiranju in preboleznosti COVID-19.

Uslužbenci občinske uprave Občine Ivančna Gorica od začetka junija na cepilnem mestu v ZD Ivančna Gorica sprejemajo vloge za pridobitev mobilne identitete smsPASS, s katero boste občanke in občani lahko pridobili mobilni dostop do portala zVem.

Portal zVem omogoča vpogled v lastno zdravstveno evidenco, iz katere si lahko sami pridobite in shranite potrdilo o cepljenju proti COVID-19 oziroma potrdilo o preboleznosti, izvedenih testiranjih ipd. Vlogo za pridobitev smsPASS lahko oddate na cepilnem mestu Zdravstvenega doma Ivančna Gorica, v času izvajanja cepljenja.

Mobilno identiteto smsPASS potrebuje izključno posameznik, ki še nima urejenega digitalnega potrdila (kot so: SIGEN-CA, Posta@CA, AC NLB, Halcom CA). To pomeni, da v kolikor posameznik že ima digitalno potrdilo, ki ga uporablja npr. v okviru službe, ta ne potrebuje posebne mobilne identitete smsPASS, saj z uporabo že obstoječega digitalnega potrdila lahko dostopa do portala zVem preko računalnika. Digitalno potrdilo je namreč dodeljeno na osebo in ne v okviru institucije v kateri je posameznik zaposlen.

Kako poteka prijava

Vlogo za pridobitev smsPASS posameznik izpolni na cepilnem mestu. Prijavna služba posameznika identificirala na podlagi osebne dokumenta. Ob oddaji vloge bo posameznik prejme potrdilo o oddaji vloge, kjer so podane informacije o nadaljnjem poteku pridobitve smsPASS.

Postopek za posameznika, ki nima digitalnega potrdila:

- Oddaja vloge na cepilnem mestu (izvede prijavna služba)
- Izdaja potrdila o oddaji vloge (izvede prijavna služba)
- Registracija v portal Si-PASS: <https://sicas.gov.si/shibboleth-sp/about.html> (izvede posameznik sam)
- Registracija v portal zVEM: <https://zvem.ezdrav.si/domov> (izvede posameznik sam)

Osebe mlajše od 15 let in opravilno nesposobne osebe niso upravičene do pridobitve mobilne identitete smsPASS. Do njihovih podatkov pa lahko dostopajo starši oz. skrbniki.

Občina Ivančna Gorica

Dnevni center za starejše v Šentvidu pri Stični ponovno obratuje

Občina Ivančna Gorica in Svet za starosti prijazno občino Ivančna Gorica po času epidemije ponovno vabita zainteresirane uporabnike k uporabi dnevnega varstva starejših, ki se izvaja v prostorih CZBO v Šentvidu pri Stični.

Dnevno varstvo starejših omogoča kakovostno preživljanje časa in druženje starejšim v naši občini, ki so doma osamljeni, si želijo druženja in so že odvisni od pomoči druge osebe, čez dan pa doma nimajo nikogar, ki bi zanje poskrbel. Starejšim tako omogoča, da s pomočjo dnevnega varstva čim dlje ostanejo v domačem okolju in morda tako lažje premostijo čas do sprejema v celodnevno institucionalno varstvo. Omogoča jim druženje z vrstniki in vključitev v organizirane dejavnosti, kar pripomore h krepitvi telesa in duha ter razbremenitvi za svoje.

V okviru dnevnega varstva je na izbiro dnevni obisk ali poldnevni

obisk. Program se izvaja od 7. do 15. ure, na voljo so tudi različne aktivnosti in delavnice prilagojene uporabnikom ter trije obroki - zajtrk, malica in kosilo.

Varstvo je vključno z obroki plačljivo. Konec meseca uporabnik prejme informativen izračun z dejanskimi stroški uporabe storitve. Pred začetkom obiskovanja dnevnega centra se vsak uporabnik pogovori s koordinatorko, ki ga seznani s hišnim redom in od uporabnika pridobi vse potrebne podatke.

Dnevni center starejših žal ne sprejme osebe s hudimi zdravstvenimi težavami, saj koordinatorka ne more in ne sme prevzeti odgovornosti. Vljudo vabljeni.

Za dodatne informacije lahko pokličete v sprejemno pisarno Občine Ivančna Gorica, tel. (01) 781 21 00, obc.ivancna.gorica@siol.net.

Občina Ivančna Gorica

Občina Ivančna Gorica in Vojaški vikariat Slovenske vojske

**vabita na spominsko svečanost
v spomin na prvo sveto mašo za slovenske
vojake in v počastitev 30. obletnice samostojne
in demokratične republike Slovenije,**

v nedeljo, 4. julija 2021 ob 10. uri, v Ivančni Gorici.

V zahvalo za 30 let slovenske samostojnosti bo ob 10. uri daroval sveto mašo za domovino v cerkvi sv. Jožefa v Ivančni Gorici, ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore.

Po sveti maši bo pred cerkvijo slovesno odkritje in blagoslov spominskega obeležja.

Slavnostni govornik bo predsednik Vlade RS, Janez Janša.

V času vojne za Slovenijo so na Malem Hudem pri Ivančni Gorici pripadniki TO pripravljali blokado v primeru prihoda oklepnih enot JLA iz smeri Novega mesta. Med pripadniki TO je bil tudi duhovnik Jože Plut, na katerega so se njegovi soborci obračali kot na duhovnika in ga tudi zaprosili za mašo. Maše, ki je bila na varni lokaciji v gozdu, 4. julija 1991, so se udeležili vsi pripadniki TO, z izjemo tistih, ki so bili na dolžnosti. Pripadniki TO so pripravili improviziran bogoslužni prostor, križ (sedaj se nahaja v vojaškem muzeju v kadetnici v Mariboru) in sodelovali z branjem beril in ministriranjem.

Pri tem dogodku je šlo za prvo sveto mašo za slovenske vojaške enote po koncu 2. svetovne vojne, duhovna oskrba v času vojne za Slovenijo in prva sveta maša veljata za začetek duhovne oskrbe pripadnikov Slovenske vojske.

Svečanost bo potekala v skladu z veljavnimi ukrepi Vlade RS in priporočili NIJZ za preprečevanje širjenja okužb novega koronavirusa Sars-CoV-2. Udeleženci prireditve so dolžni izpolnjevati t. i. pogoj PCT (prebolevniki, cepljeni, negativni rezultat testa PCR ali hitrega antigenega testa).

smsPASS bo omogočal dostop do EVROPSKEGA ZELENega DIGITALNEGA POTRDILA

Enotno evropsko, splošno veljavno in brezplačno »covidno« PCT-potrdilo bo prebivalcem omogočalo obiskovanje prireditve, lažje prehajanje meja in potovanja. V Sloveniji bo potrdilo dostopno tudi na portalu zVem, za njegovo vzpostavitev pa skrbi NIJZ.

Za dostop do podatkov na portalu zVem pa posameznik potrebuje (tako kot za dostop do številnih drugih digitaliziranih vsebin državne uprave na primer na eUpravi, eZpiz, eDavki) veljavno kvalificirano digitalno potrdilo (SIGEN-CA, SIGOV-CA, Posta@CA, AC NLB, Halcom CA) ali mobilno identiteto smsPASS.

Občina Ivančna Gorica prejemnica naziva »Prostovoljstvu prijazna občina«

Med 17. in 23. majem 2021 je v organizaciji Slovenske filantropije – Združenja za promocijo prostovoljstva potekal že 22. Nacionalni teden prostovoljstva, katerega namen je PRAZNOVANJE prostovoljstva in prostovoljskih organizacij ter ZAHVALA prostovoljcem za njihovo udejstvovanje.

Na t. i. Slovesni dan prostovoljstva (18. maja) so razglasili tudi letošnje prejemnike različnih prostovoljskih nazivov. V kategoriji Prostovoljstvu prijazna občina je naziv prejela tudi Občina Ivančna Gorica. Naziv Prostovoljstvu prijazna občina je ponovno potrdilo 25 slovenskih občin, prvič pa je naziv pridobilo 11 občin. Poleg Ivančne Gorice so naziv pri-

dobile še naslednje občine: Črnomelj, Domžale, Hrastnik, Markovci, Slovenj Gradec, Mežica, Miren-Kostanjevica, Mislinja in Ribnica.

Slovenska filantropija je ob podelitvi naziva Občini Ivančna Gorica zapisala: »Občina Ivančna Gorica pridobi naziv Prostovoljstvu prijazna občina 2021 za spodbujanje prostovoljstva tako skozi način financiranja kot z organizacijo večjih prostovoljskih akcij, zagotavljanje infrastrukturnih pogojev, promociji prostovoljskih akcij, odziv na epidemijo in zahvale prostovoljcem za njihovo požrtvovalnost in prostovoljsko delo.«

Naj omenimo, da v občini Ivančna Gorica deluje preko 100 nevladnih

organizacij oziroma prostovoljskih organizacij, ki delujejo s prostovoljci in obenem aktivno spodbujajo prostovoljstvo. Župan Dušan Strnad uspeh prostovoljstva občine Ivančna Gorica vidi tudi v tem, ker je blizu polovice občanov in občanov vključenih v prostovoljna društva, s pomočjo katerih je družabno življenje bogato in ponuja številne priložnosti za preživljanje prostega časa, medsebojne pomoč in solidarnosti. Ob prejemu naziva Prostovoljstvu prijazne občine se župan Dušan Strnad zahvaljuje vsem prostovoljcem in prostovoljskim organizacijam v naši občini ter dodaja, da je to priznanje predvsem priznanje njim.

Gašper Stopar

Uspešno obdobje za Lokalno akcijsko skupino STIK

Lokalna akcijska skupina (LAS) STIK je v tekočem programskem obdobju uspešno zaključila deset projektov, osem jih partnerji še izvajajo, štirje še čakajo na potrditev.

LAS STIK oziroma Lokalna akcijska skupina Suhe krajine, Temenice in Krke je bila ustanovljena konec julija 2015 v Žužemberku, namenjena pa je povezovanju, tesnejšemu sodelovanju med občinami ter spodbujanju celovitega in uravnoteženega razvoja na območju občin Dolenjske Toplice, Ivančna Gorica, Trebnje in Žužemberk po pristopu »od spodaj navzgor«.

»LAS STIK smo ustanovili, da bi bili uspešnejši pri črpanju evropskih sredstev. Že na začetku je bil poseben izziv povezati štiri občine, ki se do takrat projektne niso povezovale oziroma niso sodelovale. V petih letih smo razvili izjemno partnerstvo, v katerem ima vsak od partnerjev svojo vlogo in nalogo, vsi pa se trudimo, da bi naše ideje uspešno uresničili in prispevali k izboljšanju kakovosti življenja prebivalcev našega območja,« pravi predsednik LAS STIK Vlado Kostevc.

Vodilni partner LAS STIK je CIK Trebnje, ki za lokalno skupino organizira in opravlja vse administrativno-tehnične ter finančne naloge. »Vizija naše LAS STIK je bila in je postati prijetno, povezano, inovativno in širše prepoznano območje, ki ustvarja STIK in sožitje med ljudmi in naravo,« pravi direktorica CIK Trebnje Particija Pavlič. V programskem obdobju CLLD 2014-2020 smo v LAS STIK v dobrih petih letih tako razvili 21 novih produktov, ustvarili sedem novih delovnih mest, izvedli 176 delavnic, usposabljanj in izobraževanj z več kot tisoč različnimi udeleženci.

V občini Ivančna Gorica so občani tako videli razstavo Baragovo življenje, ujet v čipke, ki je bila del projekta BA-ČI, obiskali so mobilno drsališče, udeležili so se delavnic v sklopu projekta Inteligenca rok o zelenem podjetništvu ter izobraževanj v sklopu projekta Finančna gospodinja, kjer so se naučili uporabljati spletno banko, se seznanili z možnostmi racionalizacije stroškov in spoznali svoje pravice.

Mladi podjetniki so obiskali mentorska svetovanja in srečanja v sklopu projekta Inovativnejše veščine trženja za mlada podjetja, med njimi tudi Mateja Žaren iz Turistične vasi Pristava: »Delavnica se mi je zdela res odlična, kajti spoznali smo veliko praktičnih primerov in naša predavateljica Manca se je potrudila in nam približala digitalni marketing.«

Projekti RAST, Štartaj kot čebelar in Stara znanja za prihodnost na eni strani poudarjajo ustvarjanje poslovnih priložnosti na področju turizma, na drugi strani pa ohranjanje bogate dediščine in oživljanje starih poklicev in obrti. Vedno pa ste dobrodošli tudi na dogodkih pod skupnim naslovom Srečava se v knjižnici. Z njim mlade spodbujamo k srečevanju in sooblikovanjem prireditev v knjižnici v Ivančni Gorici. Trenutno je na ogled ulična razstava komaj 17-letne slikarke Eve Rojec.

Nova poznanstva in dobra udeležba na delavnicah in izobraževanjih so potrditev, da so bili projekti v okolju zaželeni, in zagotovilo, da bodo njihovi učinki v okolju še nekaj časa prepoznavni.

Liljana Omerzu, LAS STIK

Štartaj kot čebelar, delavnica Čebelar na obisku (foto: Andrej Peunik)

Delavnica Čebelar na obisku, vrtec Miška (foto: Andrej Peunik)

Srečava se v knjižnici, ulična razstava ilustracij Eve Rojec (foto: Knjižnica Ivančna Gorica)

Inovativnejše veščine trženja za mlada podjetja, delavnica v okviru Trženjske akademije (foto: Ecetera d. o. o.)

Prodaja zazidljivih, komunalno opremljenih parcel v Dečji vasi pri Zagradcu

Na spletni strani Občine Ivančna Gorica je objavljena javna elektronska dražba za prodajo petih (5) nepremičnin v Dečji vasi. Rok za oddajo ponudb je do 28. junija 2021, do 12. ure, na spletnem naslovu <https://edarzbe.si/>. Javna elektronska dražba bo potekala 30. junija 2021.

Občina Ivančna Gorica želi s prodajo navedenih nepremičnin usmeriti gradnjo na novem zazidalnem območju ter omogočiti iskalcem gradbenih parcel ustrezne pogoje za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš. Skladno z Odlokom o občinskem podrobnem prostorskem načrtu Zagradec – Dečja vas (Uradni list RS, št. 10/15) je na vsaki nepremičnini, ki je predmet javne dražbe, predvidena izgradnja prostostoječe enodružinske hiše z vso potrebno infrastrukturo.

Nepremičnine so del naselja, predvidenega za gradnjo enostanovanjskih hiš. Tri od nepremičnin, ki se prodajajo, so locirane med cesto Zagradec-Ambrus in dostopno potjo v naselju, predvidenem za gradnjo ter dve nepremičnini nad dostopno potjo. Velike so od 771 m² do 1045 m². Vrednost nepremičnine skladno s cenitvenim poročilom znaša 25,50 evrov/m², brez davka na dodano vrednost.

Vsak dražitelj lahko kupi samo eno nepremičnino. Ostale informacije in pogoji so opredeljeni v razpisu o javni dražbi št. 2-2021, objavljenem na spletni strani Občine Ivančna Gorica.

Občina Ivančna Gorica

Prikaz nepremičnin, ki so predmet javne dražbe

Zakonodajni referendum o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah – ZV-1G

Državni zbor Republike Slovenije je 25. 5. 2021 sprejel Odlok o razpisu zakonodajnega referenduma o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 84/21).

Splošno glasovanje na referendumu bo potekalo v nedeljo, **11. 7. 2021**.

Vprašanje, ki se daje na referendum se glasi:
»Ali ste za to, da se uveljavi Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah (ZV-1G), ki ga je Državni zbor sprejel na seji dne 30. marca 2021?«

Glasuje se tako, da se obkroži besedo »ZA« ali besedo »PROTI«.

Volilna pravica

Na podlagi 35. člena Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 26/2007 – uradno prečiščeno besedilo, 6/18 – odl. US in 52/20)) , v povezavi s 7. členom Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/2006 – uradno prečiščeno besedilo, 54/07 – odl. US, 23/17 in 29/21) imajo na referendumu pravico glasovati državljani Republike Slovenije, ki bodo najpozneje 11. 7. 2021 dopolnili 18 let starosti.

Ne glede na omenjeno, pa nimajo pravice glasovati državljani, ki so dopolnili 18 let starosti, pa je sodišče ob njihovi postavitvi pod skrbništvo odločilo, da niso sposobni razumeti pomena, namena in učinkov glasovanja. Imajo pa pravico glasovati osebe, ki jim je bila pred 9. 8. 2006 zaradi duševne bolezni, zaostalosti ali prizadetosti s pravnomočno sodno odločbo popolnoma odvzeta poslovna sposobnost ali podaljšana roditeljska pravica staršev ali drugih oseb čez njihovo polnoletnost, če sodišče po 9. 8. 2006 ni posebej odločilo o odvzemu pravice voliti in biti voljen (32. člen prehodnih in končnih določb ZVDZ).

Način uresničevanja volilne pravice

V nedeljo, 11. 7. 2021, na voliščih, ki jih je določila Okrajna volilna komisija Ivančna Gorica, sklep je priložen.

Po pošti v Republiki Sloveniji – volivci, ki so v priporu, zavodu za prestajanje kazni, v bolnišnici ali v socialnovarstvenem zavodu za institucionalno varstvo in invalidi, lahko **do srede, 30. 6. 2021, sporočijo** Okrajni volilni komisiji, da želijo glasovati po pošti.

Volivci, ki jim je bila nepredvideno odvzeta prostost oziroma so nepredvideno sprejeti na zdravljenje v bolnišnico ali pa v institucionalno varstvo socialnovarstvenega zavoda ali so prejeli odločbo o invalidnosti po sredi, 30. 6. 2021, lahko glasujejo po pošti, če to sporočijo Okrajni volilni komisiji, do ponedeljka, 5. 7. 2021 in o tem priložijo ustrezno dokazilo (npr. potrdilo ali odločbo)

Na predčasnem glasovanju na posebnem volišču, ki bo v **Kulturnem domu Ivančna Gorica, Sokolska ulica 4, Ivančna Gorica, v torek, 6., v sredo, 7. in v četrtek, 8. julija 2021, med 7. in 19. uro**, lahko glasujejo volivci, ki so vpisani v volilni imenik za območje okraja. Predhodna prijava ni potrebna, volivci naj imajo s seboj osebni dokument in obvestilo volivcu, ki ga bodo prejeli na dom.

Na domu na dan glasovanja 11. 7. 2021 lahko glasujejo volivci, ki se zaradi bolezni ne morejo osebno zglasiti na volišču, na katerem so vpisani v volilni imenik in bodo **najpozneje do srede, 7. julija 2021** to sporočili Okrajni volilni komisiji Ivančna Gorica na tel. št. 7810 910 ali 7810 928, da želijo glasovati na tak način.

Na volišču, določenem za glasovanje volivcev, ki nimajo stalnega prebivališča na območju okraja (OMNIA) s sedežem v Kulturnem domu Ivančna Gorica, Sokolska ulica 4, Ivančna Gorica, na dan glasovanja, 11. 7. 2021 od 7. do 19. ure lahko glasujejo volivci, ki bodo na dan glasovanja izven okraja svojega stalnega prebivališča. Če želi volivec glasovati na tak način, mora **do srede, 7. julija 2021**, to pisno sporočiti Okrajni volilni komisiji, kjer ima prijavljeno stalno prebivališče.

Vlogo za glasovanje po pošti, glasovanje na domu ali izven okraja (OMNIA) lahko volivec odda tudi preko portala e-uprava.

Ob obisku volišča bo potrebno spoštovati vse veljavne ukrepe za preprečevanje širjenja okužbe z virusom SARS-CoV-2 (COVID-19).

Marija Vidrih, l. r.
tajnica Okrajne volilne komisije Ivančna Gorica

SESTAVA OKRAJNE VOLILNE KOMISIJE IVANČNA GORICA	
4. VOLILNA ENOTA, 4. VOLILNI OKRAJ	
Sedež: Taborska cesta 1, Grosuplje, tel. št. 7810 934, 7810 942	
predsednica	Elizabeta Žgajnar
namestnica predsednice	Andrejka Miše Glavič
članica	Milena Strnad
član	Aleš Tomažin
član	Katjuša Laznik
namestnica člana	Sonja Maravič
namestnica člana	Milena Vrenčur
namestnik člana	Marko Gruden
tajnica:	Marija Vidrih
namestnica tajnice:	Maruška Sever
namestnik tajnice:	Rok Ihan

Republika Slovenija
OKRAJNA VOLILNA KOMISIJA IVANČNA GORICA
volilna enota, 4. volilni okraj

Številka: 042-10/2021-2
Datum: 31. 5. 2021

Na podlagi 38. in 41. člena Zakona o referendumu in ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 26/07 – uradno prečiščeno besedilo, 6/18 – Odl. US in 52/20) in Odloka o razpisu zakonodajnega referenduma o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah (ZV-1G), Uradni list RS, št. 84/21, je Okrajna volilna komisija Ivančna Gorica na seji dne 31. 5. 2021 sprejela naslednji

SKLEP O DOLOČITVI VOLIŠČ IN NJIHOVIH OBMOČIJ

Za izvedbo **zakonodajnega referenduma o Zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o vodah** (ZV-1G), Uradni list RS, št. 84/2, ki bo **v nedeljo 11. julija 2021**, je Okrajna volilna komisija Ivančna Gorica na seji dne 31. 5. 2021 določila naslednja volišča in njihova območja:

zap. št.	oznaka volišča	ime volišča	sedež volišča	območje volišča	dostopno invalidom
1.	404002	KULTURNI DOM IVANČNA GORICA I.	Sokolska ul. 4, Ivančna Gorica	Ivančna Gorica	da
2.	404003	KULTURNI DOM IVANČNA GORICA II.	Sokolska ul. 4, Ivančna Gorica	Gorenja vas, Malo Črnelo, Malo Hudo, Meščevo, Mrzlo Polje, Spodnja Draga, Stranska vas ob Višnjici, Škrjanče, Veliko Črnelo, Vrhpolje pri Šentvidu	da
3.	404004	KULTURNI DOM MULJAVA	Muljava 20	Bojanji Vrh, Leščevoje, Male Kompolje, Male Vrhe, Mevce, Muljava, Oslica, Potok pri Muljavi, Sušica, Trebež, Velike Kompolje, Velike Vrhe	da
4.	404005	GASILSKI DOM STIČNA	Stična 144	Gabrje pri Stični, Mala Dobrava, Stična, Vir pri Stični	da
5.	404006	GASILSKI DOM METNAJ	Metnaj 2	Debeče, Dobrava pri Stični, Mala Goričica, Mekinje nad Stično, Metnaj, Obolno, Osredok nad Stično, Planina, Poljane pri Stični, Pristava nad Stično	da
6.	404007	MESTNA HIŠA VIŠNJA GORA	Višnja Gora, Mestni trg 21	Dedni Dol, Peščenik, Podsmreka, Polje pri Višnji Gori, Spodnje Brezovo, Stari trg, Velika Dobrava, Višnja Gora, Zgornja Draga	da
7.	404008	GASILSKI DOM KRIŠKA VAS	Kriška vas 10	Kriška vas, Nova vas, Pristava pri Višnji Gori, Zavrtače	da
8.	404009	GASILSKI DOM VRH PRI VIŠNJI GORI	Vrh pri Višnji Gori 2	Gorenje Brezovo, Kamno Brdo, Leskovec, Sela pri Višnji Gori, Vrh pri Višnji Gori	da
9.	404010	KULTURNI DOM ŠENTVID I.	Šentvid pri Stični 70	Griže, Petrušnja vas, Pristavlja vas, Šentvid pri Stični	da
10.	404011	KULTURNI DOM ŠENTVID II.	Šentvid pri Stični 70	Artiža vas, Glogovica, Grm, Male Češnjice, Mali Kal, Radohova vas, Selo pri Radohovi vasi, Šentpavel na Dolenjskem, Velike Češnjice, Velike Pece, Veliki Kal, Zaboršt pri Šentvidu	da
11.	404012	GASILSKI DOM DOB	Dob pri Šentvidu 8	Boga vas, Breg pri Dobu, Dob pri Šentvidu, Male Pece, Podboršt, Pokojnica, Rdeči Kal, Sad, Sela pri Dobu, Škoflje	da
12.	404013	VEČNAMENSKI OBJEKT HRASTOV DOL	Hrastov Dol 2	Hrastov Dol, Lučarjev Kal, Trnovica	da
13.	404014	DOM KRAJANOV TEMENICA	Temenica 2 A	Bratnice, Breg pri Temenici, Bukovica, Čagošče, Dolenja vas pri Temenici, Male Dole pri Temenici, Praproče pri Temenici, Pungert, Šentjurje, Temenica, Velike Dole pri Temenici, Videm pri Temenici	da
14.	404015	KULTURNI DOM AMBRUS	Ambrus 56	Ambrus, Bakrc, Brezovi Dol, Kal, Kamni Vrh pri Ambrusu, Primča vas, Višnje	da
15.	404016	PODRUŽNIČNA ŠOLA ZAGRADEC	Zagradec 33	Breg pri Zagradcu, Češnjice pri Zagradcu, Dečja vas pri Zagradcu, Fužina, Gabrovka pri Zagradcu, Grintovec, Kitni Vrh, Kuželjevec, Male Rebrce, Malo Globoko, Marinča vas, Tolčane, Valična vas, Velike Rebrce, Veliko Globoko, Zagradec	da
16.	404017	DRUŽBENI CENTER KRKA	Krka 1 d	Gabrovčec, Gradiček, Krka, Krška vas, Laze nad Krko, Male Lese, Mali Korinj, Podbukovje, Ravni Dol, Trebnja Gorica, Velike Lese, Veliki Korinj, Znojile pri Krki	da

II.

Okrajna volilna komisija Ivančna Gorica določa tudi posebni volišči, in sicer:
Volišče št. **901 za predčasno glasovanje** dne **6. 7. 2021, 7. 7. 2021 in 8. 7. 2021 od 7. do 19. ure** s sedežem v Kulturnem domu Ivančna Gorica, Sokolska ulica 4 – dostopno invalidom, **volišče št. 970 – OMNIA** za volivce, ki nimajo stalnega prebivališča na območju okraja, in sicer s sedežem v Kulturnem domu Ivančna Gorica, Sokolska ulica 4 – dostopno invalidom.

III.

Ta sklep se posreduje Upravni enoti Grosuplje, pristojni izpostavi geodetske uprave, Državni volilni komisiji in objavi v lokalnem časopisu.

Elizabeta Žgajnar, univ. dipl. prav, l. r.
PRESEDNICA OKRAJNE VOLILNE KOMISIJE IVANČNA GORICA

Z novim vodstvom novim izzivom naproti!

Svetniška skupina SDS v Občinskem svetu Občine Ivančna Gorica v sestavi Janez Mežan, Elizabeta Adamlje, Magdalena Butkovič, Silvo praznik, Martina Hrovat, Alojz Šinkovec, Anja Lekan, Robert Kohek, Franc Koželj, Irma Lekan, Irena Brodnjak in Tomaž Smole je sodelovala na 21. in 22. seji znova na daljavo, prilagojeno razmeram.

Na 21. seji smo podprli naš predlog za častnega člana občine Ivančna Gorica, ki je postal brigadir Marjan Balant. So-predlagatelji smo bili tudi pri Jožetu Miklavčiču, ki je prejel Plaketo Antona Tomšiča. Seveda smo podprli tudi vse ostale prejemnike priznanj, ki so jih podelili župan Dušan Strnad, podžupanja Martina Hrovat in podžupan Tomaž Smole ob občinskemu prazniku na Jurčičevi domačiji na Muljavi.

V nadaljevanju smo potrdili kandidata za Razvojni svet LUR in sprejeli predlog odloka o kategorizaciji cest, ki je bil že nujen ob vseh spremembah. Seznanili smo se tudi s poročilom o izvajanju Lokalnega energetskega koncepta in s predlogom novega LEK, saj se je stari iztekel. Predstavili so nam tudi poročila kar osmih institucij in sicer: ZŠO in ZKD, knjižnica, zdravstveni dom, zavod Prijetno domače, OŠ Ferdo Vesel, glasbena šola, center za socialno delo. Ob koncu seje smo sprejeli še nekaj razrešitev in imenovanj, ki jih je predlagala Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja.

Na 22. seji smo dokončno sprejeli dopolnjena predloga Odloka o kategorizaciji cest in Lokalnega energetskega koncepta in prav tako Program izobraževanj odraslih v občini Ivančna Gorica.

Seznanili smo se s Sklepom o vzpostavitvi statusa grajenega javnega dobra na zemljiščih pridobljenih v letu 2020 in sklepi o ukinitvi grajenega javnega dobra in prisluhnili poročilu o delu Občinske turistične zveze.

Na državni ravni pa se še vedno soočamo s prizadevanji vlade za izboljšanje razmer in pripravi na predsedovanje EU in besnimi napadi opozicije, ki ne zamudi nobene priložnosti za to, da bi strmoglavili vlado ne glede na ceno, ki jo plačujemo vsi državljani.

**VSEM OBČANKAM IN OBČANOM ISKRENE
ČESTITKE OB NEDAVNEM PRAZNIKU OBČINE
IVANČNA GORICA IN PONOSNO PRAZNOVANJE
DNEVA DRŽAVNOSTI!**

*Tomaž Smole,
predsednik OO SDS*

Na nedavni predkongresni in volilni konferenci Občinskega odbora SDS Ivančna Gorica, ki je izvolila nov 25-članski izvršilni odbor in Nadzorno komisijo je predsednik občinskega odbora ponovno postal Tomaž Smole.

Drzne tatvine v vaših domovih

Policisti pogosto obravnavamo drzne tatvine iz stanovanjskih hiš, ki jih storilci opravijo na zelo prefinjen in pretkan način, oškodovance pa zavedejo do te mere, da preteče kar nekaj časa, preden ugotovijo, da so bili okradeni. Ker so ljudje, običajno gre za starejše občane, še vedno premalo previdni, ali pozorni do neznancev, ki pridejo na njihove domove in jih ogovorijo, ne bo odveč nekaj opozoril.

Policisti se ob prijavah takšnih dejanj srečujemo s težavo, da oškodovanci šele čez čas, na primer več ur, ugotovijo, da so bili okradeni. Prav tako ne znajo dobro opisati storilcev, saj so ti z žrtvijo vzpostavili prijazen odnos in zaupanje. Poleg tega oškodovanci, dokler ne opazijo, da so jih okradli, v večini primerov že „pospravijo“ prostor, kjer so delovali storilci, s čimer spremenijo kraj dejanja in uničijo morebitne sledi.

Občanom svetujemo, naj imajo svoje nenapovedane „obiskovalce“ ves čas pod nadzorom in naj jih brez potrebe ne vabijo v stanovanjske prostore. Ob odhodu od doma, čeprav „stopijo samo za vogal“, naj hišo vedno zaklenejo, ključ pa vzamejo s sabo.

Če se osebe izdajajo za serviserje, izvajalce raznih del ipd., jim svetujemo, naj vedno zahtevajo na vpogled identifikacijsko izkaznico ali delovni nalog. Ob tem naj bodo pozorni tudi na videz oseb (njihova oblačila, govor,

morebitne posebnosti) in na vozilo, s katerim so se te osebe pripeljale (znamko, barvo, tip in registrske številke vozila).

Če kljub previdnostnim ukrepom vendarle postanejo žrtev kaznivega dejanja, priporočamo, da takoj obvestijo policijo na št. 113 ali najbližjo policijsko postajo. Prav tako naj pokličejo policijo, če zaznajo pojav neznanih oseb in vozil in se jim njihovo vedenje ali zadrževanje na določenem kraju zdi sumljivo (če neznanci na primer opazujejo objekt). Če želijo ostati anonimni, pa lahko pokličejo tudi na anonimno številko policije 080 1200.

Kako delujejo drzni tatovi?
Tatovi običajno delujejo v skupinah, največkrat dopoldne, njihove žrtve pa so pogosto starejše osebe na osamljenih krajih. Storilec vas z raznimi pretvezami zamoti s pogovorom (sprša za pot; poizveduje, ali ste sami doma; pove, da je iz komunalnega ali telekomunikacijskega podjetja, elektropodjetja ipd., in da bo v okolici vašega doma napeljeval kable, kopal jarke; razlaga, da zbira staro železo; prosi za vodo ipd.) in poskuša zvabiti iz hiše.

Vašo odsotnost ali nepozornost medtem izkoristijo drugi tatovi. Vstopijo v vaš dom, pregledajo notranjost ter kradejo denar in vrednejše predmete, na primer nakit. Storilci nato zapustijo hišo, tisti, ki vas je zamotil, pa se vlučno poslovi in odide. Največkrat

se do hiše pripeljejo z vozilom in tako kraj tudi zapustijo.

Kako ukrepati, da ne postanete žrtev tatov?

Bodite pozorni na sumljiva vozila in osebe v okolici svojega doma ter o tem obvestite policijo na telefonsko številko 113.

Vedno zaklepajte vrata, zapirajte okna in doma ne hranite večjih vsot denarja.

Neznancev ne spuščajte v svoj dom.

Pogovor z njimi opravite na varni razdalji (skozi okno, z balkona ipd.).

V pogovorih s sumljivimi osebami vzbudite prepričanje, da niste sami doma.

Na pojav takšnih oseb opozorite sosede.

Ko vas ni doma, imejte v hiši oziroma stanovanju prižgano luč in se dogovorite s sosedi, naj bodo pozorni tudi na vaš dom.

Kako ukrepati, če vendarle postanete žrtev tatov?

Obvestite policijo na telefonsko številko 113.

Zapomnite in zapišite si čim več podatkov o tatovih (opis zunanega videza, uporabljeno vozilo, smer odhoda ipd.).

Do prihoda policistov ne hodite tam, kjer so se gibali tatovi, in ne premikajte predmetov, s katerimi so bili ti v stiku.

*Andrej Žgajnar,
pomočnik komandirja
policijske postaje*

VABILO

Krajevna skupnost Ambrus
vas v sodelovanju
s Kulturnim društvom Ambrus
in ostalimi društvi
vabi na praznovanje
30-letnice krajevnega praznika
in dneva državnosti,
ki bo v četrtek, 24. 06. 2021.

Ob 19. uri bo na igrišču praznični kulturni program.

Kuhal se bo tudi tradicionalni golaž.

Pridite, praznujmo skupaj.

Godeček bo potekal v skladu z ukrepi in priporočili NIJZ za preprečevanje širjenja okužbe.

NOVO! TELEMACH poslovalnica v Ivančni Gorici

Stantetova ulica 9
Telefon: 070 460 557

Poslovalnica v Ivančni Gorici je odprta:

- od ponedeljka do petka med 8:00 in 12:00 ter 13:00 in 18:00
- v soboto med 9:00 in 12:00
- ob nedeljah in praznikih zaprto

Na podlagi Odloka o proračunu Občine Ivančna Gorica za leto 2021 (Uradni list RS, št. 13/21) in Pravilnika za sofinanciranje programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti iz proračuna Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 58/21) Občina Ivančna Gorica objavlja

JAVNI RAZPIS

za sofinanciranje programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti iz proračuna Občine Ivančna Gorica za leto 2021

1. Naziv in sedež naročnika: Občina Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica.

2. Predmet javnega razpisa so programi s področja socialno-humanitarnih dejavnosti.

Sredstva javnega razpisa niso namenjena za sofinanciranje investicij in programov redne oziroma obvezne dejavnosti (zakonska ali pogodbeno obveznost) za katero se sredstva zagotavljajo iz drugih virov.

3. Na javni razpis za zbiranje predlogov za sofinanciranje humanitarnih in socialnih programov in projektov v občini, se lahko prijavijo društva, združenja in organizacije (v nadaljevanju: društva), ki izpolnjujejo pogoje po sprejetem pravilniku in so izbrani na podlagi vsakoletnega javnega razpisa, ter so registrirana za izvajanje socialno humanitarnih dejavnosti oz. imajo to dejavnost opredeljeno v svojem temeljnem aktu in izpolnjujejo osnovne pogoje:

- So registrirani v skladu z zakonom o društvih in imajo humanitarno dejavnost oziroma dejavnost socialnega varstva opredeljeno v svojih aktih;
- Delujejo najmanj eno leto;
- Dejavnost opravljajo neprofitno;
- Društva, ki imajo svoj sedež izven Občine Ivančna Gorica, vendar sta med člani društva vsaj 2 občana Občine Ivančna Gorica;
- Društva, ki program ali projekt izvajajo na območju Občine Ivančna Gorica ali izven občine s tem, da v njem aktivno sodelujejo člani ali prostovoljci, ki imajo stalno bivališče v Občini Ivančna Gorica.
- Imajo urejeno evidenco o članstvu, plačani članarini in drugo dokumentacijo, kot jo določa zakon;
- Imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničevanje načrtovanih programov in projektov;
- Da imajo izdelano finančno konstrukcijo, iz katere so razvidni prihodki in odhodki izvajanja programa, delež lastnih sredstev, delež javnih sredstev, delež sredstev uporabnikov in delež sredstev iz drugih virov;
- Vsako leto občinski upravi redno dostavijo poročilo o realizaciji programov za preteklo leto.

4. Okvirna višina sredstev na razpolago je 11.000,00 EUR in so planirana na postavki proračuna 20017 – Sodelovanje z nevladnimi organizacijami, konto 412000 – Tekoči transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam.

5. Vrednotenje programov izvajalcev v skladu s Pravilnikom za sofinanciranje programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti iz proračuna Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 58/21) vodi in predlog dodelitve finančnih sredstev opravi tričlanska komisija (v nadaljevanju komisija), ki jo imenuje župan za tekoče proračunsko leto.

6. Programi se vrednotijo na podlagi meril iz tega pravilnika. Ocenjevanje vseh pravočasnih in popolnih vlog upravičenih oseb izvede komisija, ki ovrednoti (točkuje) programe in projekte na podlagi pogojev in meril, ki so bili navedeni v javnem razpisu oziroma razpisni dokumentaciji. O tem pripravi poročilo (zapisnik) in predlog sofinanciranja.

Višina sofinanciranja posameznega programa in projekta je odvisna od skupnega števila zbranih točk in vrednosti točke v skladu s predvidenimi proračunskimi sredstvi za razpisano leto.

7. Direktor občinske uprave v roku, ki ga določa javni razpis, izda odločbo o sofinanciranju, s katero obvesti izvajalce o višini in namenu odobrenih finančnih sredstev.

Zoper sklep o zavrženju lahko prijavitelj v roku 8 dni po prejemu sklepa vloži pritožbo, o kateri odloča župan. Zoper odločbo župana ni pritožbe, mogoč pa je upravni spor pred pristojnim upravnim sodiščem.

8. Po preteku roka za pritožbe župan z izvajalci programov s področja socialno humanitarnih dejavnosti sklene pogodbo o sofinanciranju odobrenih programov.

Izvajalec vrne podpisano pogodbo v roku, določenem v pozivu k podpisu pogodbe, sicer se šteje, da je odstopil od zahteve za sofinanciranje. Rok za podpis pogodbe se lahko podaljša, če izvajalec pisno sporoči objektivne razloge za podaljšanje roka. Komisija bo pri vrednotenju prispelih vlog upoštevala naslednja merila in kriterije:

I. SEDEŽ IZVAJALCA:

sedež v občini Ivančna Gorica	20 točk
podružnica v občini Ivančna Gorica	5 točk

II. ŠTEVILO ČLANOV IZ OBČINE IVANČNA GORICA:

5 - 20 članov	5 točk
21 – 40	10 točk
41 – 70	15 točk
71 in več članov	20 točk

III. DELOVANJE DRUŠTVA V JAVNEM INTERESU:

Društvo ima izdano veljavno Odločbo državnega organa, da deluje v javnem interesu 20 točk

Društvo nima izdane veljavne Odločbe državnega organa, da deluje v javnem interesu 0 točk

IV. DOSTOPNOST PROGRAMOV

Program se v celoti izvaja na območju Občine Ivančna Gorica 10 točk

Program se delno izvaja na območju Občine Ivančna Gorica 5 točk

Program se v celoti izvaja izven območja Občine Ivančna Gorica, a se ga udeležita vsaj dva občana občine Ivančna Gorica 2 točki

V. PROGRAM VSEBUJE ORGANIZACIJO PREDAVANJ, DELAVNIC, DRUGE OBLIKE IZOBRAŽEVANJA S KVALIFICIRANIM PREDAVATELJEM

Organizacija in izvedba vsaj 2 predavanj oz. delavnic v občini Ivančna Gorica 5 točk/ delavnico

Organizacija in izvedba več kot 2 predavanj oz. delavnic v občini Ivančna Gorica 5 točk/ delavnico

Maksimalno število točk, ki jih lahko doseže prijavitelj je 20 točk.

VI. REHABILITACIJSKI PROGRAMI ZA ČLANE, REKREATIVNA DEJAVNOST, KULTURNE DEJAVNOSTI, IZLETI, ORGANIZACIJA TEČAJEV

Organizacija in izvedba letovanj, izletov, rekreativnih prireditev z udeležbo vsaj 3 občanov občine Ivančna Gorica (podatek za preteklo leto) do 3x letno 5 točk

Organizacija in izvedba letovanj, izletov, rekreativnih prireditev z udeležbo vsaj 3 občanov občine Ivančna Gorica (podatek za preteklo leto) več kot 3x letno 10 točk

VII. ORGANIZACIJA OBISKOV IN IZVAJANJE SOCIALNE IN DRUGE POMOČI OSTARELIH IN POMOČI POTREBNIH

Do 30 obiskov in pomoči občanom občine Ivančna Gorica (podatek za preteklo leto) letno 5 točk

Več kot 30 obiskov in pomoči občanom občine Ivančna Gorica (podatek za preteklo leto) letno 10 točk

VIII. SODELOVANJE ČLANOV IN PROSTOVOLJCEV PRI NAČRTOVANJU IN IZVAJANJU PROGRAMA

1-5 članov in vsaj 2 prostovoljca iz občine Ivančna Gorica	2 točki
6-15 članov in vsaj 4 prostovoljci iz občine Ivančna Gorica	4 točke
Več kot 15 članov in več kot 5 prostovoljcev iz občine Ivančna Gorica	6 točk

IX. REFERENCE – PROGRAM SE NA OBMOČJU OBČINE IVANČNA GORICA IZVAJA

0-5 let	1 točka
6-15 let	2 točki
nad 15 let	3 točke

X. IZDAJA GLASILA, BILTENA, SPLETNA STRAN DRUŠTVA, KNJIŽNE PUBLIKACIJE

PISNO GRADIVO bilten, vabila na delavnice, publikacije dostopne na info točki Občine Ivančna Gorica. 5 točk

PISNO GRADIVO bilten, vabila na delavnice, publikacije dostopne na info točki občine Ivančna Gorica. Vse objave posredovane na spletno stran občine Ivančna Gorica. Najmanj ena objava v občinskem glasilu Klasje. (gleda se preteklo leto) 10 točk

XI. PRIČAKOVAN DELEŽ SOFINANCIRANJA S STRANI OBČINE IVANČNA GORICA

do 30 %	6 točk
31 - 50 %	2 točki
nad 51%	0 točk

Programi bodo ocenjeni v skladu z merili in kriteriji in ob upoštevanju specifičnosti posameznih programov. Odobrena vrednost sredstev za posamezno prijavo je odvisna od števila

točk, ki jih bo prijavitelj dobil glede na obseg ter kakovost projektne prijave in vrednosti točke. Vrednost točke bo določena tako, da se bo višina razpoložljivih sredstev delila s seštevkom vseh ocen izbranih prijaviteljev. Odobrena vrednost zaprosenih sredstev posameznega prijavitelja pa bo določena tako, da se bo njegovo število točk pomnožilo z vrednostjo točke.

9. Dodeljena sredstva izvajalcem programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti v letu 2021 morajo biti porabljena v letu 2021.

Občina na svojih spletnih straneh objavi izvajalce, naziv programa in višino sredstev, ki jih je posamezen sofinancirani program prejel.

10. Razpisna dokumentacija je na voljo do zaključka razpisa na spletni strani Občine Ivančna Gorica <http://www.ivancna-gorica.si/>.

Podrobnejše informacije posreduje Marija Okorn, tel. 01/7812 112.

11. Zadnji rok za prijavo na razpis je 15.07.2021, na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica z oznako »Sofinanciranje programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti 2021 – NE ODPIRAJ«. Na hrbtni strani se navede naslov prijavitelja.

Vloge se lahko oddajo osebno v nabiralnik Občine Ivančna Gorica ali priporočeno po pošti (velja datum žiga pošte).

12. Odpiranje prijav za dodelitev sredstev ne bo javno in sicer ga bo strokovna komisija opravila predvidoma 22.07.2021 v prostorih Občine Ivančna Gorica.

13. Izvajalci socialno-humanitarnih dejavnosti, ki želijo kandidirati na javnem razpisu, morajo k prijavnemu obrazcu priložiti:

- seznam članov društva s plačano članarino iz vaše evidence (za društva, ki imajo sedež v občini Ivančna Gorica; za društva, ki pa nimajo sedeža v Občini Ivančna Gorica navedite skupno število članov in priložite seznam članov društva, ki so občani Občine Ivančna Gorica),
- izpolnjen, podpisan in parafiran vzorec pogodbe.
- fotokopija odločbe o registraciji (za društva jo izda Uprava na enota),
- fotokopija statuta ali drugega ustanovitvenega akta iz katerega je razvidna dejavnost na področju humanitarnih dejavnosti.

14. Nadzor nad izvajanjem programov in porabo finančnih sredstev izvajalcev programov izvaja občinska uprava.

15. Izvajalci morajo najkasneje do zadnjega dne v februarju 2022 občinski upravi predložiti:

- letno poročilo o izvedbi programov,
- dokazila o namenski porabi sredstev, pridobljenih na podlagi javnega razpisa,
- zaključno finančno poročilo.

16. Dvojno uveljavljanje stroškov in izdatkov, ki so povrnjeni iz katerega koli drugega vira, ni dovoljeno.

17. Vloga ne bo upoštevana v primeru da:

- ni bila poslana v predpisanem roku,
- ni bila poslana na način, ki je opredeljen v javnem razpisu ali
- je vlogo oddal neupravičen prijavitelj.

Za vloge, ki ne bodo popolne, bo komisija v roku 8 dni od odpiranja vlog vlagatelja pisno pozvala k dopolnitvi. Nepopolne vloge mora vlagatelj dopolniti v roku 5 dni od prejema pisnega obvestila za dopolnitev. Če tega vlagatelj ne stori, se vloga s sklepom zavrže.

18. Izvajalci programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti so dolžni izvajati dogovorjene programe in naloge v skladu s tem pravilnikom in le za namene, opredeljene v pogodbi. Kolikor se ugotovi nenamenska poraba sredstev s strani izvajalcev programov s področja socialno-humanitarnih dejavnosti, se sofinanciranje takoj ustavi, že prejeta sredstva pa mora izvajalec vrniti v občinski proračun skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi. Če prejemnik sredstev ne vrne v določenem roku, se izvede postopek izterjave.

Izvajalec, ki krši pogodbeno določila, ne more kandidirati za sredstva na naslednjem javnem razpisu občine.

19. Prijavitelji bodo o izidu javnega razpisa obveščeni najkasneje v 60 dneh od datuma odpiranja prijav. Občina Ivančna Gorica bo z izbranimi prijavitelji sklenila pogodbo o sofinanciranju programov v okviru sredstev, zagotovljenih v proračunu. Številka: 430-0016/2021-2

Datum: 21.04.2021

PIPO jih danes šteje 30 in še vedno se vsak trideseti nakup odšteje

Letos svojo 30. obletnico, tako kot naša država, praznuje tudi Šentviško trgovsko podjetje PIPO. Ime trgovine izhaja iz začetnic besed pridi, izberi, plačaj in odpelji. Po letih razvoja je PIPO eno redkih neodvisnih trgovskih podjetij, ki se je ubranilo vseh povabil v franšizne in druge povezave z velikimi domačimi in tujimi trgovskimi verigami.

Janez Drobnič izhaja iz izkušene trgovske družine. V trgovske vode se je podal leta 1970, po služenju vojaškega roka leta 1978 pa je prevzel vodenje trgovine Mercator v neposredni bližini RTV Slovenija. Prav v tej trgovini je spoznal svojo ženo Marinko, s katero sta pred tremi desetletji, natančno 18. maja 1991, odprla svojo trgovino v Šentvidu pri Stični. V podjetju sta zaposlena tudi hči Simona, ki je prevzela računovodstvo, sin Matej pa se je našel v vlogi prodajno-nabavnega referenta. Pred kratkim je prevzel tudi vajeti direktorja podjetja, hkrati pa vodi tudi priljubljeno ivanško kavarno in slaščičarno Sonček.

Posel je v sčasoma prerasel prostorske okvire, ki jih je omogočala trgovina v lastni hiši, zato so se pred devetnajstimi leti preselili v večji in sodobnejši večnamenski trgovinski objekt. V njem delujeta trgovina in manjši kongresni center, v katerem številna podjetja iz cele Slovenije izvajajo izobraževanja in poslovna srečanja vseh vrst. Opremljen je z lastnim barom, teraso in kuhinjo, v kateri nastajajo izvrstni narezki in obloženi kruhki. Pred osmimi leti

so namreč razširili ponudbo tudi s cateringom za manjša ali večja praznovanja ter druge priložnosti. Še posebej znamenita je njihova mesna torta, po kateri so znani po vsej državi. Svojo okusno ustvarjalnost lahko v tem poslu uspešno predstavlja sin Matej, ki s svojo mobilno ekipo opremlja in postreže svoje za oko prijetne in okusne stvaritve kjerkoli v zaprtih ali odprtih prostorih po vsej Sloveniji.

Svoje kartice zvestobe ponujajo že skoraj vsa trgovska podjetja. Najverjetneje je bil eden prvih trgovcev v Sloveniji, ki je vpeljal eno od oblik nagrajevanja zvestobe kupcev, prav podjetje PIPO, saj so že pred 25 leti začeli nagrajevati svoje kupce. Imajo eno najbolj poštenih in za kupce jasno razumljivih načinov nagrajevanja zvestobe brez drobnega tiska. Vsak trideseti gotovinski nakup plača PIPO, in sicer v višini povprečnega zneska preteklih 29-tih nakupov. Ker ni časovne vezave in posebnih pogojev za kupce, je sistem preživel že četrto stoletje pod istimi pogoji. Vsi novi kupci lahko prejmejo kartico še danes.

Ko so velike trgovske verige na policah postavljale blago tujih proizvajalcev, pogosto tudi cenjenih izdelkov in izdelkov dvomljive kakovosti, so pri PIPO vedno razmišljali, kako bi se lahko razlikovali od njih in ponudili ljudem tudi izdelke, ki jih drugje ni mogoče kupiti. Kupci so že zelo zgodaj prepoznali njihovo poslanstvo in zato še danes prihajajo k njim po dobro izbrano kakovostno

trgovsko blago iz lastnega uvoza in po domače izdelke preverjenih lokalnih in regionalnih domačih proizvajalcev mesnih, mlečnih in pekovskih izdelkov. Zato so lahko upravičeno še posebej ponosni na svojo delikatesno ponudbo.

Zdaj že vsi vemo, da je naša mala dežela pridobila naziv Evropska gastronomska regija 2021. Prav zato bodo vsi gurmani, ki dobro hrano podprejo z dobrim vinom, še posebej pozorni na ponudbo vinotoča v trgovini PIPO. Poleg večkrat nagrajenega kralja cvička Vinske kleti Jarkovič v vinotoču nudijo izbrana vina sauvignon, sabernet sauvignon in rovnčan, vse tri s posestva Rouna iz Zgornje Vipavske doline. Posestvo leži ob vasi Slap v Vipavski dolini, ki je bila prvič omenjena v zgodovinskih

knjigah leta 1215, vas so nekaj let pozneje naselili malteški vitezi, o njej pa je pisal tudi Valvazor v svoji znameniti Slavi Vojvodine Kranjske leta 1689. Leta 1873 je bila prav v tej vasi ustanovljena prva slovenska kmetijska šola. Po odprti vina z znanega posestva Rouna iz še bolj slavne vipavske vasi torej ni treba daleč. Le do trgovine PIPO se zapejete in si jih natočite.

Za konec naj še opozorimo na eno prav posebno ponudbo, ki je ne boste našli daleč naokoli in nas kupce večkrat reši iz neugodne situacije, ko moramo zadnji hip kupiti še darilo za slavljenca ali slavljenko. Ker preudarni ljudje vedo, da razni neuporabni »praholovci« niso najbolj posrečeno darilo, vam je v trgovini PIPO na voljo tako imenovani bo-

nomat Hiše daril, kjer lahko izberete unikatno darilo med številnimi doživeti iz njihovega kataloga, ga personalizirate, natisnete in izberete še lično kuverto. Vsi obdarjenci bodo zagotovo navdušeni nad vašim izbranim darilom. Tudi če bo kupljen zadnji trenutek.

Trgovina PIPO torej nudi prav posebno nakupno izkušnjo, ki jo lahko zagotavlja le takšna podeželska trgovina, ki deluje v okviru družinskega podjetja. Presenečeni boste, da lahko ponudijo več kot velike trgovske verige, da boste tam našli kakovostne izdelke, ki jih drugje ni mogoče kupiti in da vas bodo poslušali in slišali, če si boste zaželeli kakšnega posebnega izdelka ali storitve.

Franc Fritz Murgelj

Naj bo vaš naslednji zasebni ali poslovni dogodek v Višnji Gori

Ljudje smo družabna bitja, zato se zelo radi družimo, mrežimo, skupaj se radi poveselimo ali popestrimo vsakdanjik. Tako zasebno kot poslovno. Za druženja nam zlepa ne zmanjka vzrokov in izgovorov. Prej nam bo zmanjkalo zanimivih in atraktivnih lokacij za dogodek.

Ustrezna lokacija pomeni, da je enostavno dostopna z osebnimi vozili, da je v bližini dovolj brezplačnih parkiršč, da obstaja možnost hibridne odprto-zaprte izvedbe in da nam morebitno slabo vreme ne more pokvariti vzdušja. In da obstaja možnost, da nam nekdo na drugi strani lahko prevzame delno ali celotno breme pri organizaciji dogodka, od okrasitve prostora, ozvočenja pa do pogostitve ali animacije za odrasle in otroke.

Tudi pri nas obstaja lokacija in organizator, ki ponuja vse te možnosti. V neposredni bližini Mestnega kopališča Višnja Gora sta na voljo dva objekta, stoletni kozolec toplar in sodoben prireditveni šotor, ki lahko sprejme do 300 udeležencev. Vsak dogodek, naj bo to zabavni, poslovni ali izobraževalni, lahko popestrijo z izbranimi športnimi in animacijskimi vsebinami, prilagojenimi velikosti, pričakovanjem in individualnim željam zaključenih družb. Ena od posebnosti organizatorja, ki deluje pod okriljem blagovne znamke Zlati polž (zlatipolz.si) je

Zabavne počitnice 2021

Zabavne počitnice na MKVG organizira SIMPLI ŠPORT za otroke med 3. ,5. in 12. letom starosti, v terminih 5. - 9. 7. 2021 in 16. - 20. 8. 2021. Več o izvedbi in o pogojih si lahko preberete na spletni strani www.zlatipolz.si, kjer bodo objavljeni tudi morebitni dodatni temini.

inovativna in atraktivna pogostitev, ki lahko postane celo del programa dogodka. Morda za konec še namig - svoje goste v Višnji Gori lahko presenetite tudi s pečenimi polži. In uvod v degustacijo te kulinarične specialitete je zgodba o »privezanih« višnjanskih polžih, ki jih je polno po celem mestu.

Franc Fritz Murgelj

Kaj vse lahko najdete v Sarini omari v Ivančni Gorici

V centru Ivančne Gorice, na Sokolski ulici 12, to je nasproti avtobusne postaje, kjer je nekoč deloval študentski servis, se je v mesecu aprilu odprla otroška trajnostna trgovina Sarina omara. Gre za novost v naši občini, ki ponuja ugodne nakupe in prodajo rabljenih otroških oblačil, pri tem pa lahko ohranite tudi naravo.

Ivančna Gorica ima od aprila dalje tudi prvo prodajalno s komisijsko prodajo rabljenih otroških oblačil. Prav na svetovni dan rabljenih oblačil jo je odprla lastnica Tina Pirkovič, ki je navdih za odprtje tovrstne prodajalne dobila, ko je tudi sama dan za dnem odpirala omaro hčerke Sare in vedno znova ugotavljala, da so v njej že prerasle otroške obleke, ki pa so bile tako rekoč še povsem nove.

Tina je kot številne mamice kar nekaj časa s kolegicami izmenjevala otroška oblačila, potem pa je dozorela tudi ideja o lastni tovrstni prodajalni po sistemu komisijske prodaje. Ni odveč poudariti, da jo je k temu pritegnila tudi njena okoljska naravnost in ekološka osveščenost. Že dolgo namreč velja, da kupovanje rabljenih oblačil ne pomeni socialno ogroženost, ampak okoljsko osveščenost.

Komisijska prodaja pomeni, da stranka v prodajano prinese ustrezna oblačila, ki jih odda v komisijsko prodajo. Ko so ta oblačila prodana, stranka dobi za oblačila dogovorjen znesek. Kot pa pravi gospa Tina se večina strank odloči, da namesto denarja vzame druga ustrezna oblačila, ki jih potrebujejo za svoje otroke. In tako steče krog sodelovanja pri katerem ima koristi in zadovoljstvo tako stranka kot Tina.

Velja poudariti, da so vsi predsodki o rabljenih oblačilih odveč. Zlati to velja za otroška in mladostniška oblačila in obutev, saj je tovrstni tekstil lahko še dobro ohranjen, ponavadi je že večkrat opran in zato umetne in škodljive lastnosti izvenijo, poleg tega pa so tovrstni artikli lahko tudi trikrat cenejši od novih.

Vsi, ki še ne veste kaj ponuja Sarina omara, je sedaj čas, da jo obiščete. Vsi, ki ne veste kaj storiti s kupi še uporabnih otroških oblačil, pa prav tako lahko obiščete prodajalno Sarina omara v Ivančni Gorici.

Matej Šteh

Kotiček za oddajo še delujočih aparatov na CERO Špaja dolina

V CERO Špaja dolina je postavljen nov kotiček za vse, ki bi želeli oddati svoje še delujoče aparate v ponovno uporabo. Kotiček najdete poleg zabojnika za odpadno elektroniko takoj desno za vhodom na center v Špaji dolini. Označen je z živo rumeno barvo in ga je težko spregledati.

V RUMENI KOTIČEK lahko oddate naslednje še delujoče aparate za ponovno uporabo: pralne stroje, hladilnike, zamrzovalnike, namizne in prenosne računalnike, zabavno elektroniko, male gospodinjske aparate, igrače, mobilne telefone, zvočnike, TV z ravnim zaslonom z daljincem, LCD monitorje, krožne žage, vrtnike, glasbene stolpe, sesalnike in ostale primerne aparate na elektriko ali baterije.

Zbranim aparatom bo projektni partner skozi postopek priprave za ponovno uporabo preveril funkcionalnost in električno varnost ter jih vrnil na trg po primerni ceni ali pa jih podaril. Zato se v kotičku zbirajo zgolj aparati, ki so delujoči in nepoškodovani. Kar 1-2 % takšnih naprav se v povprečju vsako leto najde med zbranimi e-odpadki, ki po nepotrebnem končajo v predelavi materiala. Vsakič, ko zavržemo še delujočo napravo, ji skrajšamo življenjsko dobo, prispevamo k večjemu onesnaževanju in nepotrebnemu porabi naravnih virov. Organizatorji projekta si prizadevajo k večji ozaveščenosti uporabnikov aparatov, želijo si, da bi naprave uporabljali čim dlje, saj s tem trajnostno rešujejo težave onesnaževanja. V Evropski uniji in s tem tudi v Sloveniji pa se izvajajo tudi zakonodajne spremembe na področju ravnanja z odpadki, ki vodijo v krožno gospodarstvo, tako da je tudi zaradi tega ponovna uporaba zelo pomembna za našo prihodnost.

E-naprave vsebujejo številne dragocene in med njimi mnoge živim

bitjem škodljive elemente. Nekatere naprave kot so recimo prenosni telefoni vsebujejo tudi več kot 60 elementov in so sestavljene iz številnih delov. Ti materiali izvirajo z vsega sveta. Marsikateri izmed njimi so t.i. kritične surovine. To so surovine, ki so za gospodarstvo zelo pomembne, jih težko dobimo in skoraj ne recikliramo. Pri pametnih telefonih, ki jih danes v povprečju uporabljamo manj kot 2 leti in jih na leto prodamo preko 1.5 milijard, pa bi lahko s podaljšanjem njihove uporabe za še eno leto prihranili 2.1 milijonov ton ogljikovega dioksida na leto.

Kotiček je postavila družba ZEOS, d.o.o. v sklopu projekta Life Spodbujamo e-krožno pod sloganom #Še sem uporaben! skupaj s projektnima partnerjema Zbornico komunalnega gospodarstva pri GZS in podjetjem TSD, d.o.o. ter lokalnim partnerjem Javnim komunalnim

podjetjem Grosuplje d.o.o.. Projekt je sofinanciran s strani Ministrstva za okolje in prostor RS ter Evropske komisije.

Vse občanke in občane vabimo, da oddate v rumeni kotiček kakšen svoj še delujoči aparat, ki ga več ne potrebujete in tako poskrbite, da bo dobil novega lastnika.

O projektu Life Spodbujamo e-krožno

Projekt Life Spodbujamo e-krožno podaljšuje življenjsko dobo aparatov preko izvajanja različnih aktivnosti kot so popravilo aparatov, ponovna uporaba aparatov in souporaba aparatov. Med drugim organizatorji po Sloveniji postavljajo kotičke za oddajo še delujočih aparatov.

Več informacij: ZEOS, d. o. o. (Urša Dolinšek - novice@zeos.si)

Podjetniški kotiček z Območno obrtno – podjetniško zbornico Grosuplje

PRIHAJAJOČI DOGODKI NA OOOZ GROSUPLJE. (več na www.ooz-grosuplje.si):

POLETNA ŠOLA EXCELA. Dve dvodnevni računalniški delavnici v obdobju 1.-6. 7. 2021, z začetkom ob 16.00, v Domu obrtnikov v Grosupljem. Izobraževanje sofinancirata občini Grosuplje in Dobropolje.

OBVEZEN VPIS ELEKTRONSKEGA NASLOVA GOSPODARSKIH DRUŽB: Na podlagi zadnje spremembe Zakona o gospodarskih družbah (novela ZGD-1K, objavljena v Uradnem listu RS, št. 18/2021, dne 9. 2. 2021) morajo vse gospodarske družbe v predlogu za vpis ustanovitve navesti tudi elektronski naslov družbe, ki se vpiše v Poslovni register Slovenije. Obstoječe družbe pa morajo elektronski naslov v register vpisati v roku enega leta od uveljavitve zakona, to je do 24. 2. 2022. Obveznost velja za kapitalne in osebne gospodarske družbe ter tudi za gospodarska interesna združenja in podružnice tujih podjetij. Obveznost NE velja za samostojne podjetnike.

DELOVANJE OOOZ GROSUPLJE: Vse naše člane in stranke obveščamo, da je obisk pisarne OOOZ Grosuplje zaradi preventivnih ukrepov za preprečevanje širjenja virusa COVID-19 **možen samo s predhodnim dogovorom**. Vsa komunikacija poteka preko elektronske pošte ooz.grosuplje@ozs.si in preko telefona 01 786 51 30. Na OOOZ Grosuplje, skupaj z OZS, ves čas epidemije spremljamo aktualne razmere v gospodarstvu. Vse pomembne informacije ažurno objavljamo na spletni strani OZS, www.ozs.si, pod zavihkom KORONAVIRUS.

Janez Bajt, univ. dipl. oec.
 Sekretar OOOZ Grosuplje

Občina Ivančna Gorica začela s predstavitvijo projekta Spoznaj stare poklice in obrti

Občina Ivančna Gorica je leta 2019 uspešno kandidirala na 1. Javnem pozivu za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja na območju LAS Suhe krajine, Temenice in Krke v letu 2018, ki se sofinancira iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj s projektom Spoznaj stare poklice in obrti. Vodilni partner pri projektu je Občina Ivančna Gorica, projektni partner pa Foto in video storitve Dejan Maver s. p.

Projekt se izvaja v dveh fazah. V letu 2020 je bila v 1. fazi izvedena raziskava starih poklicev in obrti na območju občine Ivančna Gorica in širše na območju LAS STIK. Predstavitev analize avtorja mag. Dušana Štepa je bila izvedena v prostorih nekdanje podružnične šole v Hrastovem Dolu. Po predstavitvi je bil na podlagi analize in pridobljenih podatkov opravljen predlog šestih tradicionalnih obrti in z njimi povezanih poklicev, ki bodo skozi projekt obširno predstavljeni.

Izmed izbranih šestih tradicionalnih obrti je bila kot prva predstavljena PLETARSTVO. Na območju občine Ivančna Gorica je v zadnjih štiridesetih letih ta domača obrt postopoma zamrla, pred tem pa so se s pletarstvom ukvarjali praktično na vsaki drugi kmetiji. Eden redkih izdelovalcev pletenih izdelkov iz naše občine je FRANC PERKO iz Ambrusa. Predstavitev značilnosti pletarske obrti v naši občini in rokodelskega dela pletarja v njegovi delavnici je zaradi epidemioloških razmer potekala preko spleta, na komunikacijskih kanalih Občine Ivančna Gorica. Predstavitev filma o pletarstvu si še vedno lahko ogledate na YouTube kanalu TV Prijetno domače.

Po javnem predvajanju vseh šestih filmov o izbranih tradicionalnih obrteh in z njimi povezanih poklicih se bodo posamezni rokodelci, ki smo jih dokumentirali v filmih, predstavili še na praktičnih delavnicah, ki jih bomo organizirali za določene ciljne skupine (mladi, brezposelni, starejši). Ob zaključku projekta, ki je predviden za september 2021, bo nastal skupen promocijsko-izobraževalni film, ki bo vključeval predstavitve starih poklicev in obrti in posnetke iz delavnic na urbanih območjih.

»Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj«.

LEKARNIŠKA PODRUŽNICA ZAGRADEC PONOVO ODPRTA

Odpiralni čas:

- ponedeljek, četrtek: **12.30 - 18.30**
- torek, sredo: **7.00 - 13.00**

Zagradec 31, Zagradec

Lekarniška podružnica Zagradec, ki se nahaja ob glavni cesti Ivančna Gorica – Žužembek, je ponovno odprta.

V Lekarniški podružnici Zagradec vam zaposleni strokovno svetujemo o uporabi zdravil na recept in brez recepta, prehranskih dopolnil, raznovrstnih medicinskih pripomočkov, dermokozmetičnih izdelkov ter drugih izdelkov za ohranjanje zdravja in dobrega počutja.

Vljudno vabljeni!

www.lekarnaljubljana.si

Lekarna Ljubljana

2. spletni dogodek v projektu Emoundergrounds, »Zgodovina v objemu kulture« uspešno izpeljan

Občina Ivančna Gorica, ki je partner evropskega projekta, EMOUNDERGROUNDS (Adriatic – Interreg), je organizirala odmeven spletni dogodek z naslovom ZGODOVINA V OBJEMU KULTURE, druženje ob spominih na preteklost, ki se na vsakem koraku zrcali tudi v različnih dejavnostih našega vsakdanjega življenja.

S pomočjo sodobne tehnologije

V spletnem dogodku smo spoznali bogato zgodovino gradu Podsmreka, ki nam jo je predstavila univerzitetna diplomirana etnologinja in kulturna antropologinja, Tjaša Zidarič. Imeli smo tudi ta privilegij, da smo se lahko virtualno prenehodili po grajskih sobanah gradu Podsmreka. S hvaležnostjo, da s pomočjo sodobne tehnologije lahko preteklost ponovno zasije pred našimi očmi. Skozi okuse tradicije nas je vodila Domačija Grofija. Seznanili smo se s pomenom folklorne in folklornega izročila, ki nam ga je predstavila Folklorna skupina Vidovo iz Šentvida pri Stični. Društvo likovnikov Ferda Vesela, ki predstavlja povezanost zgodovine in umetnosti, pa je uspešno zastopala Mateja Marinko, ki je narisala portret kranjske sivke.

Prispevek k razvoju podjetništva

»Ker je grad Podsmreka tako pomemben ne le v zgodovini naše občine, ampak celega slovenskega naroda, smo mu marsikaj dolžni. Vse napake iz preteklosti bo treba popraviti. Prav projekt Emoundergrounds je eden teh, ki to v veliki meri meri stori. Začetku gradu segajo v 16. stoletje, glavni pomen pa v 19. stoletje. Družina Roschitz je najbolj zaslužna, da smo Slovenci odkrili kakšno bogastvo imamo v kranjski sivki in da se je glas o tej pridni živalci razširil po Evropi in celem svetu. Danes je druga najbolj razširjena medonosna čebela

Zakulisje spletnega dogodka Zgodovina v objemu kulture

na svetu. S ponosom trdimo, da je grad Podsmreka rojstni kraj kranjske sivke, »je uvodoma povedal župan Dušan Strnad, ki je potem pogled usmeril v Višnjo Goro, kjer je v sklepni fazi projekt Hiša kranjske čebelice, kjer si roko podata sodobnost, tradicija in bogata preteklost. »Začutili smo svoj dolg do slovenskega čebelarstva in kranjske sivke nekaj storimo. Sprva smo s pomočjo profesorja Šaleharja dokazali, da je bila ta vrsta čebele prvič omenjena in opisana ravno na gradu Podsmreka. Primerno rešitev pa smo našli v starem mestnem jedru Višnje Gore, kjer je bila 20 let zapuščena zgradba stare šole. Skupaj s Čebelarstvo zvezo Slovenije, ki je naš velik podpornik, bo v tej hiši zdaj dom kranjske čebele. Projekt je obsežen, trenutno končujejo gradbeni dela in pripravljajo vsebine, ki bodo zanimive ne le za čebelarje. V prvi vrsti bomo ozaveščali o pomenu, ki ga imajo kranjska sivka in ostali opraševalci za človeka. Tu bo tudi hiša doživljaj, svoj prispevek pa bo Hiša kranjske čebele dala tudi razvoju podjetništva,« je dodal župan Strnad.

Halštatska kultura

S projektom Emoundergrounds na sodoben način oživljamo dediščino gradu Podsmreka. Gostiteljica spletnega dogodka Zgodovina v objemu kulture je bila Domačija Grofija. »Domačija leži na tleh starodavnega železnodobnega obzidanega in utrjenega gradišča, ki ga danes imenujemo Cvinger. V drugi polovici 8. stol. pr. n. št. je bila družba železne dobe že dobro organizirana, razvila je svojo značilno kulturo (halštatska kultura). V vasi je tudi pravi kraški izvir, klasično najdišče človeške ribice (močeril). Prvi zapis o človeški ribici je pripravil tedanji gospodar domačije Janez Kek. Na kmetiji imamo tudi etnološko zbirko imenovano Tako sta živela babica in dedek,« je v imenu gostitelja povedala Damjana Rijavec. Danes je Domačija Grofija daleč naokoli znana po izbrani in izvrstni kulinarni ponudbi.

Tipična šentviška noša

Ko govorimo o življenju v preteklosti, ne moremo mimo bogatega kulturnega izročila, ki nam na poseben način pomaga razumeti navade in doživljanja naših prednikov. Pesem in ples sta v rutino vsakdanjega dela in skrbi, prinašala veselje, druženje

Portret kranjske sivke, ki je nastal na dogodku

in sprostitev. »V okviru Kulturnega društva Vidovo od leta 1992 deluje tudi folklorna skupina. Delovala je že med letoma 1949 in 1952. Obujena pa je bila leta 1992 na pobudo žal že pokojne Vali Krištof. V društvu je 110 aktivnih članov, od tega jih je 80 v folklori. Nastopamo doma in na tujem, gostovali smo v Mehiki in Braziliji. Premoremo tudi veteransko in otroško folklorno skupino,« pojasni Nataša Hribar, ki vodi folklorno skupino. »Namen vsega je, da želimo ohraniti stare običaje. V preteklosti je bilo tako, da so se na kmetiji po končanem delu tudi zabavali. Najprej so pojedli in spili, potem pa zaplesali,« še doda Nataša Hribar. Pogovoru je sledil nastop. V dolenski narodni noši, točneje tipični šentviški noši, sta ples štajeriš zaplesala Žiga Jože Štrus in Ana Zvonar, na harmoniki ju je spremljal Tim Kastrevc.

Portret kranjske sivke

V Šentvidu pri Stični že več kot 25 let deluje društvo likovnikov Ferda Vesela. Letošnje leto je za njih še posebej praznično, saj se spominjamo 160-letnice rojstva slikarja Ferda Vesela. Z nami je bila ena izmed članic društva, Mateja Marinko, ki je zbrane navdušila s svojim krasnim delom. V studio smo jo povabili, da bi z risanjem obogatila do-

Župan Dušan Strnad v pogovoru z Dragico Šteh na spletnem dogodku Zgodovina v objemu kulture

godek. Grad Podsmreka bo namreč svoj virtualni dom dobil v Hiši kranjske čebele v Višnji Gori. Zato smo jo poprosili, da bi narisala kranjsko sivko. »Ponavadi rišem portrete ljudi, danes pa bo to portret kranjske sivke. Najpogosteje ustvarjam z ogljem, ki je ena najstarejših tehnik risanja. Rabimo le oglje. Začnem pa s tremi osnovnimi deli kranjske sivke: glavo, prsnim obročem in zadkom,« je pojasnila Mateja Marinko in ustvarila krasno delo.

Grad Podsmreka in družina Roschitz sta zaslužna za izjemno bogato dediščino, ki smo jo prejeli v dar. Skrbimo, da jo ohranimo, da ji damo primerno mesto, ter da ga s pomočjo projekta Emoundergrounds približamo javnosti in turistom, ki bodo imeli v naših krajih kaj videti. Delček tega skušali pokazati tudi z dogodkom Zgodovina v objemu kulture, kjer smo želeli opozoriti na naše korenine, našo preteklost, jo približati javnosti, ki ta košček Slovenije morda slabše pozna. Na tem mestu iskreno povabilo, da si posnetek dogodka »ZGODOVINA V OBJEMU KULTURE« ogledate tudi na YouTube kanalu TV Prijetno domače.

Občina Ivančna Gorica

Novo promocijsko gradivo destinacije Prijetno domače, nastalo v sklopu projekta RAST

Izdali smo novo promocijsko gradivo celotne turistične ponudbe občine Ivančna Gorica, v okviru projekta RAST in aktivnosti Promocija in obveščanje javnosti. Novo promocijsko gradivo vključuje zgibanko Prijetno domače okusi (ang. Comfortable and homelike flavours), ki prikazuje kulinarično ponudbo občine Ivančna Gorica v slovenskem in angleškem jeziku. Na eni strani zgibanke je prikazana celotna gostinska ponudba z naslovom ponudnika, kontaktno številko, odpiralnim časom in posamezno tipično ponudbo. Na drugi najdete preostalo lokalno ponudbo območja, ki vključuje lokalne kmetije in ostale lokalne ponudnike domačih produktov. Zgibanko je oblikovala Mojca Seliškar, uvodni nagovor je sestavila Dragica Šteh.

V okviru projekta RAST smo naredili tudi štiri nove zložitve promocijske panoje, ki so med seboj povezani, lahko pa jih postavimo tudi ločeno. Prikazujejo poglobljene turistične točke destinacije Prijetno domače in nagovarjajo obiskovalca, da nas obišče.

Bogatejši smo tudi za dve zastavici, ki ju bomo uporabili v promocijske namene. Na prvi je napis Zavod Prijetno domače, na drugi pa Jurčičeva domačija.

Se že veselimo, da se bodo turistični obrati ponovno odprli in da bomo lahko z novim promocijskim materialom še bolj celostno promovirali območje občine Ivančna Gorica – destinacijo Prijetno domače. Novo promocijsko gradivo lahko prevzamete na Zavodu Prijetno domače (Solska 5, Ivančna Gorica) in na Jurčičevi domačiji.

»Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj«. www.eu-skladi.si

Katja Klemenčič, Zavod Prijetno domače

Spodbujanje sodelovanja med turističnimi ponudniki

19. 4. in 10. 5. je v okviru projekta RAST in aktivnosti spodbujanja mreženja potekala celodnevna dejavnost »ponudnik spoznava ponudnika«, katere cilj je bilo mreženje in medsebojno sodelovanje turističnih ponudnikov na področju občine Ivančna Gorica.

Prvi dan je zajemal obiske pri naslednjih ponudnikih: Kmetija Kotar (Kmetija P'r Špan), Turizem Fajdiga, Ranč Prebil, Hiša Ida in Domačija Grofija. V drugem srečanju pa smo obiskali naslednje ponudnike: Niceranch, Kmetijo Erjavec, Turistično vas Pristava, Vilo Kosca, Kmetijo Čož in Letališče Šentvid.

Posamezni ponudnik je predstavil svojo turistično ponudbo, svojo zgodbo in nam tako približal informacije, ki so ključne za povezovanje ponudbe znotraj destinacije Prijetno domače. Pomembno se nam zdi, da turistični/lokalni ponudniki poznajo ponudbo znotraj destinacije, saj ima obiskovalec na tak način lepšo izkušnjo, obenem pa se tudi turistični ponudnik lažje znajde pri podajanju informacij o ostali turistični ponudbi v njegovi bližini.

Se že veselimo poletne turistične sezone, da bomo tudi v praksi uporabili vse pridobljene informacije in se še bolj intenzivno povezovali.

»Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj«. www.eu-skladi.si

Katja Klemenčič, Zavod Prijetno domače

Predstavitev lokalnih turističnih vodnikov občine Ivančna Gorica

Občina Ivančna Gorica je bogatejša za 14 lokalnih turističnih vodnikov, ki so uspešno opravili tečaj strokovne usposobljenosti za opravljanje lokalnega turističnega vodenja na območju občine Ivančna Gorica. Tečaj je razpisal in organiziral Zavod Prijetno domače, skupaj z zunanjim izvajalcem in z ostalimi strokovnjaki.

Izobraževanje za lokalne turistične vodnike je potekalo od 15. 3. do 26. 3. 2021, in sicer z zunanjim izvajalcem podjetjem G-guides, ki je specializirano za izobrazbo turističnih vodnikov. Tina Hudnik in Maja Vanmierlo sta udeležence tečaja podučili o temeljih, ki jih mora obvladati vsak turistični vodnik ter jim podali izhodišča za samostojne zasnove vodenja in reševanje problemov. Od 29. 3. do 31. 3. so se dodatno zvrstila predavanja strokovnjakov s področja etnologije, geografije in zgodovine, po tem pa so sledili še vodeni terenski ogledi nekaterih glavnih znamenitosti občine. Po vsem tem sta sledila pisni izpit in praktični izpit. Praktični izpit je potekal tako, da je vsak izmed udeležencev odvedel s pomočjo avtobusa po relaciji, ki ni bila vnaprej znana. Pokazati so morali torej veliko mero prilagodljivosti in znanja. Vsi udeleženci so že v prvem razpisnem roku opravili izobraževanje in s tem pridobili naziv Lokalni turistični vodnik občine Ivančna Gorica.

Veseli nas, da smo pridobili tako zavzete, znanja polne in turizmu predane vodnike, ki so čez celo izobraževanje kazali veliko željo po povezovanju, delu z ljudmi in predvsem željo, da so del ustvarjanja turizma v naši občini ter širše. Turizem delamo ljudje in le, če se bomo vsi skupaj povezovali in sodelovali na vsakem koraku, nam bo uspelo narediti privlačno destinacijo. Se že veselimo skupnega ustvarjanja turizma v občini!

Spodaj se vam v svojih besedah predstavlja prvih 5 novih lokalnih turističnih vodnikov občine Ivančna Gorica, ostali pa v naslednji številki.

Ines Legan, Zavod Prijetno domače

ANDREJA VESEL

Sem "trojček" občin, licencirani lokalni vodnik treh občin Grosuplje, Velike Lašče in Ivančna Gorica, certificiran Interpretacijski vodnik dediščine pri evropskem združenju Interpret Europe, podpredsednik turističnega društva Županova jama in Turistične zveze Grosuplje, član TZS in vodja državne strokovne komisije v projektu Moja Dežela – Lepa gostoljubna v kategoriji Izletniških krajev, Zdraviliških krajev, srednjih mest in prejemnica častnega bronastega znaka TZS za razvoj turizma v Osrednji slovenski regiji. Življenje in moja strast do potovanja sta me zapeljala v turistične vode, v katerih zelo uživam. Različne dejavnosti v turizmu in turistična vodenja so moj način življenja že osem let, kjer kot kreator doživetij razveseljujem ljudi. Vodništvo mi veliko pomeni, predvsem sprostitve, stik z dediščino in lepoto dežele ... ta atmosfera je moje idealno okolje. Za izobraževanje lokalnega turističnega vodnika v Ivančni Gorici sem se odločila, da kot vodnik povežem že prej pridobljena znanja drugih občin in le-te kot ambasador pripomore k postavljanju na turistični zemljevid. Vse to pa bom lahko zakokrožila v celoto, saj je Šentvid pri Stični kraj, v katerem so zapisane zgodbe moje stare mame, mame in mojega otroštva.

Na izobraževanju sem sklenila nova prijateljstva, pridobila nova obzorja občine, predvsem pa veliko novega, znanja, ki ga bodo obiskovalci destinacije zagotovo deležni.

ANITA SINJUR

Moje ime je Anita Sinjur in sem

študentka fakultete za turistične študije – Turistica. Odločitev, da postanem lokalni turistični vodnik, je bila zelo preprosta. Zelo me veseli delo z ljudmi, povezovanje turistične ponudbe in ponudnikov ter obenem kreiranje novih uspešnih zgodb. Za študentko turizma je bilo izobraževanje odlična priložnost za širitev znanja in spretnosti. Na izobraževanju sem se naučila, kako pomembna je retorika in medkul-

turna komunikacija, kako pomembno je »zgodbarjanje« in kako lahko turistični vodniki prispevamo k trajnostni destinaciji, ki bo privlačila obiskovalce. Kot lokalna turistična vodnica priporočam obiskovalcem, da se podajo na odkrivanje naših biserov peš ali pa kar s kolesom. Pristno lokalno doživetje vas čaka na vsakem koncu naše občine. Izpostavila pa bi dolino reke Temenice, kjer lahko odkrijete tradicijo mlinarstva, se podate skozi dolino kar z vožnjo s kočijo, se družite s konji na bližnjem ranču, se sprehodite po vinskih goricaх Debeli hrib, degustirate domače pridelke ter svojo lakoto potešite s kosilom na turistični kmetiji. Vabljeni!

GORAZD HRIBAR RAJTERIČ

Sem Gorazd Hribar Rajterič, po izobrazbi univ. dipl. inženir računalništva in informatike ter magister ekonomije. Sem še član Mense in veteran vojne za Slovenijo. Službeno sem vodja skupine tehnikov in inženirjev ter skrbim za sistemsko administracijo, načrtovanje in razvoj informacijskih sistemov. Poleg teh glavnih zadolžitev me veseli delo z mlajšimi generacijami, zato sem tudi interni predavatelj in mentor dijakom in študentom v podjetju. V prostem času se rad ukvarjam z elektroniko in programiranjem, veseli pa me tudi potovanje po oddaljenih destinacijah.

Kot priseljenec sem se pred desetimi leti vključil v nekaj lokalnih društev: turistično, gasilsko in kulturno, saj se vedno želim aktivno vključiti v življenje kraja, v katerem živim. Že pred preselitvijo sem bil navdušen nad bogato kulturno dediščino občine Ivančna Gorica, po preselitvi pa sem odkril še številne druge bisere občine. To me je tudi spodbudilo, da sem postal lokalni turistični vodnik. V okviru izobraževanja sem spoznal izredno bogato zgodovino in zanimivosti, ki jih do tedaj še nisem poznal. Zavedam se, da je na področju občine še veliko lepote, zanimivosti in dejstev, ki jih moram še odkriti, da jih bom lahko predstavil tudi drugim. To me tudi veseli.

JOŽICA GLIHA

Sem Jožica Gliha, rojena suhokrajnka. V Žužemberku je bil moj dom. Tam sem bila včlanjena v turistično društvo. Moj oče je bil lokalni turistični vodnik. Sodelovala sem v sekciji pevk v suhokrajnskih pokrajinskih nošah in v sekciji viteškega reda Seisenberg Tulumtus. S svojimi nastopi smo popestrili veliko svečanih dogodkov v kraju in na gostovanjih kje drugje.

Živim na Krki, službo imam v Zagradcu. Včlanjena sem v turistično društvo Zagradec in PGD Zagradec. Z veseljem sem se vpisala na tečaj za lokalnega turističnega vodnika v naši občini. Tečaj je bil zelo strokoven, zanimiv, pester. Potekal je na daljavo, preko računalnika. Večkrat mi je ponagajal internet. Vsi tečajniki se dobro razumemo in nedvomno bomo dobro sodelovali. Zavedam se, da je vodnik pomemben vezni člen med krajem, ki ga predstavlja, in vsemi popotniki od blizu in daleč. Lahko smo ponosni na zapuščino svojih krajev in njihovih prebivalcev. Zgodbe naših krajev kar vabijo, da jih predstavimo.

S pridobljenim znanjem se bom potrudila, da bom predstavila našo mlado občino s spoštovanjem do preteklosti in čutom trajnostnega razvoja. Vsem popotnikom je treba povedati, kje imajo možnost lokalne ponudbe v smislu nakupa lokal-

nih pridelkov, izdelkov in storitev. Naš cilj je usmerjen tudi k temu, da se v naših krajih počutijo prijetno domače, zadržijo kakšen dan več oz. se k nam vrnejo in pripeljejo še koga.

MAJA MAROLT

Novica o načrtovanem izobraževanju za lokalne turistične vodnike v občini Ivančna Gorica me je zelo razveselila; že nekaj časa sem želela poglobiti znanje o naših lokalnih ponudnikih in znamenitostih. Po izobrazbi sem profesorica angleškega jezika in zgodovine, zato je zanimanje za turizem in tovrstno delo z ljudmi nekako naravna posledica mojega dela.

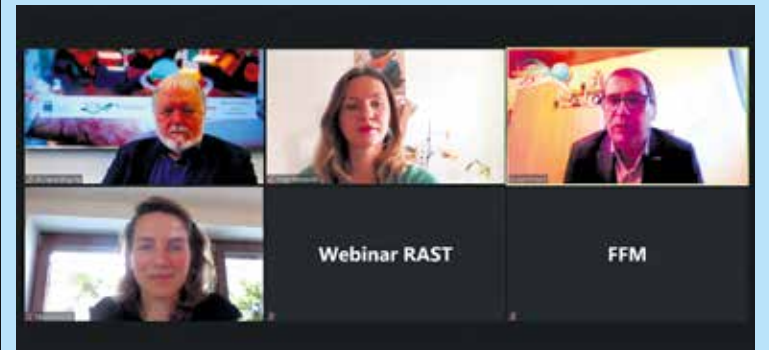
Pred leti sem že pridobila eno licenco za lokalnega vodnika, sedaj pa sem svoje znanje izpopolnila na

način, ki je presegel moja pričakovanja. Zavod Prijetno domače je v sodelovanju z G-Guides Academy pripravil zelo kvalitetno izobraževanje, na katerem smo bodoči lokalni vodniki pridobili poglobljena teoretična in praktična znanja. Predavateljici Maja Vanmierlo in Tina Hudnik sta nam vsebine predstavili na profesionalen, temeljit in tudi humoren način – sta resnični mojstri v svojem poklicu in dober vzor vsakemu vodniku. Všeč mi je bil velik poudarek na trajnostnem turizmu, ki prihaja v ospredje ne samo na lokalni ravni, ampak je tudi prihodnost turistične panoge.

Občina Ivančna Gorica ima obiskovalcem ponuditi toliko, da se jim gotovo ne splača ustaviti samo za dan ali dva. Kam bi jih peljala? Zadrželi bi v Višnji Gori, lepem srednjeveškem mestu in domu kranjske čebele. Nato bi se podali proti jugu, skozi Jurčičevo Muljavo po dolini Krke in naprej v Suho krajino do Zagradca, kjer bi občudovali lehnjakove pragove. Pot bi nas potem vodila spet na sever proti Šentvidu, Viru pri Stični s prazgodovinskim Cvingerjem in seveda Stični s slavnim cistercijskim samostanom. Cela vrsta biserov v naši občini tu seveda ni omenjena ... menim, da ima turizem tu svetlo prihodnost kljub trenutnim težkim časom.

Spletni zbor turističnih in gostinskih ponudnikov s prof. dr. Janezom Bogatajem

V četrtek, 20. 5. 2021, je v okviru Zavoda Prijetno domače in projekta RAST potekal spletni dogodek Zbor turističnih in gostinskih ponudnikov z gostom prof. dr. Janezom Bogatajem. Na zboru sta udeležence nagovorila župan Dušan Strnad in direktorica Zavoda Prijetno domače Maja Lampret. Oba sta poudarila, da je kulinarika zelo pomemben element v turistični ponudbi. Kot vodja projekta sem na kratko predstavila aktivnosti, ki so potekale v okviru projekta RAST, ki se počasi zaključuje. Na 3. zboru turističnih in gostinskih ponudnikov je bila tema predavanja gastronomija in kulinarika našega območja.

Letos je Slovenija razglašena za Evropsko gastronomsko regijo 2021, katere ambasador je tudi prof. dr. Janez Bogataj, ki mu je kulinarika našega območja zelo blizu. Ravno je izšla njegova nova knjiga »Kolikor gričev, toliko okusov«, v kateri opisuje tipično kulinariko Dolenjske. Dr. Bogataj nam je podal nekaj iztočnic, na podlagi katerih lahko v prihodnje gradimo svojo kulinarčno zgodbo. Po predavanju sta nam tradicionalne jedi predstavili tudi članici Društva podeželskih žena Ivanjščice, Mateja Žaren in Marjeta Meglen. S svojo predstavitvijo sta popestrili dogodek in nam predstavili jedi, ki jih že ponujajo na različnih prireditvah in v gostinski ponudbi Izletniškega turizma Okorn.

Dogodek smo zaključili z gajbico presenečenja za dr. Bogataja. Gajbico z lokalnimi dobrotami smo razvili skupaj z Domačijo Grofija in jo na dom pripeljali vsem udeležencem dogodka. Na omenjen način smo izvedli pogostitev udeležencev zbora. Vse bolj se zavedamo pomena lokalno pridelane in pripravljene hrane, ki je zanimiva tudi za naše obiskovalce in upamo, da bomo v prihodnje razvijali skupno tradicionalno kulinarčno ponudbo in jo ponudili svojim obiskovalcem.

*Katja Klemenčič, vodja projekta RAST
Zavod Prijetno domače*

Svetovni dan čebel

Ob svetovnem dnevu čebel so se vse šole v občini Ivančna Gorica aktivno vključile v praznovanje. Na praznovanje smo bili čebelarji čebelarstva Krka in Zagradec povabljeni v Zagraški vrtec v PŠ Zagradec, v PŠ Ambrus, PŠ Krka in PŠ Muljava.

Povsod smo bili prisrčno sprejeti. Že po uvodnem delu smo vsi skupaj zapeli čebelarstvo himno. Cicibančki so nas razveselili s čebeljim plesom in prisrčno predstavo o čebelicah. Skupno s šolarji vseh razredov so pridno s kredami po pločniku pred šolo slikali čebelarstvo motive. Čebelarji pa smo pripravili razstavo čebeljega domovanja, pripomočkov za delo s čebelami, čebeljih proizvodov in predstavili vrste medu z našega področja. V živo so lahko videli čebeljo matico z gručo čebel. Predstavili čebelje družine, od vseh opravil, ki se jih čebele lotijo, ter pomembnosti čebele pri opravljanju, so z navdušenjem prisluhnili in z vrsto vprašanj smo težili njihovo radovednost.

Seveda je bila najpomembnejša predstavitev svetovnega dneva čebel, kdo, kdaj in zakaj je sprožil to zavedanje o pomembnosti čebel, kar smo v uvodnem nagovoru tudi predstavili z naslednjimi besedami: »Svetovni dan čebel obeležujemo 20. maja. Na ta dan se je leta 1734 rodil Anton Janša. Poznan je bil kot pionir sodobnega čebelarstva in eden največjih strokovnjakov o čebelah tistega časa. Janša je bil prvi moderni učitelj čebelarstva na svetu in avstrijska cesarica Marija Terezija ga je imenovala za stalnega učitelja čebelarstva na novi Čebelarški šoli na Dunaju. Poznan je postal še pred njegovo smrtjo leta 1773. Po letu 1775 so morali vsi državni čebelarji učitelji učiti čebelarstvo po njegovi vsebini in metodi poučevanja.

Razglasitev praznika je v okviru Organizacije združenih narodov predlagala Slovenija na pobudo Čebelarstva Slovenije, predlog pa je bil potrjen 20. decembra 2017. Pobudo so soglasno podprle vse članice OZN. Svetovni dan je posvečen čebelarstvu in drugim opravljanjem, ki igrajo pomembno vlogo pri varnosti s prehransko preskrbo, njihova prisotnost pa je tudi kazalnik stanja lokalnega okolja. Poleg tega je človek udomačil čebele za pridobivanje medu in drugih čebeljih pridelkov (na primer matični mleček, cvetni prah, čebelji vosek in propolis).

Maj je mesec bujnega razvoja čebel in narave na severni polobli, na južni polobli pa je to jesenski čas, ko se pobirajo čebelji proizvodi in začne sezona uporabe medu in medenih izdelkov. Letošnje leto pa je katastrofalno za preživetje čebel, saj čebele zaradi slabega vremena in veliko dežja v naravi hrane več ne najdejo. Brez čebelarjev, ki morajo zdaj svoje čebelice hraniti, te ne bi preživele. Z razglasitvijo svetovnega dneva čebel bi moral ves svet začeti razmišljati o pomenu in vlogi čebel ter zagotavljanju pogojev za preživetje čebel in s tem za preživetje človeka. Vsak človek si zasluži imeti vsak dan hrano, potreba po njej pa je vsak dan večja, njena pridelava pa je v veliki meri odvisna od opravljanja, od katerih je najpomembnejša medonosna čebela. Vsaka tretja žlica hrane je odvisna od opravljanja!

Ta dan bo tudi opozorilni dan za zmanjševanje lakote v svetu in ohranjanje čistega okolja, saj je čebela pravi kazalnik čistosti okolja, ki prva zazna spremembe v njem. Cela onesnažena področja na svetu so ostala že brez čebel. Svetovni dan čebel je odlična prilika, ko lahko osveščamo in tudi sami prispevamo k ohranjanju čebel in drugih opravljalcev:

- Na balkonih, terasah in vrtovih v okrasne namene lahko zasejemo medovite cvetlice.
- Kupujemo med in ostale čebelje proizvode pri lokalnem čebelarju.
- Ozaveščamo otroke in mladoletnike o pomenu čebel in izrazimo podporo čebelarjem.

Ob prvem praznovanju svetovnega dne čebel sta bila v Višnji Gori, kjer je živel in deloval Emil Rotschütz, ki se je kot trgovec s čebelami ukvarjal s preučevanjem kranjske čebele, postavljena čebelnjak ter obeležje kranjske čebele. Letos bo obnovljena stara šola v središču Višnje Gore

predana namenu Hiše kranjske čebele, kjer bo muzej in ste že sedaj vabljeni k ogledu. Vabljeni tudi na Krko v naš učni čebelnjak, kjer lahko še marsikaj izveste o čebelarstvu. Dobrodošli tudi v čebelarstvo krožek, ki deluje na PŠ Krka in PŠ Zagradec. Čebelarji pozdrav: Naj med! In po novem – čebela kralj živi!

Marjan Volaj, ČD Krka in Zagradec

- Doma na vrtu postavimo svoje gnezdišče tudi za druge opravljalce.
- Ohranimo stare travnike z večjo pestrostjo rastlin in sejmo na travnike medonosne rastline.
- Na travnikih kosimo cvetoče rastline šele po njihovem cvetenju.
- Odstopimo primerne kmetijske lokacije za začasno ali trajno namestitev čebel, saj bodo imele ustrezno pašo, naše rastline pa bodo oprasene in bodo tako bolj bogato obrodile.

Ob prvem praznovanju svetovnega dne čebel sta bila v Višnji Gori, kjer je živel in deloval Emil Rotschütz, ki se je kot trgovec s čebelami ukvarjal s preučevanjem kranjske čebele, postavljena čebelnjak ter obeležje kranjske čebele. Letos bo obnovljena stara šola v središču Višnje Gore

predana namenu Hiše kranjske čebele, kjer bo muzej in ste že sedaj vabljeni k ogledu. Vabljeni tudi na Krko v naš učni čebelnjak, kjer lahko še marsikaj izveste o čebelarstvu. Dobrodošli tudi v čebelarstvo krožek, ki deluje na PŠ Krka in PŠ Zagradec. Čebelarji pozdrav: Naj med! In po novem – čebela kralj živi!

Na koncu smo obljubili, da jih bomo še večkrat obiskali, ne samo ob tradicionalnem slovenskem zajtrku in dnevu odprtih vrat čebelarjev. Povabili smo jih tudi k obisku Hiše kranjske čebele, ki bo letos odprta v Višnji Gori ter obisku našega učnega čebelnjaka na Krki. Seveda vse, ki jih čebele še posebej zanimajo pa, da se vključijo v čebelarstvo krožek, ki ga imamo v šoli na Krki in Zagradcu.

Marjan Volaj, ČD Krka in Zagradec

Praznovanje 4. svetovnega dne čebel in podelitve priznanj

Ob letošnjem praznovanju že 4. svetovnega dne čebel smo se v ČD Stična odločili, da izkoristimo priložnost ter se s podelitvijo priznanje zahvalimo vsem tistim, ki so nam pomagali pri postavitvi učnega čebelnjaka.

20. maja 2018 smo prvič s ponosom praznovali Svetovni dan čebel. Slovenci smo lahko izredno ponosni, da je pobuda za ta dan prišla prav iz naše dežele. Zanj je leta 2014 dal pobudo predsednik Čebelarstva Slovenije, Boštjan Noč. Organizacija združenih narodov pa je 20. decembra 2017 sprejela resolucijo o 20. maju kot svetovnemu dnevu čebel.

Ta dan je posvečen čebelarstvu in drugim opravljanjem, ki z opravljanjem povečujejo kmetijsko pridelavo in prispevajo k varnosti svetovne prehrane. Zavedanje, kako pomembne so za nas čebele in vsi drugi opravljalci moram biti v nas vse dni v letu, saj jim bomo le tako pomagali preživeti. Predsednik ČZS je na praznovanju prvega Svetovnega dne čebel rekel, da je kralj živali zaradi njene pomembnosti za človeka po novem čebela. In s to trditvijo bi se poleg čebelarjev danes strinjal še marsikdo.

Zadnji dve leti Svetovnega dne zaradi epidemije ne praznujemo tako, kot bi si želeli. Kljub temu pa smo se v društvu potrudili in si lani izpolnili dolgoletno željo – postavitev učnega čebelnjaka. Seveda tega ne bi uresničili brez pomoči, zato smo ob letošnjem praznovanju podelili

zahvalo vsem najzaslužnejšim akterjem tega projekta. Pri tem pa ne smemo pozabiti na požrtvovalnost in predanost članov našega društva.

Plaketo Emila Rotschüza so tako prejeli:

Čebelarstvo Slovenije za izpostavljenost pobudo in organizacijo projekta. V imenu Zveze jo je prevzel predsednik, **Boštjan Noč**.

Prva osebna zavarovalnica, d. d., ki je zanj zagotovila finančno sredstva. V imenu zavarovalnice sta jo prevzeli **Nataša Hajdinjak**, članica

uprave in **Katarina Steiner**, vodja tržnega komuniciranja.

Občina Ivančna Gorica, ki je v brezplačnem najem dala ustrezen prostor, pomagala pri ureditvi dovoza in prostora za njegovo postavitve. V imenu občine je plaketo prevzel župan, **Dušan Strnad**. Resnično smo veseli in ponosni, da danes na sončni strani OŠ Stična stoji majhen čebelnjak, ki bo pomagal, da bomo mlade lažje ozaveščali o pomenu čebel, ter našim krožkarjem omogočali praktično izobraževanje.

ČD Stična

Zahvala družine Bregar ob aprilski pozebi

Pozeba 7. in 8. aprila 2021 je močno prizadela tudi nasade naših jablan v vasi Znojile in na Vrheh.

V vasi Znojile je pozeblo vse, saj je bila temperatura 7. aprila zjutraj -9°C. Na Vrheh je bilo -7°C. Ker je tam vegetacija zaradi višje lege nekoliko počasnejša, je bilo ogrevanje sadovnjaka na Vrheh smiselno in kakor kaže tudi uspešno. Kaj je ostalo, bo vidno šele konec junija, ko bodo plodovi že večji. Za ogrevanje je bilo porabljenih 35 m3 suhih drv in 720 protipozebni sveč za 2 ha sadovnjaka v dveh nočeh. Način ogrevanja je bil, da smo polovico nasada (1Ha) ogrevali s pomočjo protipozebni sveč, na drugi polovici (1Ha) pa je bilo razporejenih 150 manjših kurišč. Ogrevanje je potekalo od 22. ure zvečer do 7. ure zjutraj, pri tem smo dvignili temperaturo v nasadu za dobre 3°C.

Sami v družini tega nikakor ne bi zmogli.

Hvala sosedom, prijateljem, sorodnikom in drugim, ki so nam tako iskreno priskočili na pomoč pri pripravah in ogrevanju jablan v kritičnih nočeh vse do jutra.

V prvi postavi so bili: Jože Bregar, Lovrenc Bregar, Simon Bregar, Benjamin Fink, Boštjan Fink, Primož Fink, Urban Hočevar, Andrej Kočevar, Franc Koželj, Matjaž Plut, Dušan Tekavec.

Hvala tudi vsem drugim za pripravljenost in skrb.

Občutek, da živiš v sredini, ko toliko ljudi prepozna stisko in priskoči na pomoč kljub težakemu delu je neprecenljiv.

Ob tej priliki bi se radi zahvalili tudi vsem našim zvestim kupcem, ki cenijo delo kmečkih rok. Mnogi že leta prihajate po jabolka ter druge pridelke in nam s tem vlivate voljo, da vztrajamo.

Iztok in Pavla Bregar iz Znojil

Štartaj kot čebelar

9. prispevek:

SLOVENSKI ČEBELARJI

Število čebelarjev v Sloveniji iz leta v leto narašča. Skupaj nas je že več kot 10.000, kar nas glede na število prebivalcev uvršča v svetovni vrh. Večina slovenskih čebelarjev se združuje v čebelarska društva, ki jih je že več kot 200. Društva so prostovoljne in neprofitne organizacije, v katerih se združujejo čebelarji iz lokalnega okolja, si izmenjujejo znanje in izkušnje ter pomagajo drug drugemu. Društva svoje člane obveščajo o aktualnih dogodkih na področju čebelarstva, svojim članom omogočajo izobraževanje, navzven pa javnost ozaveščajo o pomenu čebel. Zelo pomemben je organiziran pristop na področju zdravstvene problematike čebel v povezavi z Nacionalnim veterinarskim inštitutom. Čebelarska društva v precej podobni obliki so pri nas začela nastajati pred več kot sto leti.

Krovna organizacija slovenskih čebelarjev je Čebelarska zveza Slovenije (ČZS), ki ima sedež na Brdu pri Lukovici, trenutni predsednik zveze je Boštjan Noč. Vloga ČZS za slovensko čebelarstvo je izjemnega pomena, saj deluje na državnem nivoju. Poleg načrtovanja čebelarske politike je pomembno njeno ozaveščanje širše javnosti o pomenu čebel – ne le slovenske, temveč tudi svetovne. Slovenskim čebelarjem zagotavlja vsakoletna izobraževanja in usposabljanja. Pod okriljem zveze deluje Priznana rejska organizacija za kranjsko čebelo, Opazovalno-napovedovalna služba za medenje, ter Javna svetovalna služba za čebelarstvo. Pod okriljem zveze, katere predhodnica se je imenovala »Kranjsko društvo za umno čebelarstvo«, že 121 let izhaja čebelarska revija, ki se je sprva imenovala »Slovenska čebela«, danes pa jo

poznamo pod imenom »Slovenski čebelar«, ki je namenjena vsem čebelarjem. Poleg številnih strokovnih izobraževanj po vsej Sloveniji je zelo bogat vir znanja tudi spletna stran ČZS (www.czs.si). Redno prebiranje spletne strani pomeni pravočasno pridobiti pomembne informacije in znanja. Poleg obvestil in strokovnih obvestil lahko na spletni strani najdete kar nekaj dokumentarnih filmov. Na sedežu zveze lahko obiščete tudi čebelarsko knjižnico.

Tradicija organiziranega čebelarstva na območju današnje Slovenije je dolga že nekaj stoletij. Čebele so zaradi sladkega medu in kasneje tudi zaradi voska (sveče) ljudi od nekdaj privlačile. Za čebelarstvo v takšni obliki, kot ga poznamo danes, so zaslužni številni veliki čebelarji, ki so svoje življenje posvetili raziskovanju življenja čebela, razvijanju čebelarstva in podajanju znanja na druge.

Na območju današnje Slovenije se je skozi stoletja zvrstila množica izjemnih moč, ki so vsak po svoje zaslužni, da je slovensko čebelarstvo danes na tako visokem nivoju. Vas zanima, kdo so nekateri izmed velikih mož slovenskega čebelarstva?

Če bi o tej temi želeli izvedeti še več, obiščite našo spletno stran. Vabljeni k prebiranju praktičnih prispevkov in aktivnosti operacije na spletnem naslovu www.cebelar.com.

10. prispevek:

BREZ ČEBEL NE BO ŽIVLJENJA!

Spoštovane bralke, cenjeni bralci, pred vami je zadnji v vrsti prispevkov pod rubriko Štartaj kot čebelar. V preteklih mesecih smo spoznavali življenje čebel in delo čebelarja. Ponudili smo vam vrsto koristnih nasvetov za bodoče

čebelarje. Pokukali smo v zgodovino čebelarstva in vas nasploh želeli navdušiti za čebelarstvo.

Za konec se bomo posvetili še čebelarjevi skrbi za ohranitev čebel. Brez čebel ne bo življenja. Vsaka tretja žlica naše hrane je odvisna od čebel. Sta vam ta stavka znana? Kaj pa lahko vsak izmed nas naredi, da pomaga čebelam preživeti? Skrb za čisto okolje brez smeti že dolgo ni več dovolj. Naši ukrepi morajo biti precej učinkovitejši.

V preteklih dneh smo praznovali že 4. svetovni dan čebel in letos naša kranjska čebela potrebuje pomoč čebelarjev bolj, kot kadarkoli prej. Eden izmed pomembnih ukrepov je ozaveščanje javnosti. 20. maj je prav na pobudo Čebelarske zveze Slovenije leta 2017 Generalna skupščina OZN razglasila za svetovni dan čebel. Na pobudo ČZS po slovenskih šolah in vrtcih že več kot 10 let izvajamo projekt Slovenski tradicionalni zajtrk. Veliko delamo na promociji čebel in čebelarstva.

Čebele ogrožajo nenadne klimatske spremembe, izginjanje pašnih območij z medovitimi rastlinami, zastrupitve in pomori čebel zaradi uporabe pesticidov v kmetijstvu pa tudi številne bolezni in škodljivci. Čebela je v naravni prehranski verigi hrana za druge živali – žabe, pajke, ose, sršene, kuščarje, ptice ... Medvedi pogosto napadejo čebelnjake - iščejo med, s katerim bi se radi posladkali, pri tem pa uničijo o čebelje družine ali njihovo prebivališče. Čebele lahko ohranimo na več načinov – bistveno je ozaveščanje o njihovem pomenu za življenje ljudi. Pri tem lahko veliko storita čebelarski turizem, ki omogoča ljudem, da spoznajo čudežni svet čebel, neumorno delo čebelarja in zdravilno moč medu ter drugih čebeljih proizvodov povsem od blizu. Druga možnost je prenehanje uporabe različnih škodljivih

pesticidov pri pridelovanju hrane in različnih drugih farmacevtskih sredstev za preprečevanje bolezni, okužb in zatiranje škodljivcev – ekološko čebelarstvo upošteva naravno življenje čebel. Ljudje lahko v okolici svojih hiš in v mestnih parkih sadijo tudi medovite rastline, ki zaradi intenzivnega gojenja monokultur v kmetijstvu, nenehne košenja travnikov, vse

manj samoraslega rastlinstva zaradi poseljevanja ljudi in širjenja mest izginjajo, in na ta način pomagajo čebelam.

Če bi o tej temi želeli izvedeti še več, obiščite našo spletno stran. Vabljeni k prebiranju praktičnih prispevkov in aktivnosti operacije na spletnem naslovu www.cebelar.com.

Na Debelem hribu zasadili potomko najstarejše trte na svetu

Na vinskih gorica Debelega hriba so v soboto, 15. maja 2021, slovesno zasadili potomko najstarejše vinske trte iz mariborskega Lenta. Eden od treh letošnjih prejemnikov cepiča najstarejše trte je namreč postalo tudi Vinogradniško-sadarsko turistično društvo Debeli hrib.

Predsednik vinogradniškega društva Tone Hribar je ob veliki pridobitvi za društvo izrazil zadovoljstvo in ponos ter povedal: »Ta trta naj nas povezuje v prijateljstvu in sožitju ter spremlja z dobro voljo na vseh poteh. Trta naj daje vez med vinorodnima deželama Dolenjske in Štajerske kot tudi med mestom Maribor in našo gor'co Debeli hrib oziroma občino Ivančna Gorica. Na nas pa je, da kot dobri gospodarji damo trti življenje, ki bo vsako leto bogato obrodila sadove.«

Na dogodka so goste nagovorili še mestni viničar Stane Kocutar, predsednik Zveze društev vinogradnikov Dolenjske Miran Jurak, cvičkova princesa Maja Vovko in župan občine Ivančna Gorica, Dušan Strnad, ki je dejal, da se s svetovno znano znamenitostjo lahko pohvalimo tudi v občini Ivančna Gorica. »Če imajo v Mariboru svetovno znano trto, imamo v Višnji Gori rojstni kraj kranjske sivke, ki bo še letos dobila svojo hišo in ne bo zgolj slovenski ampak tudi svetovni ponos.« Župan se je še zahvalil za lepo gesto občini Maribor ter obljubil, da je cepič v dobrih rokah, ki bo bogato obrodil. »Navsezadnje je sodelovanje in povezovanje tisto, kar nas navdaja z upanjem in obvezuje. Ta trta naj bo tak simbol,« je zaključil Strnad.

Slovesni trenutek zasaditve cepiča je ob novi društveni brajdi položil mariborski viničar Stane Kocutar. Pri zasaditvi sta mu pomagala župan Dušan Strnad in Janez Vocovnik, ki bo bdel nad potomko na Debelem hribu. Za dobro rast trte je z blagoslovom poskrbel šentviški župnik Izidor Grošelj.

V kulturnem programu so sodelovali člani Moškega pevskega zbora Vidovo iz Šentvida pri Stični, za prisotne je bila na volja tudi promocijska vožnja s kočijo po vinskih gorica.

Gašper Stopar

Novi Hyundai.

Izberi in odpelji!

Nova Kona

Novi Tucson

5 GARANCIJE Povprečna poraba goriva: 0,0 – 6,6 l/100 km, emisije CO₂: 0,0 – 146 g/km.

8 GARANCIJE Emissiones atmosféricas de CO₂ y de otros gases de efecto invernadero. Emissiones atmosféricas de CO₂ y de otros gases de efecto invernadero. Emissiones atmosféricas de CO₂ y de otros gases de efecto invernadero.

AVTO KAVŠEK, Stantetova 11, Ivančna Gorica, TEL: 051-611-733

Skrb za okolje naj postane naš vsakdan

Od leta 2016 v naši občini čistilne akcije, kot smo jih poznali nekoč, ne potekajo več. Naša dolžnost, tako kot posameznika kot društva je, da za seboj vedno pospravljamo sami in tako skrbimo za to, da živimo v čistem okolju. V okviru ozaveščanja o pomembnosti ohranjanja čistega okolja v občini Ivančna Gorica potekajo akcije s sloganom Za NAMI JE ČISTO.

V Turističnem društvu Krka si želimo živeti v stiku z naravo in jo ohranjati čisto. Tako smo se v soboto, 27. marca 2021, povezali z domačimi društvi in očistili Krško jamo, njeno okolico in okolico Krke.

V akciji so sodelovali Kulturno društvo Krka, Jamarski klub Krka, Društvo čebelarjev Krka Zagradec, Kajak kanu klub in Športno društvo mladih. Akciji so se pridružili tudi vaščani Znojil. Tako je v akciji sodelovalo 34 ljudi. Zaradi preprečevanja širjenja okužb z novim koronavirusom smo seveda upoštevali omejeno zbiranje ljudi in se razdelili v manjše skupine. Pobraли smo veli-

ko smeti, veliko več, kot smo pričakovali. Eden najuspešnejših je bil predsednik Čebelarskega društva Marjan Volaj, ki je sam nabral kar nekaj vreč in jih s svojim vozilom pripeljal na zbirno mesto na Krki. Skrb za čisto okolje, za ohranjanje naše čudovite narave, pospravljanje za seboj mora postati naša vsakodnevna naloga. Z akcijo smo želeli ozaveščati o pomembnosti iz-

boljšanja našega odnosa do okolja in pokazati, kako lahko skupaj naredimo veliko za to, da bomo lahko še dolgo uživali vso lepoto, ki nam jo naš kraj nudi.

Vsem, ki so se akcije udeležili se zahvaljujemo za sodelovanje. Zahvaljujemo se tudi Gostišču Krka, kjer so poskrbeli za lačne želodčke.

Danica Petrič

Fotografija: Slavko Pajntar Pinki

Nasilje nad starejšimi

V mesecu juniju - 15. junija - obeležujemo svetovni dan osveščanja o nasilju nad starejšimi, katerega pobudnica je bila Mednarodna mreža za preprečevanje nasilja nad starejšimi, ustanovljena leta 1997 v Kanadi.

Mnogotere oblike nasilja

Nasilje nad starejšimi je po definiciji Svetovne zdravstvene organizacije »enkratno ali ponavljajoče se dejanje oziroma neustrezno obnašanje, ki se dogaja znotraj vsakega odnosa, ki temelji na zaupanju in ki škodi starejši osebi ter jo spravlja v nevarnost«. Kot opazamo pri delu s starejšimi je najbolj pogosto psihično, fizično in ekonomsko nasilje, druge oblike nasilja pri tem niso izključene. Med nasilje pa spada tudi zanemarjanje, to je odtegotanje najnujnejših stvari, kot so na primer hrana, oblačila in zdravila. Med specifične oblike nasilja pa sodijo tudi omejevanje gibanja, prisilno hranjenje, prisilno oblačenje in umivanje, zanemarjanje, preprečevanje osebnih stikov, preprečevanje opravljanja vsakodnevnih opravil.

Zamolčano in prikrito nasilje

Nasilje nad starejšimi je žal še vedno prikrito in zamolčano, kot ugotavljajo številne raziskave. V okviru Delovne skupine za nenasilje v zdravstveni negi ugotavljajo, da »starejši o tem, da doživljajo nasilje s strani lastnih otrok, vnukov in partnerjev ali pa s strani zaposlenih v zdravstvu in socialnem varstvu, zelo težko spregovorijo. Strah, nemoč, sram in odvisnost jim preprečujejo, da bi o svoji stiski spregovorili z osebami ali organizacijami, ki jim lahko pomagajo. Bojijo se, da bi razkritje nasilja še povečalo njihovo ogroženost ter odvisnost in jih pripeljalo še v večjo stisko.« Tudi centri za socialno delo opazimo, da veliko težavo predstavlja sama prijava nasilja, ker večina starejših ne želi, da se nasilje nad njimi prijavi, ker je to nekaj, kar tudi za same žrtve ni sprejemljivo, sega izven tradicionalnih okvirjev in načina njihovih prepričanj in načina življenja.

Reagirajmo!

Pomembno je, da nasilje prepoznavamo in ustrezno odreagiramo, s prijavo nasilja na policijo ali pa na center za socialno delo. Ob tem je pomembno poudariti, da je v skladu z zakonodajo dolžan vsakdo takoj obvestiti center za socialno delo, policijo ali državno tožilstvo, v kolikor sumi, da je žrtev nasilja oseba, ki zaradi osebnih okoliščin ni sposobna skrbeti zase.

Nasilje ne sme biti nekaj družbeno sprejemljivega. Imejmo ničelno toleranco do nasilja ter s prepoznavanjem in pravičnim ravnanjem preprečimo pojav nasilja nad starejšimi.

CSD Ljubljana – Most do vaše (po)moči.

CSD Ljubljana

Ostanite in postanite krvodajalci, bodite junaki - pravi junaki!

Z veliko hvaležnostjo vsem krvodajalcem in s ponosom sporočamo, da je na spomladanski krvodajalski akciji v Ivančni Gorici darovalo kri 153 krvodajalcev, v Grosupljem 138 in v Dobropolju 91 - skupaj 382. Zbrali smo 172 litrov krvi. Ne smemo pa pozabiti tudi na 173 naših občanov, ki so letos darovali kri na Zavodu za transfuzijsko medicino v Ljubljani. Pogumnih krvodajalcev epidemija ni odvrnila od darovanja krvi. Število udeležencev krvodajalske akcije se je tokrat zvišalo in se spet približuje tistemu pred začetkom epidemije.

Veselim se vseh zvestih dolgoletnih krvodajalcev, pa tudi mladih, ki so darovali kri prvič. Vsaka kaplja šteje! Vsak dober namen naj pomaga k reševanju življenj in okrevanju pri hudih boleznih ali operacijah!

Zahvaljujemo se tudi Srednji šoli Josipa Jurčiča, Občini Grosuplje in Občini Dobropolje, ki so nam za izvedbo krvodajalskih akcij odstopili prostore in vso ostalo podporo ter Študentskemu klubu Groš in Radiu Zeleni val za obveščanje in motivacijo.

Ostanite in postanite krvodajalci, bodite junaki - pravi junaki!

Anica Smrekar in Matjaž Marinček,
RKS – Območno združenje Grosuplje

Razpis za najlepše urejeno naselje v Krajevni skupnosti Krka v letu 2021

Čistilna akcija, ki jo je organiziralo Turistično društvo Krka skupaj z drugimi domačimi društvi in krajanji je pokazala, da se še ne zavedamo dovolj pomena čiščenja svojega okolja in njegove povezanosti z ohranjanjem naravnih lepote ter naše naravne in kulturne dediščine s turizmom.

Želimo, da bi se v krajevni skupnosti vsi dobro počutili, tako domačini kot ljudje, ki si želijo počitka v naši oazi miru kot naši obiskovalci. Želimo živeti v stiku z naravo in jo ohranjati čisto. Zato smo se odločili, da v letu 2021 izvedemo razpis za najlepše urejeno naselje v Krajevni skupnosti Krka v letu 2021.

Ocenjevanje bo izvedla komisija, ki bo upoštevala naslednja načela:

- Urejenost videza kmetij in stanovanjskih hiš
- Urejenost zelenih površin, njiv in sadovnjakov
- Urejenost kulturnih in turističnih objektov

Na osnovi gornjih kriterijev bo komisija ocenjevala splošen vtis o urejenosti vsakega naselja v prvi polovici junija in v prvi polovici septembra 2021. Najlepše urejena vas bo prejela posebno priznanje in darilni bon za 70,00 EUR za nakup cvetlic v letu 2022, drugouvrščena vas 50,00 EUR tretjevrščena vas pa 30,00 EUR.

Z izborom najbolj urejenega naselja želimo izboljšati naše okolje, povečati ekološko zavest krajanov ter seveda s tem prispevati k razvoju in promociji turizma v naši krajevni skupnosti.

Danica Petrič,

Turistično društvo Krka

0 nedavnem požaru v starem mestnem jedru Višnje Gore

Podrobna analiza požara in intervencije nam razkrivajo problematiko požarne varnosti v starih mestnih jedrih

Požarna varnost starih mestnih jedr, kot je v naši Višnji Gori, je že od nekdaj problematična. Vzrokov za požarna tveganja je veliko. Stavbe so grajene z naravnimi materiali, kot so les, glina, trsje, apnena malta, opeka, kamen, lahki kamen in podobno. Veliko teh materialov, ki imajo pomembno vlogo pri strukturni stabilnosti starih objektov, je gorljivih ali kako drugače občutljivih na požar. V primeru požara to pomembno vpliva na konstrukcijsko stabilnost celotnih objektov. Kritični so predvsem stropi, plošče in podstrešja. Stare zgradbe skozi svoje dolgo življenjsko obdobje služijo veliko različnim lastnikom in namenom. So pogosto predelane, povečane, dozidane ali kako drugače spremenjene. Ostrešja so praviloma lesena ter med seboj povezana in brez ustreznih požarnih zidov. Na podstrešja se odlagajo odvečni, največkrat dobro gorljivi predmeti. Elektro in druge inštalacije so v velikih primerih zastarele, poškodovane in slabo vzdrževane. To še posebej velja za dimniške ter kurilne naprave v starih objektih. Predvsem stari in dotrajani dimniki pomenijo veliko požarno tveganje in so pogosto vir vžiga pri tovrstnih požarih. Vse te značilnosti so tipične tudi za hiše v starem mestnem jedru Višnje Gore z več stoletno zgodovino.

Požar

Zagorelo je na zahodnem delu podstrešja hiše v starem strnjenem Mestnem trgu Višnje Gore. Potencial za širjenje požara s strehe na streho je bil izjemen, saj se na južni strani strnjena gradnja nadaljuje brez prekinitev še približno 40 m, na severni strani prizadetih objektov pa sta le dve ozki prekinitvi, nato pa se strehe držijo skupaj neprekinjeno več kot 100 m daleč. Požar se je zaradi zgoraj navedenih značilnosti gradnje in stanja podstrešij širil bliskovito. K temu je veliko pripomogla privetna stran začetka požara ter zelo močan in mrzel zahodnik, ki je intenzivno pihal ves večer.

Potek intervencije

Obvestilo o požaru na Mestnem trgu 5 smo gasilci iz centra za obveščanje 112 prejeli 28. 1. ob 17.43. V prvem pozivu sta bila alarmirana domače PGD Višnja Gora ter PGD Stična kot osrednja enota GZ Ivančna Gorica.

Zavedajoč se nevarnosti požara na tej lokaciji, je vodja intervencije že na poti na kraj zahteval alarmiranje preostalih dveh društev sektorja Višnja Gora, PGD Kriška vas ter PGD Vrh pri Višnji Gori.

Gasilci PGD Višnja Gora so bili na kraju požara 6 minut od poziva s tremi vozili. Sledil je pregled objektov ter evakuacija dveh oseb, ki sta še bili v enem od objektov. Hiter ogled kraja je pokazal, da je požar ostrešja, ki obsega tri hišne številke (5, 7 in 9), polno razvit ter je že zajel 1/2 ostrešij vseh treh hiš. Čeprav gre za tri hišne številke, je bilo ostrešje med seboj povezano, brez požarnih zidov ter je tako tvorilo dejansko eno veliko ostrešje s površino več kot 700 m². Tloris prizadetih objektov je nepravilnih oblik velikosti približno 25x35 metrov. Vodja intervencije je odredil dva notranja napada preko notranjega

stopnišča Mestni trg številka 7 na podstrešje ter zunanji napad z zahodne strani objektov. Zaradi obsega in intenzitete požara je vodja intervencije sočasno zahteval dodatno aktiviranje enot PGD Ivančna Gorica ter PGD Šentvid pri Stični za zagotovitev požarne vode ter moštva za gašenje.

Na kraj je prispela PGD Stična s tremi ter kasneje še z dvema voziloma. Gasilci osrednje enote so dobili dve pomembni nalogi. Del enote izvede notranje napade v objekt, drugi del enote pa začne z gašenjem preko lestve z zahodne strani objektov. Komunikacija med enotami, vodji ter centrom za obveščanje 112 je potekala preko štirih radijskih kanalov.

Med tem je na kraj prispela tudi enota PGD Kriška vas z dvema voziloma. Vodja enote je dobil nalogo gašenja na južni strani prizadetih objektov. V naslednjih minutah je bila na kraju še enota PGD Vrh pri Višnji Gori z dvema voziloma, ki je zagotovila napajanje vozila PGD Stične z vodo. Zatem je prispela še enota PGD Ivančna Gorica s tremi vozili. Vodja enote je dobil nalogo gašenja z notranjimi napadi v objekta Mestni trg 5 in 7 ter napajanje napadalnih vozil s požarno vodo. Kasneje prispela enota PGD Šentvid pri Stični z dvema voziloma pa je dobila nalogo gašenja preko lestve na objekt Mestni trg 9 ter napajanje napadalnih vozil z gasilno vodo.

Gašenje je ves čas intervencije oteževal močan zahodni veter. Vedno znova je oživiljal nova žarišča ter pritiskal dim k tlom tako, da je bil Mestni trg nekajkrat povsem zadimljen, kar je še oteževalo delo vseh na intervenciji. Z ostrejšim je na določenih delih ogenj prešel v mansardne dele objektov, ki so jih gasile enote z notranjimi napadi v vseh treh prizadetih objektih.

Velik izziv na intervenciji je bilo zagotavljanje zadostne količine požarne vode. Mestni vodovod, ki ima zajetje v neposredni bližini mestnega jedra na hidrantih, ne zagotavlja zadostnega tlaka niti potrebne količine vode za intervencijo takšnih razsežnosti. K sreči so bili gasilci hitro opozorjeni na kapnico polno vode (kapacitete približno 50 m³) v neposredni bližini. Z motorno brizgalno so jo črpali gasilci PGD Kriška vas ter tako oskrbovali del gasilskih napadov z vodo. Hkrati so vodje organizirali dovažanje vode s cisternami. Štiri avtocisterne so vodo točile na dveh različnih vodovodnih sistemih ter jo dovažale na Mestni trg. Velike potrebe po nadomestnih tlačnih posodah za izolirne dihalne aparate so zahtevale alarmiranje dodatnih dveh enot, in sicer PGD Krka in Zagradec, ki sta dostavili rezervno zalogo tlačnih posod v Višnjo Goro. Slednja je tudi poskrbela za hiter transport praznih tlačnih posod na polnjenje v Gasilsko brigado Ljubljana. Ob poveljniškem mestu je bila vzpostavljena zbirna točka, kjer so se zbirali IDA, tlačne posode ter druga oprema kot so motorne žage ter ročno orodje. Tako se je vzpostavil pregled nad razpoložljivo opremo in zagotavljanje le te na požarišču.

V dobri uri je bil požar pod nadzorom.

Sledilo je gašenje mnogih žarišč znotraj votlih konstrukcij obnovljenih podstrešnih prostorov. Mnogokrat predelani prostori, obloženi z mavčnimi ploščami in izolacijo, so skrivali veliko aktivnih žarišč. Podstrešja, polna gorečega materiala, je bilo treba preiskati ter žarišča pogasiti. Zaradi velikosti in obsega požara, starih in lesenih stropov je bilo gašenje dolgotrajno, težavno in nevarno. Zaradi varnosti je bilo treba zaradi požara ter gašenja poškodovane stropnike podpirati, da se leseni stropi, ki so bili del ostrešja, ne bili sesedli v objekt. Pri odkrivanju žarišč sta si enoti PGD Višnja Gora in Stična pomagali tudi s termo kamerama.

Požar je bil pogašen ob približno 23. uri. Gasilci PGD Višnja Gora so zaradi pojavljajočih se manjših žarišč, ki so bila globlje v konstrukciji, ostali na mestu do odstranitve ostrešij v soboto, 30. 1., do 18. ure.

Že med intervencijo so bili na požarišču prisotni člani Štaba CZ občine Ivančna Gorica, na čelu z županom Dušanom Strnadom, ki so se že dogovarjali o prvih potrebnih korakih po požaru. Izvedeni so bili prvi nujni ukrepi za uspešen začetek sanacije požarišča naslednjega dne. Zagotovljeni so bili pogodbeni izvajalci s težko gradbeno mehanizacijo in ureditev režima prevoznosti glavne ceste skozi mesto.

Zaključek

Požar v starem mestnem jedru je bil močna izkušnja za vse, ki so se spopadali z njim. Pokazal je na ranljivost objektov stare kulturne dediščine. Prizadeti objekti so namreč spomeniki kulturne dediščine 1. razreda. Kombinacija stare gradnje z združenimi ostrešji ter močan veter so botrovali izjemno hitremu napredovanju požara. Hitremu, strokovnemu in požrtvovalnemu delu gasilcev gre zahvala, da se požar ni razširil še naprej na sosednje objekte. Posledice požara so povsem uničena ostrešja ter močno poškodovani zgornji prostori objektov Mestni trg 5, 7 in 9. Ostrešje objekta Mestni trg 3 je bilo le lažje poškodovano, hiša z naslovom Mestni trg 11 pa je ostala nedotaknjena. Po ocenah je bilo na intervenciji porabljenega cca 120 m³ požarne vode. Velika poraba je posledica dejstva, da se je izvajala obsežna pasivna obramba sosednjih objektov s hlačenjem. Na intervenciji je skupaj sodelovalo 155 gasilcev iz 9 prostovoljnih gasilskih društev s skupaj 20 gasilskimi vozili. Na intervenciji so gasilci uporabili 34 izolirnih dihalnih aparatov in 74 tlačnih posod zraka. Kljub zahtevnim razmeram na intervenciji med udeleženi tako stanovalci kot gasilci ni prišlo do težjih poškodb. Lažje se je poškodoval en gasilec.

Izkušnje in izsledki tega požara bodo uporabljeni kot osnova za izboljšanje stanja in preventivo na področju požarne varnosti v mestnem jedru Višnje Gore in temu podobnih. S pristojnimi službami bo v prihodnje treba najti ustrezne kompromise za vzpostavitev učinkovitih ukrepov požarne preprečitve (požarnih zidov) in drugih ukrepov, ki bodo na različne načine pripomogli k večji varnosti v naših domovih.

Kot operativni vodja intervencije se na tem mestu zahvaljujem vsem sodelujočim gasilcem za nesebično pomoč ter za strokovnost in požrtvovalnost. Zahvaljujem se tudi vsem ostalim, ki so kakor koli pripo-

mogli, da je bilo naše delo uspešno ter varno.

Na pomoč!

*Jože Miklavčič GČ II.st
Operativni vodja intervencije*

Ivankine Spominčice

DRUŽABNIŠTVO:

aktivno preživljanje prostega časa z osebami z demenco.

Z družabništvom želimo preprečiti socialno izključenost oseb z demenco, hkrati pa pomagati pri ohranjanju njihove samostojnosti in kognitivnih sposobnosti.

Družabništvo je za osebe z demenco oblika brezplačne pomoči na domu, ki vključuje druženje in varstvo osebe z demenco na njenem domu. NE vključuje strokovnih postopkov oskrbe in zdravstvene nege (osebna higiena, opravljanje osnovnih življenjskih potreb, hranjenje in dajanje zdravil in drugih medicinskih pripomočkov).

Družabnik vsaj za kratek čas razbremeni svojce/skrbnike, ki so zaradi skrbi za osebo z demenco obremenjeni, izčrpani, doživljajo številne stiske in posledično izgorevajo.

Aktivnosti, ki jih izvaja družabnik, so različne in prilagojene osebi z demenco. Najpogostejše aktivnosti:

- sprehodi,
- vsakdanji pogovori o temah, ki so osebam z demenco blizu,
- prepevanje ljudskih pesmi,
- obujanje spominov iz preteklosti (fotoalbumi),
- prebiranje revij, časopisov in knjig,
- besedne in miselne igre,

Pomembno je, da so osebe z demenco čim bolj aktivne, da delajo tisto, kar zmorejo, in da jih spodbujamo, da čim več stvari naredijo sami. Ne delamo namesto njih, pač pa jim samo pomagamo, če je to potrebno. Včasih je treba stvari le prilagoditi in jih na preprost način predstaviti. Doma so lahko osebe z demenco še zelo aktivne, pri različnih gospodinjstvih opravilih, na vrtu, družabne igre, ustvarjanje ipd.

Nekaj idej, kako ohranjati aktivnosti oseb z demenco na preprost način doma, si lahko ogledate tudi na spletni strani Spominčice: www.spomincica.si ali na Facebooku: www.facebook.com/spomincica.zdruzenje

Družabništvo je tudi med epidemijo COVID-19 izjemno pomembno, saj izolacija ljudem, ki imajo težave z demenco, škodi. Spominčica ponuja možnost DRUŽABNIŠTVA NA DALJAVO, ko se po telefonu ali po video klicu, oseba z demenco in njen družabnik pogovarjata, si delita uganke in rešujeta različne naloge in miselne izzive. Na ta način si popestrijo čas doma in se prijetno zabavajo, oseba z demenco pa se sprosti in se veseli naslednjega klica. Občutek, da telefon zazvoni samo zanje, je lahko za njih res nekaj posebnega.

Klepet o vsakdanjih stvareh, pogovor o različnih življenjskih temah, o mladosti in prijetnih spominih, uganke, računske naloge, miselne vaje in besedni izzivi, pomoč in podpora ob različnih občutkih, občutek zaželenosti, dobro počutje, veselje, zabava, smeh, sproščenost ... Vse to in še več se lahko doseže z družabništvom na daljavo. Ohranjanje socialnih stikov v času epidemije koronavirusa je pomembno. Le klic po telefonu ali video klic, in že s tem lahko dosežemo veliko. Poskrbeti je treba, da se oseba z demenco počuti vključeno, sprejeto in prijetno. Skupaj nam to lahko uspe. Potrebujete družabnika za svojega bližnjega? Pokličite Spominčico na 01 256 51 11.

NE POZABITE, besede imajo dober vpliv na vse.

Tudi v Ivančni Gorici je že nekaj družabnikov in druženj, ki se skupaj družijo!

Te veseli delo s starejšimi ljudmi in bi del svojega dragocenega časa podaril osebi z demenco ter ji s tem polepšal dan? Pridruži se nam!

Informacije: tel.: 031 670 337 (Anja) oz. mail naslov: ivankinespomincice@gmail.com.

*Pripravila: Anja Žitnik, Ivankine Spominčice
Vir: www.spomincica.si*

Literarni večer in jeziki sveta

V sredo, 26. 5. 2021, smo se v okviru Jurčičevega leta, pod okriljem OŠ Stična, zbrali in izvedli literarni večer. Končno smo smeli nastopati in se predstaviti. Ob upoštevanju vseh ukrepov smo se počutili svobodni, literarno in jezikovno zagnani.

V prostorih Srednje šole Josipa Jurčiča smo se srečale tri občinske šole – mi, Osnovna šola Stična, Osnovna šola Ferda Vesela Šentvid pri Stični in Srednja šola Josipa Jurčiča. Ali vas zanima, kaj smo počeli na ta prečudoviti večer? Z veseljem vam pojasnimo in povemo, da smo uživali v branju odlomkov Jurčičevega dela, Jurija Kozjaka. Tega nismo počeli le v slovenščini, temveč tudi v drugih jezikih sveta (češčini, španščini, francoščini, nemščini, italijan-

ščini, angleščini ...). Kljub manjši publiki je bil užitek se spet spoprijeti s tremo, z mikrofonom in aplavzom. Z velikim veseljem smo zamenjali računalniške zaslone in aplikacije z delom v živo, na odru. Naš rojak Josip Jurčič, po katerem slovi letošnje leto, nas je združil, povezal in nam dal motivacijo za zaključek koronskega, šolskega leta. Želimo si, da bi se takšni dogodki večkrat ponovili in nam dali ponovno upanje, da se šolski kulturni

dogodki ohranijo. Za to so zaslužni tudi naši mentorji Igor Rajner, Katja Tomažinčič, Kristijan Rešetič in Dragica Šteh iz OŠ Stična, Lea Kastelic in Irena Novak iz OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični ter Vesna Celarc iz SŠ Josipa Jurčiča Ivančna Gorica.

Zala Žerovnik in Nastja Zupančič, učenki 9. razreda OŠ Stična, PŠ Višnja Gora, Zala Žerovnik in Nastja Zupančič

160-letnica rojstva Ferda Vesela

V maju se spominjamo 160. obletnice rojstva slikarja Ferda Vesela (18. 5. 1861-28. 7. 1946). Od leta 1973 nosi njegovo ime tudi osnovna šola v Šentvidu pri Stični. V šoli so se obletnice spomnili tako, da so v avli pripravili spominsko sobo s številnimi starimi predmeti, ki so postavljeni v kompozicijske sklope tihožitij. »Veselov atelje« s slikarskimi stojali, oljnimi barvami, platnom, čopiči in paletami kar vabi učence v svet umetnosti. V sklopu pouka pod vodstvom učiteljice likovne umetnosti поблиže spoznavajo slikarjevo življenje in delo ter opazujejo uporabne predmete iz preteklosti. Na spletni strani šole so objavili tudi zanimivo predstavitev slikarja, katero priporočajo v ogled.

Učenci razredne stopnje so sodelovali v likovnem natečaju Moja igra, ki ga je razpisala Narodna galerija. V kolažni tehniki pa so učenci predmetne stopnje oblikovali portret slikarja skozi svoja umetniška očala. Ferdo Vesel je pripadal realizmu, plenerizmu in impresionizmu. Zelo ga je zanimala svetloba v slikah. Prvotno je iskal svetlobo v zunanosti prostora, kasneje pa je razvil atelje-

ski plenerizem. Tesno je sodeloval s slovenskimi impresionisti in slikal v stilu nejasnih obrisov v bogatih pastoznih nanosih. Motivno prevladujeta človek in narava. V portretih je anatomsko prepričljiv in slikarsko svež. V folklornem žanru in tihožitjih pa je pripoveden in etnološko bogat. Svojo umetniško pot je izoblikoval na dunajski in Münchenski akade-

miji, poučeval je na slikarskih šolah in redno razstavjal svoje slike. Bil je prvi slovenski nagrajenec beneškega bienala. Naslikal je več kot 300 del. Njegova zelo znana dela so: Prijateljci, Deček s kučmo, Starec s sivimi lasmi, Slepe miši, Motiv iz Stranj, Mušnice, Deček v zelenju. Ferdo Vesel je z družino več kot štirideset let živel na gradu Grumlof v Šentpavlu. Oboževal je dolenski relief, gozdove, zimsko pokrajino in živali. Bil je velik zbiratelj starin, ukvarjal pa se je tudi s fotografijo, rad je potoval, šahiral, smučal. Zanimal se je za književna dela in poezijo. Poznan mu je bil tudi roman izpod peresa Josipa Jurčiča Deseti brat. Z okoliškimi igralci je sodeloval pri njegovem uprizorjanju, poskrbel je namreč za maske igralcev ter slikal kulise. Veselov izrek: »Jaz ne ocenjujem slike po velikosti, temveč po tem, koliko je mene v njej.« nam lahko v prenesenem pomenu, tudi danes ponuja možnost za razmišljanje.

Jelka Rojec

Čebelarska pravljica na OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

Slakova pesem Čebelar in Čebelarska pesem sta nas zjutraj pozdravili ob vstopu v šentviško šolo. Vlili sta nam pozitivno energijo in nam odzvali še cel dan.

Tako se je z mislijo na čebele začel naš četrtak. Vsi razredi šole, s podružnično šolo Temenica in podaljšanim bivanjem, smo 20. maja obeležili Svetovni dan čebel. Sprejeli smo povabilo Čebelarske zveze Slovenije in s kredami risali na asfaltne površine okoli šole ter kreirali čebelarsko pravljico. Učenci so ustvarjali v času rekreativnega odmora in učnih predmetov, kjer so jim čas in vsebine to dopuščali. Vzdušje je bilo zelo sproščeno in razigrano, saj so učenci ob poslušanju pesmi na temo čebel prosto risali. Seveda so tudi učitelji v okviru pouka, podaljšanega bivanja in ure oddelčne skupnosti namenili nekaj časa pogovoru o pomenu čebel za pridelavo hrane in o ohranjanju okolja. V prihajajočih dneh bodo učence razredne stopnje obiskali tudi čebelarji iz Čebelarskega društva Stična in predstavili čebele in delo čebelarja.

Vsi učenci in učitelji so prejeli vrečko semen ajde in sončnic, s čimer smo prispevali k spodbudi sajenja medovitih rastlin na košček svojega vrta, saj bomo tako pripomogli k ohranitvi čebel in okolja, v katerem živimo. Simbolično smo pred šolo postavili dvignjeno gredico in vanjo posejali semena medovitih rastlin.

Dan je minil v pozitivnem vzdušju. Vsak učenec je vedel, kdo praznuje, zato čebelarjem na njihov dan voščimo VSE NAJBOLJŠE in naj medi!

Mateja Lesjak, koordinatorica obeležitve

Svetovni dan čebel na PŠ Muljava

Na PŠ Muljava smo aktivno obeležili 20. maj, SVETOVNI DAN ČEBEL. Takoj po prvomajskih počitnicah smo v podaljšanem bivanju začeli z raziskovanjem o čebelah. Pregledovali smo knjige, brali članke iz revij, obnovili že usvojeno znanje, ki so ga dopolnjevali učenci, ki imajo v družini čebelarja in jim je ta svet še kako dobro poznan.

Nato smo se lotili ustvarjanja čebel iz odpadne embalaže. 1. r. je z učiteljico Mojco izdelal čebelice iz rolic papirnatih brisačk, 2. r. pa se je z učiteljico Majo lotil izdelave čebel iz plastenk. Tako smo oglasne deske po šoli spremenili v cvetoče, pisane in brenčeče travnike. Prav na 20. maja nas je obiskal naš čebelar Stane in nam podrobneje predstavil čebelice, njihovo delo in čebelarstvo nasploh. Vsekakor je učence najbolj pritegnila apiterapija. Vključeni v projekt Čebelarske zveze Slovenije »Rišemo čebelarsko pravljico« smo s kredo porisali asfaltirane površine, in sicer na temo cvetoč travnik, čebelice. Razredničarke pa so prav na dan čebel po svojih oddelkih izvedle naravoslovni dan na temo čebel.

Tako me učiteljice kot tudi čebelar Stane ugotavljamo, da te male živalce vsako leto učence pritegnejo vse bolj. Pa ne samo to. Znanje o čebelah si učenci iz leta v leto nadgrajujejo in širijo. V veselje nam je bilo »živeti« začetek maja s čebelami. Po šoli nas bodo še kar nekaj časa opominjale na svojo pridnost, iznajdljivost in pomembnost v našem vsakdanjem življenju.

Zapisala učiteljica Maja Sever

Kolesarski izpit v 5. razredu

»Kolesar sem zdaj postal in obljubo svojo dal. To me prav veseli, to me prav veseli, kolesaril bom vse žive dni.«

Takole smo kolesarsko himno ob spremljavi harmonik treh učenk zapeli učenci 5. a in 5. b ter učenka 6. b. V prvem tednu junija smo namreč vsi uspešno opravili kolesarski izpit. Pod mentorstvom učiteljice Vide Bregar Tomažič in Polone Habič Rus nam je to uspelo z lahkoto, saj sta nas razredničarki ves čas spodbujali ter nam pomagali. Teoretični del kolesarskega izpita smo naredili že v mesecu marcu, praktični del pa je bil na vrsti v prvem tednu junija. Na poligonu smo se vsi zelo potrudili in ga tudi uspešno opravili. Ob 12.00 so nas na cesti pričakali policist in člani ZŠAM Ivančna Gorica. Prav tam smo v torek in četrtek, 1. in 3. junija, opravljali tudi glavno vožnjo. V ponedeljek so nam bile v pomoč učiteljice, ki so kolesarile pred nami, nam predstavljale pravilno vožnjo in nas opozarjale na nevarnosti. Stvar smo vzeli zelo resno in jih poslušali. Naslednji dan je šlo zares. Zbrali smo se ob 8.00, odpeljali predvideno pot in VSI uspešno opravili izpit. Sledile so slavnostna podelitev kolesarskih izkaznic ter zaobljuba in kolesarska himna. Vsem sodelujočim, ki so nam bili v pomoč pri opravljanju našega kolesarskega izpita, smo se zahvalili s kratkim kulturnim programom.

Ta dva dneva si bomo vsi zelo dobro zapomnili. Zdaj smo petošolci aktivni udeleženci v prometu, ne le kot pešci, ampak tudi kot pravi kolesarji. To pa je pomembna in odgovorna

naloga.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam pri tem pomagali – policistu, članom ZŠAM Ivančna Gorica, ravnateljici Angelci Mohorič, učiteljcem in staršem. Največja zahvala pa je

namenjena našima razredničarkama Vidi Bregar Tomažič in Poloni Habič Rus, za vso pomoč in spodbudo.

*Živa Miklič, 5. a
OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični*

Na »Jurčiču« se kljub koroni veliko dogaja

Dejstva, da se šolsko življenje na Srednji šoli Josipa Jurčiča počasi vrača v običajne tirnice, smo se razveselili praktično vsi. Zelo nam je manjkalo druženja, ki še ni zaživelo v polni meri, a vendarle je tudi tega vse več in ni daleč čas, ko bodo »paddle« tudi maske in drugi ukrepi, ki nas omejujejo. Odkar smo se vrnili v šolske klopi, so nas razveselili številni dijaki z uspehi na tekmovanjih iz znanja. Tako smo se razveselili številnih priznanj za dosežene uspehe pri kemiji, biologiji, literarnem in likovnem ustvarjanju, pri angleščini in nemščini.

Posebej nas je razveselil Jure Malovrh, dijak 4. letnika gimnazije, ki je bil na prireditvi Bodi pisatelj/pisateljica Pionirskega doma v sodelovanju z Mestom literature, Mestno knjižnico Ljubljana, Javno agencijo za knjigo, Mladinsko knjigo in Cankarjevo založbo imenovan kot mladi pisatelj zgodbe s posebno vrednostjo. Čez 190 mentorjev in čez 200 mladih ustvarjalcev iz vse Slovenije je slišalo za Jurčiča in Ivančno Gorico ... Gimnazijcem so sicer podelili le tri nagrade in eno priznanje, slednje so podelili Juretu.

Ana Adamlje, Nina Grabnar, Vanja Pevc, Žan Strmec in Maša Žnidaršič, dijaki 2. b oddelka pa so s svojim video posnetkom EVERY SINGLE ONE OF THEM sodelovali na državnem tekmovanju iz znanja angleškega

Tudi takole smo na Jurčiču obeležili Svetovni dan Zemlje

jezika za dijake 2. letnika srednjih šol in osvojili ZLATO PRIZNANJE ter prejeli posebno pohvalo tekmovalne komisije. Aktivni smo tudi na področju varovanja okolja. Tako smo v petek, 23. aprila, na šoli obeležili Svetovni dan Zemlje. Vsi dijaki so si pogledali kratek okoljski film »Ena Zemlja«. Del ostankov hrane od malice smo prvič odnesli na nov šolski kompostni kup, kjer jih bomo v prihodnje redno kompostirali. V okviru vrtnarskega krožka smo posejali semena različnih vrtnin in tudi s tem obeležili praznik Zemlje. Prav v teh dneh pa smo izvedli zbiralno akcijo starega papirja, saj se zavedamo, da z reciklažo starega papirja privarčujemo veliko dreves, vode in energije,

ki so potrebni za izdelavo novega papirja. Na šoli letos zaključuje šolanje najmanjša generacija srednješolcev, odkar smo se leta 1981 preselili v novo stavbo na sedanjem mestu. Šolanje bo zaključilo 32 gimnazijcev, ki pa jih bo jeseni nadomestila največja generacija v zadnjih letih. Število vpisanih dijakov za programa ekonomski tehnik in gimnazija je trenutno kar 84, verjetno pa se jim bo do začetka novega šolskega leta pridružil še kakšen. Prostih mest je v obeh programih še nekaj. Veselimo se njihovega prihoda in upajmo »normalnega« pouka brez mask.

Simon Bregar

Aktivni in fotografsko obarvani meseci v ŠK GROŠ

Pomladno sonce nas vabi k preživljanju časa na svežem zraku, skupaj z njim tudi v študentskem klubu GROŠ spodbujamo gibanje v naravi ter raziskovanje urbanih ali pa skritih kotičkov lokalnega ali širšega okolja.

V času, ko je naš klub bolj ali manj sameval, je v klubskih prostorih potekala prenova. Ob njej so se nam porodile številne oblike in koncepti prostora. Ena izmed njih je bila tudi urbana džungla. Ker nam je bila misel urbane džungle tako všeč, smo na to temo razpisali fotografski natečaj, ki je potekal med 14. in 30. aprilom. Prejete fotografije pa želimo pokazati tudi vsem vam, zato v ta namen, v poletnih mesecih, načrtujemo razstavo.

Med 14. in 16. aprilom je potekala vsakoletna akcija darovanja krvi: Častim 1/2 litra, kateri smo se pridružili tudi študentje. Ker pa smo študentje tik pred vhodom na trg dela, je bil s to mislijo organiziran tudi dogodek: Objavaj svoj CV. V ta namen je 16. maja v prostorih našega kluba potekalo brezplačno fotografiranje za življenjepisa.

Vsa epidemiološka situacija je študente in dijakke prikovala pred računalniške ekrane, z namenom, da spodbudimo gibanje v naravi, smo pripravili nagradno igro: Pofočkej se na vrhu. Tako smo v vsaki občini, v katerih delujemo (Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje) izbrali tri vrhove, ki so bili okronani s QR kodo, preko katere je potekalo "fočkanje". Pri zbiranju vrhov je sodelovalo več kot 220 udeležencev. Vsi, ki so osvojili tri različne vrhove, so sodelovali v nagradni igri, ki pa se je zaključila v sredini maja. V slogu spodbujanja aktivnega življenja smo tudi zaokrožili ta mesec, tako je bila na zadnjo majsko soboto organizirana sproščujoča joga.

Več informacij o prihajajočih dogodkih in delovanju kluba najdete na spletnih omrežjih, zato vas lepo povabimo k spremljanju objav na naših Facebookovih in Instagramovih profilih ter spletni strani www.klub-gros.si. Saj obljubimo, da bomo poskrbeli za zanimive dogodke tudi v prihodnje. Uradne ure ostajajo v zdaj že ustaljenem urniku. V Grosuplju potekajo ob ponedeljkih, sredah in petkih med 18. in 20. uro, v Ivančni Gorici ob torkih, med 18. in 20. uro, v Dobropolju pa po predhodnem dogovoru. Groševcu ni nikoli dolgčas!

Tjaša Bregar, ŠK GROŠ

Na Svetega Jakoba nad Kranjem

Mladi nadobudni planinci vrtca Sončnica Veliki Gaber, člani planinskega društva Polž Višnja Gora, smo se v soboto, 27. 3. 2021, skoraj po letu dni prisilnega premora zaradi koronavirusa končno zbrali in naredili težko pričakovani pohod na Svetega Jakoba nad Kranjem 961m.n.v.

Zbrali smo se v Višnji Gori, kjer sta nam vodnik Janez Čebular in njegov pomočnik Jernej dala kratka navodila, kako bo pohod potekal in nekaj zanimivosti o sv. Jakobu. Iz Višnje Gore smo krenili mimo Ljubljane in avtocesto zapustili na izvozu za Kranj in pot nadaljevali proti Jezerskem, V Preddvoru smo parkirali in se opremili z nahrbtniki. Vsaka družina je naredila svoj »mehurček« in že smo sledili vodniku Janezu proti vrhu. Dan je bil jasen, zato smo iz vrha videli Kranj s ptičje perspektive in goro Storžič v ozadju, ki jo je ovijala rahla meglica. Po naporni poti smo si z veseljem privoščili malico iz nahrbtnika. Sledil je spust v dolino. Poslovi smo se od vodnika Janeza in naše vzgojiteljice Tanje in si obljubili, da se kmalu ponovno srečamo na naslednjem pohodu. Lep planinski pozdrav vsem,

Jasmina Zorec

Praznovali smo dan Evrope

V ponedeljek, 10. 5. 2021, smo z dijaki prvih letnikov obeležili dan Evrope.

Kako se je vse skupaj začelo?

Po drugi svetovni vojni, ki je trajala od leta 1939 do leta 1945 in se je začela komaj dvajset let po koncu prve svetovne vojne, so bili ljudje odločeni, da se kaj takšnega ne sme ponoviti.

Med letoma 1945 in 1950 je nekaj evropskih politikov, vključno z Robertom Schumanom, Konradom Adenauerjem, Alcідom De Gasperi-jem in Winstonom Churchillom, začelo proces ustanavljanja Evropske unije, v kateri živimo danes. V zahodni Evropi so bile oblikovane nove strukture za gospodarsko in politično združitev evropskih držav, da bi se zagotovila trajni mir in blaginja. Robert Schuman (takratni francoski zunanji minister) je 9. maja 1950 predlagal, da bi bilo treba proizvodnjo premoga in jekla, tj. surovin, ki sta se uporabljali pri pripravah na vojno, upravljati skupaj in tako zagotoviti, da se nobena država ne bi mogla skrivaj oboroževati proti drugim državam. Premog je bil takrat najpomembnejši razpoložljivi vir energije, tako kot sta danes nafta in zemeljski plin. Evropska skupnost za premog in jeklo, iz katere je nastala današnja EU, je bila ustanovljena leta 1952. Ustanovilo jo je šest sosednjih držav: Belgija, Francija, Italija, Luksemburg, Nemčija in

Nizozemska.

Razširjeno sodelovanje

Nekaj let pozneje se je šest držav ustanoviteljic odločilo, da bodo sodelovanje razširile tudi na druge gospodarske panoge. Leta 1957 je bila podpisana Rimska pogodba, s katero je bila ustanovljena Evropska gospodarska skupnost. Tako se je iz vzajemnega sovraštva razvilo sodelovanje, ki je bilo izjemno uspešno. Evropska gospodarska skupnost je dosegla ogromen gospodarski napredek. Nič čudnega torej, da se ji je z leti želelo pridružiti vse več držav.

Nove članice

Leta 1973 so se EU pridružili Danska, Irska in Združeno kraljestvo. Nekaj let pozneje so tri evropske države, v katerih je prej vladala diktatura, postale demokratične in so lahko zaprosile za članstvo. Te države so bile Grčija, ki je k EU pristopila leta 1981, ter Portugalska in Španija, ki sta se pridružili leta 1986. Avstrija, Finska in Švedska so se Evropski uniji pridružile leta 1995, z njimi pa se je število članic povečalo na 15.

Kmalu po drugi svetovni vojni je Evropo železna zavesa razdelila na vzhod in zahod. Začela se je hladna vojna, ki je trajala štirideset let. Simbol te delitve je bil Berlin-

ski zid. Po padcu zidu leta 1989 so lahko srednje- in vzhodnoevropske države, ki so bile pred tem pod nadzorom nekdanje Sovjetske zveze, reformirale svoje sisteme in zaprosile za vstop v EU. Leta 2004 se je EU pridružilo osem držav iz srednje in vzhodne Evrope: Češka, Estonija, Madžarska, Latvija, Litva, Poljska, Slovaška in Slovenija. Istega leta sta članici postali tudi sredozemski otoški državi Ciper in Malta. Bolgarija in Romunija sta k EU pristopili leta 2007, leta 2013 pa je 28. članica EU postala Hrvaška.

Vključevanje novih držav članic v EU je pomagalo ohranjati mir in stabilnost v Evropi ter razširiti območje demokracije in enotni trg. Vsaka nova članica mora biti pripravljena podpisati pogodbo in sprejeti celotno zakonodajo EU. Spoštovati mora načela svobode, demokracije, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter pravne države.

Nobelova nagrada za mir

Kljub občasnim nesoglasjem med državami EU se temeljna načela EU v zadnjih sedemdesetih letih niso spremenila. Zaradi neutrudnega prizadevanja za mir, demokracijo in človekove pravice v Evropi in po svetu je Evropska unija leta 2012 prejela Nobelovo nagrado za mir. EU je tako postala prva skupina dr-

Nagrajenci kviza Gal, David in Tanja z mentoricama in ravnateljem

žav na svetu, ki ji je bila dodeljena ta čast.

Na dan, ko smo se spomnili teh in drugih pomembnih dogodkov, so se dijaki prvih letnikov Srednje šole Josipa Jurčiča pomerili v kvizu o poznavanju Evropske unije. Seveda smo pred tem, že meseca aprila imeli seminar, ki ga je izvedla Hiša Evropske unije. Tekmovanje je bilo zanimivo in napeto, najbolje pa so

se v kvizu odrezali David, Gal in Tanja. Čestitamo!

Pred mnogimi leti so ustanovne članice razmišljale o miru in enotnosti v Evropi. Danes pa lahko mi poskrbimo, da bosta mir in enotnost trajala še dolgo!

Mojca Saje Kušar in Dragica Eržen, mentorici programa Šola ambasadora Evropskega parlamenta

Strokovni center Višnja Gora

Po dolgih letih prizadevanj so slovenski vzgojni zavodi dobili svoj področni Zakon o obravnavi otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami in motnjami v vzgoji in izobraževanju. Sprejet je bil konec decembra lani s soglasjem vseh prisotnih poslancev v parlamentu. Veljati je začel 13. januarja 2021.

V Sloveniji se je vzpostavil regionalni princip s štirimi centri, eden izmed njih je postal zavod Višnja Gora. Pokrivamo področje osrednje in jugovzhodne Slovenije, dolenske, zasavske in posavske regije. Kot strokovni center usklajujemo nameščanje otrok med Mladinskim domom Jarše in MD Malči Beličeve. Zakon predvideva razvoj mobilne službe za otroke v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah, ki imajo težave - s ciljem, da ne prerastejo v motnje. Opravili smo že nekaj obiskov in svetovanj v regiji vse do Črnomlja, usklajujemo delo mobilne službe obeh ljubljanskih zavodov.

Zaključujemo petletni projekt Z roko v roki po MOČ, v okviru katerega je pet naših pedagogov svetovalo vrtcem in šolam, kako ravnati z otroki s težavami čustvovanja in vedenja. Uporabljali so tehnike, povezane z mediacijo, komunikacijo, likovnim izražanjem ... S tem je povezano zgodnejše odkrivanje potreb otrok, manj izločanja, ko stroke tekmujejo v dokazovanju, da niso za k njim.

Zakon je omogočil uvid v možnost oblikovanja raznolikih skupin, ne le vzgojnih in stanovanjskih, za pomoč o/m s ČVM. Pokazalo se je, da so mnogo uspešnejše interesno razgibane oblike pomoči, kot »obravnave«, razčiščevanja in običajne

metode skupinsko-dinamičnega pristopa. Izobraževalni programi, zanimivo in ustvarjalno zasnovan praktični pouk, gledališka, glasbena, športna, likovna druženja v večji meri sprožijo ponotranjenje vrednot pri mladih s ČVM kot klasični vzgojni režim. Lahkotnost discipliniranja ne more omogočiti prehoda iz zunanje v notranjo motivacijo. Programi šolske in vrstniške mediacije so med projektom trajno zaznavali našo prakso. V našem strokovnem centru razvijamo poleg že naštetega še družinsko psihoterapijo in enkrat na 14 dni obravnave pri pedopsihiatru.

Z dijaki se udeležujemo srednješolskih tekmovanj, posebej uspešni smo pri Več znanja za več turizma in Evropa v šoli. Od leta 2000 izvajamo projekte mobilnosti, prej Leonardo, zdaj Erasmus. Letos gremo na Portugalsko s skupino mladih. Dvakrat smo prejeli najvišje priznanje Zlato jabolko za najboljši dijaški projekt mobilnosti. Skupaj z Univerzo v Novem mestu razvijamo projekt fitokmetije. Imamo zelo dobro izkušnjo pri sodelovanju s Centrom za krepitev zdravja občine Ivančna Gorica. Zato smo aktivni pobudniki za ustanovitev Centra za duševno zdravje, da bi zadostili naraščajočim potrebam mladih po tovrstni obravnavi. Poleg obstoječih vzgojnih skupin imamo še stanovanjsko v Ljubljani, intenzivno v Novem mestu, prav tam še mladinsko stanovanje, v Brežicah pa še posebno skupino. V vseh enotah so nastanjeni mlado- stniki. Zanje skrbijo zaposleni socialni pedagogi, ki delajo po programu tako, da ga prilagajajo njihovim potrebam in ne obratno.

Za lokalno skupnost je pomemb-

na novost, da nam zakon omogoča vzpostavitev dnevne skupine. Namenjena je mladim, ki se želijo samo izobraževati v programih pomočnik v biotehnikah in oskrbi, gastronom-hotelir, administrator in tistim, ki v popoldanskem delu potrebujejo socialno-pedagoško pomoč. Lahko sprejememo tudi osipnike, torej tiste, ki »omagajo« v prvih letnikih srednjih šol.

Vzgojni zavod Višnja Gora je v preteklih 40. letih doživel kar nekaj sprememb. Leta 1992 smo prejeli prve fante in postali edini srednješolski zavod z mešano populacijo. Leta 2006 smo se preselili iz graščine v sodobne, med seboj ločene enote. Od leta 2015 smo razvili dislocirane enote v JV Sloveniji, v nadaljevanju smo prerasli v strokovni center. Osnovno poslanstvo pa ostaja enako: omogočiti mladim z manj priložnostmi osebnostno in poklicno rast ter jih podpreti pri vključevanju v svet odraslih.

Peter Pal, ravnatelj

Uspehi Glasbene šole Grosuplje na spletnih tekmovanjih

Glasba ne pozna meja, pa tudi ne ovir. Kljub spremenjenim pogojem zaradi nastalih zdravstvenih razmer je bilo v pomladnem času uspešno izvedenih nekaj zelo obiskanih, tako domačih kot mednarodnih, glasbenih tekmovanj. V aprilu so se dveh udeležile tudi učenke Glasbene šole Grosuplje.

Na mednarodnem tekmovanju World Open Online Music Competition, ki slovi kot spletno tekmovanje z najdaljšo tradicijo, se je uspešno predstavila učenka klavirja, Marija Žgajnar z mentorico Tjašo Fišer. Dosegla je 78,33 točke in s tem III. nagrado. Njen tekmovalni posnetek si lahko ogledate na <https://musiccompetition.eu/zgajnar-marija/>.

Na spletnem Mednarodnem tekmovanju Celeia 2021 sta v disciplini citre, v I. kategoriji, zelo uspešno nastopili Julija Koritnik in Emilia Czuba z mentorico Neli Zidar Kos.

Emilia Czuba je zasedla drugo mesto z 98 točkami, Julija Koritnik pa je prejela absolutno število točk (100) in zasedla prvo mesto! Obe sta za svoj trud prejeli zlato priznanje.

Učenkam, mentoricama in staršem iskreno čestitamo za velik uspeh!

Nina Kaufman
Foto: Robert Petrič

Jurčičev kotiček

150 let od Jurčičeve smrti

3. maja 1881 je prenehalo biti tan-kočutno srce Josipa Jurčiča. O njem in njegovih zaslugah smo letos že precej pisali, tokrat pa bomo predstavili dva odmeva na njegovo smrt. **Fran Levec** je bil verjetno največji Josipov prijatelj, kar je vidno že iz tega, da je Levcu prepustil svojo pisno zapuščino. Levec je že leto po Jurčičevi smrti (1882) izdal njegova zbrana dela. V svojih spominih na prijatelja med drugim takole piše (zaradi avtentičnosti smo jezik pustili v izvirniku).

Spomini o Josipu Jurčiču

(Ljubljanski zvon, 1888):

Misli, da gre proti koncu, vdal se je šele zadnji dan; vendar je še zadnjo uro pred smrtjo zdravniku svojemu dr. Fr. Zupancu pravil, da je "sicer na vse pripravljen, ali da more baš zdaj umreti in v grob s seboj nesti toliko nedovršenih osnov in toliko nedodelanih načrtov, to je hudo!" In kdor ve, kako globoko je čutil pokojnik, kako vdano je ljubil narod svoj, kako sveta mu je bila naloga pisatelja in urednika, ta tudi ve, da mu je moralo biti res neizrečeno hudo! Dne 3. majnika ob četrtno 10 zvečer je izdihnil dušo svojo.

Fran Levec, 1846-1916

Gospoda! Ne bodem opisoval njegovega blagega, odkritosrčnega, do skrajne meje požrtvovalnega značaja. Sin, brat in prijatelj je bil Jurčič vzoren človek. Ne bom obširneje govoril o literarnem njegovem delovanju; saj vsi prebridko čutimo izgubo, ki nas je v leposlovju zadela s smrtjo njegovo. Našel je mnogo posnemalcev, a nobenega vrstnika. Ne bom vam pravil, kaj sta žurnalistika, kaj politično delovanje naše izgubila s tem izrednim talentom. Zapustil je za seboj veliko praznino.

In dasi je že mnogo Curtijev skočilo v ta prepad, brezno vendar še vedno zija in se neče zapreti. Pravijo, da je vsakega človeka lahko nadomestiti. Mogoče! Toda Jurčič še ni našel nadomestnika.

Josip Vošnjak je tudi bil Jurčičev sodobnik in prijatelj, po poklicu sicer zdravnik. Takole se spominja Jurčiča nedolgo pred njegovo smrtjo (tudi tokrat puščamo jezik v izvirni obliki 19. stoletja).

Josip Vošnjak, 1834-1911

Spomini o Jožefu Jurčiču

(Ljubljanski zvon, 1890):

Dne 24. malega travna 1. 1881 sem se peljal v Ljubljani k mestnim volitvam. Precej po prihodu sem poiškal Jurčiča, ki je takrat stanoval v isti (zdaj Kirbischevi) hiši z »Narodno tiskarno«. Našel sem ga v postelji, pa kako izpremenjenega! Lice suho in upadlo, le njegove velike oči so žarele, kakor v zdravih dnevih in tudi glas je bil čist in krepak. Veselel se je mojega prihoda in podal mi roko, ki je bila sama kost in koža. Govorila sva le malo. Tolažil sem ga, da toplejši dnevi ga bodo toliko okrepčali, da bode mogel v Gorico. Tudi on sam je upal, da se spet popravi. Nered bi zdaj umrl, ko ima še toliko načrtov v glavi. /.../ Potem sva si podala roki, poslednji-krat. Naglo sem se obrnil in odšel, da mu ne kažem, kako težko mi je bilo, ločiti se od prijatelja, s katerim sva dolgo vrsto let v neskaljeni slogi delovala in veliko bridkih ur skupaj prebila. Zdaj pa je zorel za smrt in vedel sem, da ga živega več ne bode videl.

Dne 4. velikega travna v jutro sem dobil telegram iz Ljubljane, ki mi je

naznanil Jurčičevo smrt, smrt moža, katerega prerano izgubo je bridko čutil ves narod in ki ga še danes pogrešamo, ker za dr. Bleiweisom nikdo ni užival toliko avtoritete med Slovenci, nego Jurčič. "Vzet nam je bil, kakor Stritar poje, "v najboljši nadi."

»In vendar tvoj spomin, nikdar ne mine.

Hvaležen bode večno ti Sloven;

Zapisan v zlato knjigo domovine

Ti svetliš poleg prvih se imen;

Nevenljiv venec glavo ti obdava.

In mi hvaležno te slavimo: Slava!»

(Josip Stritar)

Napis na Jurčičevem nagrobniku na Navju v Ljubljani:

JOSIP JURČIČ, rojen na Muljavi blizu Krke 4. marcija 1844, umrl v Ljubljani 3. maja 1881. leta. Svojemu pisatelju in prvoboritelju postavil hvaležni narod slovenski.

»Tvrđ bodi, neizprosni, mož jeklen / kadar braniti je česti in pravde / narodu in jeziku svojemu!« (Tugomer V. 8)

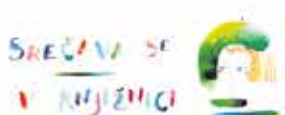
Roman Rozina,
Knjižnica Ivančna Gorica

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Najprej Drabova soba, potem še razstava Jurčičeve podobe

Knjižnica Ivančna Gorica je na začetku maja v Šentvidu pri Stični pripravila kar dva dogodka pod okriljem evropskega projekta Srečava se v knjižnici. Najprej smo odprli razstavo in spominsko sobo Toneta Draba (o tem si obsežnejši članek lahko preberete v prvem delu tokratne številke Klasja), le nekaj dni pozneje pa še razstavo Jurčičeve podobe, ki je na ogled na stopnišču in v preddverju, ki vodi do Drabove spominske sobe ter knjižnice v Šentvidu pri Stični. Na njej se predstavljajo članice Kulturnega društva likovnikov Ferdo Vesel iz Šentvida pri Stični, ki se na ta način pridružujejo praznovanju leta Josipa Jurčiča. Razstavljajo 12 likovnih del, pretežno gre za Jurčičeve portrete, nekaj motivov pa je tudi iz Jurčičevih del in z njegove domačije. Predstavljajo se: Mateja Marinko, Manja Čamernik, Nada Kočar, Lidija Levec, Saja Rikič, Milena Bojc, Jelka Kastelic, Slavica Bavdek, Helena Adamlje in Marinka Biček. Vodja knjižnice Ivančna Gorica Ksenija Medved je ob tem med drugim dejala, da jo veseli, da je razstava likovnega društva ugledala svetlobo prav v kraju, kjer društvo tudi deluje. Knjižnica sicer z Likovnim društvom Ferda Vesela sodeluje že vsa leta in likovnice se vedno predstavijo z res raznolikim ustvarjanjem. Kot je povedala Milka Gruden, predsednica šentviških likovnikov,

Jurčičeve podobe so ustvarile šentviške likovnice

bo razstava nekaj časa v Šentvidu pri Stični, pozneje pa si jo želijo preseliti še kam drugam, da jo bo lahko videl širši krog ljudi. Da je razstava Jurčičeve podobe najprej na ogled v Šentvidu pri Stič-

ni, ni naključje, kajti Tone Drab je bil ustanovitelj Kulturnega društva likovnikov Ferdo Vesel, to je bilo leta 1995, kar nekaj let je bil tudi njegov predsednik. V knjižnici se intenzivno pripra-

Odprtje Drabove sobe so obogatili tudi njegovi sorodniki, sosede in prijatelji.

vljamo na nove dogodke v okviru evropskega projekta Srečava se v knjižnici, hkrati pa vabimo vse, ki si želite kulturne dogodke soustvarjati skupaj z nami, še posebej mlade, da nas pokličete po telefonu ali se

nam pišete na el. naslov.

Knjižnica Ivančna Gorica

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. www.eu-skladi.si

Josip Jurčič, novinar, urednik, politični mislec

3. del: Časnik Slovenski narod

Piše: dr. Mihael Glavan

Naš rojak Anton Tomšič (26. maj 1842, Dedni Dol, 26. maj 1871, Maribor)

Ko je Jurčič julija 1868 postal stalni novinarski sodelavec Slovenskega naroda, je bil njegov glavni urednik Anton Tomšič, Levstikov idejni učenec ter vnet in neizprosni bojovnik za slovensko besedo. Kot bližnja rojaka sta se z Jurčičem najverjetneje poznala že iz mladosti, v tem času pa postal zanj eden najvplivnejših osebnosti, zato mu moramo posvetiti nekaj več pozornosti.

Anton Tomšič je bil kmečki sin Antona in matere Marjete, rojene Pajk iz Dednega Dola pri Višnji Gori. Po domače se je domačiji reklo Pri Mačku. Tomšičev oče je imel osem otrok, štiri iz prvega zakona in štiri iz drugega. Ker je kot otrok izkazoval veliko nadarjenost, so ga kljub skromnim družinskim razmeram po končani višenjski osnovni šoli vpisali na gimnazijo, ki jo je obiskoval kar v štirih različnih mestih: v Ljubljani, v Trstu, v Celju in nazadnje v Novem mestu, kjer jo je zaključil z odliko in se vpisal na pravno fakulteto v Gradcu.

Že kot študent se je aktivno vključil v delo pri Geršakovem listu Čitalnica. Leta 1867 se je še pred končanim študijem zaposlil kot odvetniški pripravnik (koncipient) v odvetniški pisarni dr. Ferdinanda Dominkuša v Mariboru, kar je bilo pričakovano, ker je bil tedanji Maribor še močno povezan z avstrijskim štajerskim Gradcem. Ivan Geršak je bil vzhodnoštajerski Slovenec, ki je v Gradcu dokončal študij prava, pozneje pa deloval v domačem okolju, predvsem na Ptuju in v Ormožu in tudi

Podoba Antona Tomšiča

pogosto pisal v tedanje časnike. Ko je deloval še v Gradcu, je tam ustanovil »poučen list za slovenski narod« in ga v skladu s tedanjim kulturnim gibanjem poimenoval Čitalnica. Časopis, ki je izhajal le eno leto, je bil pravzaprav poljudnoznanstvena revija, v kateri so se oblikovali nekateri kasnejši znani slovenski strokovni pisarji: slovničar J. Muršec, jezikoslovec M. Pleteršnik, M. Prelog, J. Sernec, S. Šubic idr. To je bila za Antona Tomšiča seveda imenitna strokovna šola. V Mariboru se je Tomšič ves predal časnikarskemu pisanju za Slovenski narod, opustil misel na dokončanje študija in se odločil, da je časnikarstvo njegov pravi poklic.

Tomšič — urednik Slovenskega naroda

Dežela Kranjska, še toliko bolj pa Štajerska, sta bili takrat pod silnim pritiskom nemštva in nemškutarstva, čemur so se zavzeto zoperstavljali zlasti slovenski mladi intelektualci in podjetniki, tako imenovani mladostovenci. V tem krogu se je ideološko in politično oblikoval mladi Tomšič, ki je izkazoval tudi izrazit govorniški in politični talent, s katerima se je

uveljavil na takratnih slovenskih shodih in taborih na Štajerskem.

Načrte za nov časopis so začeli oblikovati konec leta 1867. Za urednika je bil določen komaj petindvajsetletni Anton Tomšič, a takrat so ljudje hitreje zoreli. Ob hudem boju, v katerem je največ težav povzročalo nasprotovanje staroslovenskega veljaka Bleiweisa, je izobražencem iz kroga štajerskih mladostovencev uspelo 2. aprila 1868 v Mariboru izdati prvo številko Slovenskega naroda, ki je izhajal trikrat na teden.

Anton Tomšič je bil v svojih časnikarskih prispevkih znan po lepem in sočnem izražanju v domačem jeziku, po duhovitostih in po dobrem poznavanju političnih in družbenih razmer med slovenskim narodom. Tudi v političnih nastopih se je pokazal izredno kultiviranega in strpnega. Izogibal se je ostrim polemikam, napadom na posameznike in preprostega

Družina Tomšičevega polbrata po očetovi strani, fotografirana okrog leta 1918.

zmerjanja nasprotnikov, tako da bi se v tem pogledu lahko po njem zgledovali tudi današnji politiki, še posebej poslanci državnega zbora. Urednikovanje pri Slovenskem narodu mu je kljub temu prineslo številne pravdne spore in obsodbe sodišč, ker je odločno zagovarjal in tudi objavljajl bojevite in kritične teme takratnih mladostovencev. V krog sodelavcev Slovenskega naroda mu je uspelo pritegniti številne ugledne slovenske književnike, politike in publiciste tistega časa: Frana Levca, Frana Levstika, Valentina Zarnika, Josipa Vošnjaka, Frana Erjavca in Janka Pajka. Poleg političnega in novičarskega časopisa, ki je v začetku izhajal na štirih straneh trikrat tedensko, ob torkih, četrtnih in sobotah, je snoval tudi literarno prilogo z naslovom Pri-povednik.

Prvo uredništvo Slovenskega naroda je bilo na Stolnem trgu (Domplatz) na številki 184 v Mariboru. Kot izdajatelj in odgovorni urednik lista je naveden Anton Tomšič do 16. 3. 1871, od 18. 3. 1871 do 30. 12. 1871 pa Martin Jelovšek, tiskali pa so ga (1868–1872) v današnji Jurčičevi ulici. Takrat je to bila tiskarna Edvarda Janschitzza (priimek so do 17. 9. 1870 zapisovali po slovensko Janžič), med letoma 1920 in 1936 pa je to bila Mariborska tiskarna. Konec leta 1871 so zamenjali tudi tiskarno. Podatki pričujejo, da je bil Slovenski narod od 30. 12. 1871 do 1. 10. 1872 tiskan v tiskarni F. Skaza, na Koroški 229.

Prva številka Slovenskega naroda je izšla 2. aprila 1868, sedež uredništva je bil na Domplatz, hišna št. 184 (nekdanji Stolni trg 11, mežnarija, t. i. Manichova hiša, do leta 1812 mestna šola, leta 1890 so jo ob regulaciji Slomškovega trga podrli). 3. 9. 1868 še izide številka s tem naslovom (5 mesecev).

Naslednje postaje uredništva Slovenskega naroda:

5. 9. 1868 – 13. 3. 1869, Herrengasse 117 (sedaj Gosposka ulica 29) – najlepša meščanska baročna hiša, lastnik Jože Vošnjak in družabniki (5,5 meseca).

16. 3. 1869 – 20. 5. 1869 Domplatz, hišna št. 184 (2 meseca).

22. 5. 1869 – 29. 6. 1871 Domplatz, hišna št. 179 (Slomškov trg 5). Ta hiša je po zasnovi iz leta 1715, a je bila leta 1764 prezidana in nato okoli leta 1899 povišana in neorenesančno fasadirana.

1. 7. 1871 – 1. 10. 1872 (zadnja, 114. številka), Koroška ulica št. 220 (sedaj Koroška cesta 21), (15 mesecev),

preselitev uredništva v Ljubljano, kjer 6. 10. izide nova številka. Kot urednik je naveden Ivan Semen

Že v prvi številki, ki je izšla 2. aprila 1868 v Mariboru, je bil na prvi strani objavljen Slovenskega naroda politični program. Formuliral ga je zaveden Slovenec, mariborski odvetnik dr. Janko Sernec po osnutku Frana Levstika, končno obliko pa mu je dal urednik Anton Tomšič. Vsa tri Tomšičeva uredniška leta pri Slovenskem narodu in pri javnih političnih nastopanjih na Štajerskem so bila javno zelo odmevna. Bil je v središču slovenskega narodnega političnega dogajanja za to delo gorel in za svoje gorel in prehitro izgorel. Njegova smrt ni bila povsem pojasnjena. Stori naj bi samomor tako kot njegova sestra. Nekateri so omenjali tudi družinske samomorilske težnje. Prijatelj in uredniški naslednik Josip Jurčič mu je napisal spoštljiv nekrolog, ki je bil objavljen v Slovenskem narodu 3. junija 1871, teden dni po Tomšičevi smrti.

Kako priljubljen je bil Anton Tomšič med takratnimi Slovenci, pove podatek, da so že nekaj dni po njegovi nenadni smrti začeli prihajati na uredništvo prostovoljni prispevki iz vse Slovenije za njegov nagrobni spomenik. V nekaj mesecih se je nabralo toliko denarja (takrat so veljali goldinarji in krone), da ni zadostovalo samo za nagrobni spomenik, ampak je ostanek prevzela Slovenska matica in je iz tega osnovala ustanovo Tomšičevih – Jurčičevih nagrad za leposlovje.

Nagrobni spomenik Antonu Tomšiču v Mariboru

Poklon Josipu Jurčiču v spominskem parku Navje v Ljubljani

Tretjega maja, na dan, ko se spominjamo smrti pisatelja Josipa Jurčiča, so se predstavniki muljavskih društev in Občine Ivančna Gorica že tradicionalno s cvetjem poklonili rojaku na njegovem grobu v spominskem parku Navje v Ljubljani. Letos se spominjamo 140-letnice Jurčičeve smrti.

Poleg Jurčičevih rojakov z Muljave sta se letos poklona udeležila tudi župan občine Ivančna Gorica Dušan Strnad in direktorica Zavoda Prijetno domače Maja Lampret. Slovesnost je z Jurčičevimi besedami popestrila mlada recitatorka Nika Lampret, sicer pa zaradi omejitev in ukrepov, ki veljajo v času epidemije novega koronavirusa, ni bilo možno izvesti večje slovesnosti. A kot so povedali organizatorji spominskega poklona, se rojaku lahko pokloni vsak izmed nas – z obiskom Jurčičeve domačije na Muljavi oz. njegovega groba v spominskem parku Navje ali pa preprosto tako, da preberete kakšno njegovo delo.

Josip Jurčič (4. marec 1844 – 3. maj 1881)

Jurčič je kljub daljši in hudi bolezn, bolehal je za tuberkulozo, do zadnjega opravljal novinarsko in literarno delo. Zadnjo notico za Slovenski narod je sestavil 48 ur pred smrtjo; Veroniko Deseniško je dokončal tri dni prej; oddal je še 11.

poglavje Rokovnjačev in navodila za nadaljevanje in zaključek predal Janku Kersniku.

Njegove besede zdravniku dr. Franu Zupancu, da je »sicer na vse pripravljen, ali da more baš zdaj umreti in v grob s seboj nesti toliko nedovršenih osnov in toliko nedodelanih načrtov, to je hudo« pričajo o tem, da bi slovenski narod lahko prebral še mnogo njegovih zapisanih misli in besed.

Njegovo šibko telo je omagalo 3. maja 1881, četrta do deseta zvečer. 5. maja, na dan pogreba, je v Ljubljano pripotovalo več delegacij iz različnih slovenskih krajev. Sprevod je potekal od Parka Zvezda, po Gledališki ulici (zdaj Wolfova ulica), na Frančiškanski trg (Prešernov trg), po Slonovi ulici (Čopovi ulici) in po Dunajski cesti do pokopališča pri sv.

Krištofu (Gospodarsko razstavišče). O Jurčičevi veličini priča tudi dejstvo, da ga je v sprevodu počastilo z zastavami, godbo, pevci, 54 venci in vsemi takratnimi veljaki okoli 3000 ljudi, ob ulicah pa še dodatnih 5000 ljudi.

Josipa Jurčiča so pokopali tako, da »z obrazom bode gledal proti dolenskej svojej domovini«.

Nagrobnik na Navju je bil sicer odkrit oktobra 1881, na njem pa so vklesane besede iz Jurčičeve tragedije Tugomer. Ko so je v 30. letih 20. stoletja ljubljansko pokopališče sv. Krištofa selilo na današnje Žale, so po načrtih arhitektov Jožeta Plečnika in Iva Spinčiča uredili spominski park Navje, v katerega so prenesli posmrtno ostanke in nagrobnike slavnih Slovencev.

Matej Šteh

Osmrtnica za Antonom Tomšičem v Slovenskem narodu leta 1872

Bogastvo Jurčičevega jezika v ljudskih izrekih in primerah – 2. del

Zbral in uredil: Danijel Zupančič

Iz zapisov ustnega izročila sosedov, prijateljev, beračev, popotnikov in drugih zanimivih ljudi je v Jurčičevih delih nastalo mnogo zanimivih primer in modrosti. Jurčič jih je nabral toliko, da se nobena primera ali pregovor v njegovem obširnem opusu ne ponovi. To potrjuje izjemen Jurčičev talent, da je znal primere ustrezno poiskati glede na okoliščine njegovih junakov.

»Kaj neki?« pravim jaz, vedoč, da je ta uvod manjšega ali večjega spomina, kakršne imajo naši slovenski očetje, stare grče, noter v sedmo koleno človeškega rodu in tako gosto nabrane, ko »česen na rešti«, ako je dovoljeno po ribniškem primeru govoriti ... »Zato mi je bila prilika prav všečna in priložna, tem bolj, ker sem rad zahajal med stari-kave, koreničaste in nepopačene Slovence, da bi se med njimi in iz njih navzel pravega narodnega jezika in značaja.« (Jesenska noč med slovenskimi polharji)

O običajih, razpoloženju in okoliščinah

»Trpek: ... Vsaka stvar ima kdaj mir in pokaj; pes pri jedi, ptič ponoči, vsi ljudje v grobu, polh pa po sv. Simonu in Judu. Tisti večer pred godom Simona in Juda žene hudič polhe spat; malokateri ostane še kaj časa. Kdor se je hudiča bal in se ni hotel vtikati v njegove reči, tak je že od njega dni v tem času polhe pustil. To se ve, dandanes se ljudje že nobene stvari ne boje, pa še zlodeja ne.« (Jesenska noč med slovenskimi polharji)

Jurčič v tem, ko Trpek govori o polhih, izpostavi sporočilo svojega očeta, ki ga spoštuje in omejuje poljši lov do sv. Simona in Juda (godujeta 28. oktobra). Poljši lov je bil sicer za tlačane obdavčen, vendar so polharji sami spoštovali način življenja teh malih nočnih živalic. Poljši lov je na Kranjskem v navadi od 13. stole-

tja. Navadno so s poljšim lovom začeli v začetku oktobra, saj prej polhi niso bili dovolj tolsti, pa tudi drugi rod mladičev je bil še premajhen. Ob prvih slaneah so se polhi iz dupel preselili v votline med skalami imenovane »polšine«. Od tam so v toplih nočeh še hodili na žir in želod ter tako nabirali še dodatne zaloge maščobe za zimo. Trpek po izročilu svojega deda in očeta polhom privoščil mir in varno zimsko spanje po svetem Simonu in Judi. Danes je lov na polhe dovoljen od 1. oktobra dalje in živi le še med polharskimi društvi.

»Pajk: Bog se usmili, kam bom ušel, ki sem bil tako zdelan in truden, da bi bil kar obležal; stražnikov bi nam ne bilo treba zares, majhna pest vojakov bi nas bila lahko v kozji rog ugnala. Pocepali smo kakor snopje na zdrobljeno slamo, ki je bila tu razstлана.« (Spomini starega Slovenca)

V pripovedi Pajk uporabi primero v povezavi z mlačvijo žita. Mlačev se je takrat opravljala ročno s cepci. Zaradi omejenosti prostora so mlaččev opravljali 4 mlatiči, ki so stali v vsakem kotu poda. Snopce so mlatiči postavili v kope na sonce, da so se klasi še dodatno osušili in je zrnje izstopilo iz plev. Nato so mlatiči snopce pometali na sredo poda na prej omlačeno žito, s plevami in ostanki slame, ki so jih cepci razdrobili. Jurčič uporabi primero strašne utrjenosti s po tleh, v vse smeri ležečimi snopi.

»Graščak Benjamin: Danes se moramo zmeniti do dobrega.« (Deseti brat)

Izraz »do dobrega« v lokalnem jeziku pomeni do konca, do jasnega zaključka, ki je za obe strani primeren, dober. Ustno zmenjen dogovor je takrat veljal prav gotovo več kot danes.

»Krvavelj: Kaj! Kaj misli kdo, da

ne morem, ali da lažem. Vse kar jaz rečem, tako je res, kakor bi pribil in privezal s klinom in s trto ...« (Deseti brat)

Jurčič primero uporabi kot nekaj trdnega, stabilnega, kar drži kot pribito. Krvavelj kot pristen Obrščan svojo resnico in besedo okrepi z dvema v tedanji gradnji pomembnima zvezama. Način pritrdjevanja lesenih konstrukcij kmečkih poslopij temelji prav na teh dveh zelo trdnih vezeh. Prva so drenovi leseni klini, ki so jih uporabljali za povezavo lesenih tramov. Mojstri tesarji so na spoju izvrtali konično luknjo, v katero so zabili drenov klin, ročno obrezan v konico. Ker je les izredno trd in obstojen, še danes mnogi stari podi in kašče trdno stoje brez jeklenih žebeljev. Torej je glavna lesena konstrukcija pribita z drenovimi klini. Privezovanje s trto (bekova trta) je bilo delo krovcev, ki so streho pokrivali s slamo. Na malo otesane okrogle vzdolž položene lege, ki so bile na špirovce zabite z lesenimi klini, so nameščali očesane snope - »škopnike« slame. Plast slame so prevezovali z bekovo trto tako, da so na vrhu polagali okrogle prekle iz leske in jih v prečni smeri za vsako plast slame vsaj dvakrat tesno povezovali na lege. V vzdolžni smeri pa je bilo takih privezov na tisoče, zato je krovce imel res težko delo, kleče na strehi in s koleno je pritiskal na lesko, da je kar najtesneje privezal slamo. Slama je morala ostati na strehi tudi ob zdrslih snega in zmrazili. Krvavelj je vedel, da tako pribita konstrukcija in tako zvezana slama res drži, zato je lahko prisegal nanju. »Ko so bili celo graničarji prišli, Hrvata pospala in France odšel iz hiše, je izginil Frtnatku zadnji up, da bi srečno mleko pojedel, v katero je tako nepremišljeno kruh zadrobil.« (Tihotapec)

Primer a z mlekom in vanj zadrobljenim kruhom je potrditev neprije-

tne situacije, ki si jo je skuhal sam Frtnatek Tekmec. Kruh v mleko so običajno namakali starejši ljudje, ki niso imeli zob. Mleko taki ljudje lažje popijejo, kot pa pojedjo kose z mlekom napojenega kruha.

»Jezus, Marija!« zavpije Jernej, odpre usta in oči, in ko bi se bil strop nad njim spesnil in vrh njega zgrudil, ne bi se bil mogel bolj ustrašiti.« (Grad Rojinje)

Jernej je tako presenečen in prestrašen, kot bi udarila strela z jasnega. Njegovo presenečenje Jurčič primerja nenadoma podrtim lesenim stropom, ki je bil naslonjen na zid in se je na enem koncu snel. Kaj takega se bi lahko zgodilo, če bi se navzven podrł zid, zaradi potresa ali kaj takega. Tramovi so sicer čvrsto stali na kamnitem obodnem zidu. Besedna zveza, da se nekaj spesne, se uporablja še danes za nekaj, kar zdrsne iz svoje običajne lege in pade navzdol. »Frtnatek Tekmec: Zakaj me pa ti tikaš, kdaj si mi kruha rezal? Kdaj sva krave v eni ograji pasla?« (Tihotapec)

Splošna navada je bila, da so v tistih časih gospodo in zelo stare ljudi onikali. Ljudje, ki se niso poznali, ali pa mlajši so starejše ljudi vikali. Tikanje je veljalo mlajšim od sebe, bližnjim prijateljem in podrejenim družinskim članom. V tej prispodobitvi Jurčič izkazuje tudi vlogo hišnega gospodarja, ki je imel nadzor nad kruhom. Kruh je bil zaklenjen ali zaprt v skrinji, ker je veljal za omejeno dobrino. Gospodar je vedel, koliko so tisto leto pridelali žita in koliko je ljudi na gospodarstvu. Vsak je dnevno dobil od gospodarja odrejen odrezan kos kruha in gospodar je družinske članne in hlapce ter dekle tikal.

»Noben kvas pa rajši ne vzhaja ko dolg, pravijo stari možje. Tako je bilo tudi pri mlinarju.« (Golida)

Primer slabega gospodarjenja je Jurčič opisoval v več delih. Taki go-

spodarji, med katerimi je bil tudi Pongračev sin Janez, so se v stiski začeli zadolževati. V hiši ni bilo božjega blagoslova, ljudje so se zaradi prevelikih meric pri mletju odvrnili od mlinarja, družino pa je bilo treba preživljati. Modri ljudje pa so vedeli, da je zadolževanje tvegano in da se težko izkoplješ iz nadloge. Upniki so bili neusmiljeni, gospodarstvo z vsem imetjem je običajno pristalo na dražbi. Kvas na toplem vzhaja zelo hitro, a potreba po nadaljnjem zadolževanju je v stiskah slabih gospodarjev po tej primeri še hitrejša. »Peharček: Nikarte mi ne zamerite, saj veste vi bolje kot jaz, kaj pregovor govori, ki pravi, da tri reči niso vsakemu človeku ali pa nikomer naposodo dati: ne žena, ne pipa, ne konj. Pa ker ima moj serec že stara rebra in je že vsemu vaje, ne rečem, da ga ne bi dal, ko bi gospoda poznal.« (Deseti brat)

Dati na posodo je v korist jemalca in na škodo tistega, ki posoja. Zakaj se ne posoja žena, je jasno že v deveti zapovedi. Pipa je bila osebna stvar in jo je vsak skrbno čuval in je ni posojal drugemu nikoli. Tudi drugi ni prosil zanj najbrž zaradi umazanih ust kadilca (takrat si pač niso umivali zob). Konj pa je bil lepe denarce vreden, neprimerna uporaba je lahko pripeljala do prehlada in pogina živali. Zato so si konje posojali le med zaupanja vrednimi sosedem za oral ali vožnje težjih bremen v paru konjev. Gruntarji so sicer imeli več konj in konj niso posojali. Med pol- ali četrt-gruntarji pa je bila taka pomoč pogostejša, saj se je bilo lažje dogovoriti za tako izposoj kot kupiti in vzdrževati še enega konja. Posoja konja v »vorrajt« - plačljivo pomoč za prevoz čez klance pa je običajno izvajal kar lastnik sam ali njegov hlapec.

(se nadaljuje)

Glasbena šola Grosuplje ponovno navdušuje na mednarodnih tekmovanjih

Javno nastopanje je dandanes ena pomembnejših kompetenc, ki jih moramo osvojiti tako za uspešno izobraževalno kot kasneje karierno pot. Samozaupanje, ki ga pridobimo z vajo, in pravilna usmeritev s strani izkušenih mentorjev sta ključna, ko govorimo o suverenem nastopu, ne glede na to, ali nastopamo pred razredom, polnim poznanih obrazov, ali pred veliko dvorano, polno tujcev. Učence in učenci Glasbene šole Grosuplje se z javnim nastopanjem srečajo že zelo zgodaj, odlični rezultati na nacionalnem in mednarodnem nivoju pa so pika na i na poti glasbenega izobraževanja.

Izjemni nastop harmonikarjev na mednarodnem tekmovanju Pannoniaccordion

Po tem, ko so učence v aprilu osvo-

jile odlične rezultate na Mednarodnem tekmovanju Celeia 2021 v kategoriji citre in World Open Online Music Competition v kategoriji klavir, se je v začetku maja odvilo že 15. mednarodno tekmovanje harmonikarjev v Murski Soboti, Pannoniaccordion. Glasbeno šolo Grosuplje sta zastopala mlada harmonikarja Toni Ponikvar in Domen Zupančič učenca mentorja Deana T. Zavašnika. Toni Ponikvar, ki je nastopil v kategoriji Junior, smer Klasična glasba, si je z odličnim nastopom prislužil Posebno priznanje ter nastop na zaključnem koncertu. S svojim igranjem pa je navdušil tudi Domen Zupančič, ki je v kategoriji B nastopil na dveh smereh. Na smeri Narodnozabavna glasba je osvojil I. nagrado in 1. mesto, na smeri Zabavna glasba pa I. nagrado in 3. mesto.

Na 1. mednarodnem tekmovanju Matije Bravničarja so se preizkusili mladi violinisti

Violinisti so se medtem mudili na

1. mednarodnem tekmovanju Matije Bravničarja. Pod mentorstvom Polone Udovič ter ob klavirski spremljavi Eve Sotelšek so prejeli štiri srebrna in dve bronasti priznanji. V I. kategoriji so nastopile Varja Rajič, Iza Zakrajšek in Julija Vovk, ki so prejele srebrno priznanje ter Patricia Kastelic Kamnikar, ki je prejela bronasto priznanje. V II. kategoriji sta nastopila Tristan Maj Udovič Bes, ki je prejel srebrno priznanje, in Tara Šurbek, ki je prejela bronasto priznanje.

Tri prve in ena druga nagrada na 9. mednarodnem tekmovanju Palmanova 2021

Eno prvih tekmovanj, ki je po dol-

gem času ponudilo priložnost, da se učenci preizkusijo tudi v živo, je bilo 9. mednarodno tekmovanje mesta Palmanova 2021. Mlade violončelistke Vita Legan, Nika Černelč in Zala Štepec so pod mentorstvom Zrinke Vlašić Lepen in ob klavirski spremljavi Eve Sotelšek uspešno izvedle tekmovalne nastope in si vse tri priigrale prvo nagrado. Na tekmovanju se je preizkusila tudi

učenka Isabela Šoštarič Zvonar s kljunasto flavto. Pod mentorstvom Suzane Paternost Žužek in ob klavirski spremljavi Kristine Arnič je prejela 2. nagrado.

Vsem učenkam in učencem, njihovim mentorjem in staršem iskreno čestitamo ter se veselimo prihodnjih nastopov in uspehov!

Nina Kaufman
Foto: Peter Zakrajšek

Kratke iz knjižnice Ivančna Gorica

Knjižnica Ivančna Gorica, Ul. II. Grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica
01/78 78 121, 01/78 69 802, 051 236 436, sikivancna@gro.sik.si, www.gro.sik.si, FB Knjižnica Ivančna Gorica, 031 707 978, Biblos

ODPRLI SMO DRABOVO SPOMINSKO SOBO v knjižnici v Šentvidu pri Stični. VABIMO vas k ogledu sobe, vodenje poteka po predhodni najavi na 031 707 978. Na isto številko se bodo v naslednjem letu lahko prijavile tudi šolske skupine za šolsko uro, na temo zbirateljev pisne in snovne dediščine. Ob ogledu sobe je na ogled tudi dokumentarni film.

DOKUMENTARNI FILM O ANTONU DRABU je zaživel na 140. obletnico smrti Josipa Jurčiča. Film je nastal v okviru projekta »Srečava se v knjižnici«, v sodelovanju z dijaki in študenti, tokrat je snemanje in produkcijo prevzel Martin Kastelic. Pogovarjali smo se z Antonovimi sorodniki, prijatelji. Kdor bi želel še kak spomin nanj deliti z nami, naj se oglasi do 10.7. na telefonsko številko 031 707 978.

OB ZAKLJUČKU ŠOLSKEGA LETA je tudi v knjižnici bolj živahno. Zaključujemo tudi različne dejavnosti in projekte, ki so potekali med šolskim letom. Razrede po občini obiskuje kamišibajkarka, Zelena bralčica z nagradnimi zelenimi majicami obiskuje drugošolce, ki od letos dalje že berejo sami, torej so postali bralci, nekatere obiskujemo ali še bomo obiskali s pisatelji, ustvarjalci, ob zaključku leta. O vsem bomo več pisali v naslednji številki.

VEČINA RAZREDOV IZ OŠ STIČNA SE BO DO NAS ODPRAVILA PEŠ v dneh, ko se bo šolsko leto zaključevalo. Malo se bodo razhodili, si pogledali razstavo na temo Jurčičevih obletnic, kratko kamišibaj predstavo in se odpravili nazaj do šole.

SPODBUJAMO MLADE K POČITNIŠKEMU BRANJU z vsemi dejavnostmi, ki jih omenjamo. Vabimo tudi k vpisu, vsi do 18. leta imajo brezplačno članarino. Vemo, da smo leto preživeli pred ekrani, zato si dajte izziv in berite. Berite zato, da ohranjate svoje možgane. Branje je popolnoma obraten proces kot srfsanje po internetu ali tablicah. Srfsanje naše možgane poplitvi, osiromaši.

IZŠEL JE PLAKAT, KI SPODBUJA K BRANJU 20 MINUT NA DAN. Kolikor vemo, to velja tudi za gibanje. Postavimo si izziv in med počitnicami berimo in telovadimo tako, da bo to del našega prostega časa, ne obveznosti. Obveznosti so nas v tem letu izčrpale in naredile apatične. Ali pa vzemimo branje in telovadbo kot del higiene.

S KITAJSE SE JE PRIPELJAL PALČEK BRALČEK. Palček Bralček je maskota za delo s predšolskimi otroki in prvošolci. V okviru projekta »Srečava se v knjižnici« delamo za ranljive skupine in kot ranljive smo prepoznali mlade družine, ki so bile letos pod veliko preizkušnjo. Delati so morale na daljavo, se učiti s svojimi otroki, veliko je bilo stisk, nastajale so odvisnosti od računalnika. Palček Bralček pomaga mladim staršem pri bralni vzgoji. Palčku Bralčku berejo skupaj z otroki, sicer Palček prične hirati. Z branjem ga ohranjamo pri življenju. Tako, kot tudi naše otroke.

NA FB POTEKA NAGRADNA IGRA ZA PALČKA BRALČKA. Javite na FB stran Knjižnica Ivančna Gorica do 10. junija, izžrebali vas bomo deset, ki ga boste prejeli. Za sodelovanje v igri priprnite sliko ali video vašega družinskega branja, obrazi so lahko skriti!

BRALNI SREČELOV bo spet potekal med počitnicami, že konec junija. Knjižnice so demokratični prostori, v njih stoji avtor ob avtorju ne glede na prepričanje - tiho in mirno. Vabljeni v oazo miru v času počitnic po svoj paket presenečenja ali kar tako.

VABIMO VAS NA OGLED LIKOVNE RAZSTAVE »MEHKE KRAJINE« Z MANJO ČAMERNIK, vsak dan v času odprtosti, do konca junija. Likovno društvo Ferda Vesela z razstavo praznuje njeno 70-letnico, obenem je to prva notranja razstava po »kovid obdobju« in smo jo posebej slavnostno obeležili. Več o razstavi bomo še poročali.

Cistercijani v mojem kraju

Nova občasna razstava v Muzeju krščanstva na Slovenskem

27. maja 2021 je v Muzeju krščanstva na Slovenskem potekalo odprtje nove občasne razstave Cistercijani v mojem kraju, avtorice Sare Primec. Tokratna razstava je nekoliko drugačna, saj so pri njenem nastajanju sodelovali učenci treh osnovnih šol: OŠ Veliki Gaber, OŠ Stična in PŠ Zagradec. Muzej krščanstva na Slovenskem sodeluje v evropskem projektu Cisterscape. Projekt se ukvarja z raziskovanjem in proučevanjem kulturne krajine, ki se je skozi stoletja izoblikovala pod vplivom menihov cistercijanov. Raziskovanju se je pod mentorstvom učiteljev Janija Strnada iz OŠ Veliki Gaber, Tine Finc iz OŠ Stična in Andreja Oberstarja iz PŠ Zagradec pridružilo 25 učencev. Učenci so v svojih domačih krajih iskali sledi in vplive menihov iz Stične. S svojimi raziskovalnimi nalagami so orisali celotno zgodovino samostana Stična ter njegovega delovanja na gospodarskem in religioznem področju. V svojih domačih krajih so našli številne stare domačije, ki so bile povezane s stiškim samostanom, mline, gradove, dvorce in cerkvice, ki so spadale pod stiški cerkveni teritorij. Zbrali so tudi številna ustna pričevanja. Ta kažejo, kako močno so cistercijani prisotni v zavesti tukajšnjih prebivalcev.

Glavni namen raziskovanja je bilo učence spodbuditi, da prepoznajo dediščino cistercijanov v svojih domačih krajih in jo preko razstave predstavijo lokalni javnosti. Razstava Cistercijani v mojem kraju je čudovito pričevanje o vplivu stiških menihov na pokrajino, v kateri prebivamo. Razstavo si lahko ogledate do 30. septembra 2021.

Sara Primec,
Muzej krščanstva na Slovenskem

Teden ljubiteljske kulture in otroško likovno brbotanje v Ambrusu

Pavla Jakopič je v sodelovanju z Marjeto Baša v okviru Kulturnega društva Ambrus pripravila likovno delavnico za otroke. Ob praznovanju Jurčičevega leta je nastala prekrasna kamišibaj predstava iz zgodbe Kozlovska sodba v Višnji Gori.

V uvodu je mentorica s pomočjo predstave vse udeležence nagovorila z vsebino zgodbe ter jih poseben in izviran način vpeljala v vsebino delavnice in njihovega ustvarjanja prizorov iz Jurčičeve humoreske.

Likovne delavnice se je udeležilo 11 otrok v starosti med 7 in 14 letom. Ustvarjali so v likovni učilnici kulturnega doma Ambrus. Otroci so najprej narisali s svinčnikom po lastni izbiri, glede na poslušano, nakar so barvali z akrilnimi barvami. Nastala likovna dela bodo letos na ogled na skupinski razstavi v Ambrusu. Otroci so ponovno lahko uživali v ustvarjanju in svojo domišljijo razprli v likovni interpretaciji zgodbe. Na ogled so nastala likovna dela udeležencev delavnice in video s kamišibaj predstavo, ki ga je pripravila Pavla Jakopič.

Simona Zorko

Počitniško varstvo

SLIKARSKE POČITNICE V NARAVI

V Šentvidu pri Stični za mlade slikarje organiziramo počitniško varstvo.

Dopoldneve preživimo v opazovanju in upodabljanju narave v okolici Šentvida pri Stični, popoldne pa dokončamo svoje izdelke, ustvarjamo še kaj drugega oziroma se igramo v prijetno hladnem prostoru v Galeriji KD likovnikov Ferda Vesela (v Domu kulture v Šentvidu pri Stični, Šentvid pri Stični 70). Poudarek je na tem, da so otroci veliko zunaj, v naravi, v njej slikajo in jo spoznavajo prek slikanja.

KDAJ: 28. 6. – 2. 7. 2021, 7.30 do 16.30

KJE: Galerija KD likovnikov Ferda Vesela in okolica Šentvida pri Stični

PROGRAM: Otroci bodo ustvarjali v različnih likovnih tehnikah: svinčniku, oglju, tušu, akrilu, akvarelu, suhem in oljnem pastelu, linorezu in mešani tehniki. Spoznali bodo osnove risanja, slikanja, mešanja barv in komponiranja slike ter se urili v opazovanju predmetov in okolice.

Ustvarjali bodo s profesionalnim likovnim materialom.

Počitniško varstvo bo vodila dipl. slikarka Renata Grmovšek, ki ima večletne izkušnje na področju likovnega poučevanja za otroke in odrasle.

INFORMACIJE IN PRIJAVE: renata.grm@gmail.com ali 041/807-196 (www.renata-atelje.com)

Za izvedbo počitniškega varstva je potrebno minimalno 8 in največ 12 otrok.

Renata Grmovšek

V naši občini letos kar 196 drugošolcev postalo novih zelenih bralcev

Za naše drugošolce je v teh dneh zelo praznično, kajti potekale so podelitve majic, ki jih je kot nagrado in spodbudo podarila Občina Ivančna Gorica. Ob koncu drugega razreda učenci osvojijo branje in postanejo bralci. V projektu Zeleni bralec, ki ga podpira občina, sodelujemo učitelji, starši in njihovi otroci, drugošolci in knjižničarji. Knjižnica Ivančna Gorica izvaja projekt že peto leto zapored.

Župan Dušan Strnad, ki je tudi promotor branja, podpira projekt tako, da omogoča nakup zelenih majic za vse drugošolce v občini. Občina Ivančna Gorica, ki ima posluš tudi za bralno kulturo naših občanov, je »Branju prijazna občina«.

Majice, ki so jih prejeli drugošolci, so zelene barve in ponazarja občinsko podobo »Prijetno domače«. Na majicah je za deklice ilustrirana Zelena bralka Tinca, pod katero piše »Že berem sama«, in za dečke Zeleni bralec Bine, pod katerim piše »Že berem sam«.

Letos je postalo novih bralcev 196 drugošolcev.

V letošnjem zares posebnem šolskem letu so se zaradi šole na daljavo drugošolci morali potruditi, da so kljub delu od doma usvojili poleg redne učne snovi tudi tehniko branja. Njihove učiteljice so jih redno spremljale na daljavo, starši pa so jih doma bodrili in spodbujali k vaji branja. Rezultati pri branju otrok so pohvalni kljub dejstvu, da so se učenci veliko časa šolali na daljavo.

V mesecu februarju smo se knjižničarji spet povezali z učiteljicami in učenci. A tokrat na daljavo, kjer smo jih s knjižno, knjižnično in bralno vzgojo spodbudili k branju, jih ozaveščali o pomenu branja ter seveda povabili k vpisu v knjižnico. Letos se je na novo vpisalo 60 drugošolcev.

Proti koncu šolskega leta pripravimo slavnostni sprejem med bralce z županom, vendar ga je epidemija žal preprečila. A drugošolci niso ostali brez županove čestitke. Zanje je pripravil posnetek čestitke, ki so si ga lahko v razredu po podelitvi zelenih majic tudi ogledali. Drugošolcem je čestital, da so postali bralci in da je ponosen nanje. Svetuje jim, da je bolje prebrati dobro knjigo, kot pa zmagati v računalniški igrici. Županovo čestitko si lahko ogledate tukaj: <https://youtu.be/RDbW5DKNaVw>.

Letos je zaradi razmer župan Dušan Strnad novim zelenim bralcem čestital preko videa.

Knjižničarke iz knjižnice Ivančna Gorica so obiskale vse drugošolce kar pred njihovo šolo. Zelena bralka Tinca (knjižničarka Anita Globokar) je otrokom čestitala in povedala, da mora tudi sama še veliko brati, da bo postala dobra bralka. Sedaj je še malo zelena kakor jabolko. In več ko bo brala, bolj bo zorela, manj se ji bo zatikalo in bolj bo razumela prebrano. Potem je slavnostno podelila učencem zelene majice in skupaj so se fotografirali. V razredu smo jim pripravili še eno presenečenje, namreč Mestna knjižnica Grosuplje je za drugošolce pripravila virtualno predstavo Po Sloveniji s popotnikom Jakom, s katero so učenci spoznavali kulturne znamenitosti Slovenije na šaljiv način. Tisti dan je bil zanje še posebno prazničen.

Drugošolcem čestitamo za izjemno pomemben korak v njihovem življenju. Na nek način se jim je odprl svet. Spodbujamo jih še naprej kot skupnost in bodimo ponosni nanje.

Petra Volkar

Guapa počitniško varstvo

Počitniško varstvo je namenjeno otrokom od 5. do 11. leta starosti. Poteka med 7.30 in 16.30 v Guapa Studiu na Sokolski ulici 7 v Ivančni Gorici.

PROGRAM

- jutranja joga,
- gibalne in ustvarjalne delavnice,
- družabne igre,
- poligon na prostem,
- obisk knjižnice,
- ogled kmetije in še kaj.

PREHRANA:

- 2x malica
- kosilo

TERMINI:

1. teden: 28.6. - 2.7.
2. teden: 5.7. - 9.7.
3. teden: 16.8. - 20.8.
4. teden: 23.8. - 27.8.

REZERVACIJA:

Rezervacijo izbranega termina opravite preko spletne prijavnice na www.guapa.si. Možno je rezervirati cel teden ali le posamezni dan. Rezervacije terminov sprejemamo do zasedenosti terminov.

Maja Zrilič, Plesni klub Guapa

Olimpijske vrednote miru, prijateljstva, strpnosti in upanja so se širile tudi po naši občini

Pred začetkom letošnjih poletnih olimpijskih iger v Tokiu po vsej Sloveniji potuje slovenska olimpijska bakla. V času od 22. aprila do 23. julija bo prepotovala vseh 212 slovenskih občin. 25. maja popoldne pa je prispela tudi v našo občino Ivančna Gorica. Namen potovanja bakle je širiti vrednote olimpizma, povezovati ljudi, prebujati jekleno voljo in spodbujati gibanje.

Slovensko olimpijsko baklo sta iz sosednje dobropoljske občine v občino Ivančna Gorica ponesla predsednik Zveze športnih organizacij Ivančna Gorica (ZŠO) Mitja Hren in nekdanji smučarski tekač, udeleženec Zimskih olimpijskih iger v Lake Placidu leta 1980 in v Sarajevu leta 1984, Ivo Čarman. Ivo Čarman je v Sarajevu olimpijsko baklo ob otvoritvi iger prinesel na tekaških smučeh na stadion.

Slovenska olimpijska bakla je naprej pripotovala na Krko, nadaljevala pot do Zagradca, Ambrusa, Šentvida pri Stični in nazadnje po centru Ivančne Gorice do Vzgojno izobraževalnega centra Ivančna Gorica. Svoj pohod je zaključila na Sokolski ulici. Kot zadnji izmed sedemnajstih tekaških trojk po občini je z baklo

Zaključna etapa.

pred občinsko stavbo pritekel župan Dušan Strnad. Županovo ekipo so pozdravili številni občani, sestavljali pa so jo še podžupan Tomaž Smole, udeleženec paraolimpijskih iger v Riu leta 2016 Primož Jeralič in udeleženka mladinskih olimpijskih iger leta 2018 v Argentini, Tjaša Zajc. Nosilci in spremljevalci olimpijske bakle po naši občini so bili: Jože Gačnik, Robi Gačnik, Bogdan Vrhovec, Barbara Trunkelj, Ela Tekavec, Aljaž Kutnar, Gal Bregar, Jerneja Bregar, Nejc Podržaj, Aljaž Zaletelj, Jože Šinkovec, Andraž Škoda, Nejc Ropič, Tina Perko, Blaž

Ceglar, Nika Škoda, David Perko, Aleš Godec, Martin Bradač, Maja Škufca, Maks Perko, Mark Hren, Lovrenc Tratar, Žan Perko, Žan Tekavčič, Aleš Hočevnar, Urban Hrovat, Nataša Dežman, Nika Podobnik, Ian Podobnik, Žak Grabljevec, Sergej Lazarevič, Valter Zaletelj, Katja Kegl Vencelj, Toni Vencelj, Kaja Kastelic, Zoja Verbič, Žan Zupančič, Mojca Maršič, Tibor Rozina, Nejla Kajtazović, Mija Perpar, Urban Grbac, Živa Batis, Roš Nal Omahen, David Skubic, Tilen Kovačič, Benjamin Kutnar, Anže Jerman, Dušan Strnad, Tomaž Smole, Primož Jeralič in Tjaša Zajc.

Sprejem slovenske olimpijske bakle.

Slovensko olimpijsko baklo so v navijaškem vzdušju pospremili tudi občani ob poti. Posebno lepe sprejeme so pripravili učenci na Krki, Zagradcu in Ambrusu. V Šentvidu pri Stični je na športnem igrišču zaplesala šolska folklorna skupina, na Sokolski ulici pa so za ples in dobro voljo poskrbele članice Plesne šole Guapa. Navzočim je seveda sprego-

voril župan Dušan Strnad, olimpijske izkušnje pa so z drugimi podelili še Primož Jeralič, Tjaša Zajc in seveda naš gost Ivo Čarman.

Naj torej potovanje slovenske olimpijske bakle med sabo poveže vseh 212 slovenskih občin in v teh nenavadnih časih prinese ljudem pozitivne energije in olimpijskega duha.

Simon Bregar

V Ivančni Gorici uspešno izpeljali državno tekmovanje v powerliftingu

Po treh prestavljenih datumih je VIP klub Ivančna Gorica skupaj s predsednico GPC Andrejo Valant 22. 5. 2021 uspešno izpeljal državno tekmovanje v powerliftingu po GPC pravilih. Po dolgem premoru smo ponovno lahko opazovali borbo, solze sreče in železo. Imeli smo najmlajšega tekmovalca starega 14 let in najstarejšega z 72 leti. Powerlifting zaradi svoje preprostosti združuje vse, ki ljubijo šport, preizkušajo svoje meje in ljubijo tekmovalnost s samim sabo in drugimi. Naš klub ima vsako leto več tekmovalcev in ker je to bolj ekipni šport kot solo, se obetajo lepe priprave in udeležba na svetovnem tekmovanju powerliftinga – GPC World Championship na Poljskem, ki bo oktobra.

Ne glede na vse prepreke, ki so se postavile tako nam organizatorjem kot tekmovalcem na poti večmesečnih priprav/nepriprav, se je tekme udeležilo kar 22 tekmovalcev, željnih testiranja moči svojega telesa in uma. Od teh je bilo zavidljivih devet naših. V triatlonu moči se je preizkusilo pet moških: Luka Spasič, Gal Maršič, Urban Zupančič, Jure Grabljevec in Anže Čož. Vsi razen slednjega, ki je zaradi neuspešnega dviga potiska s prsi ostal brez razvrstitve, so se uvrstili v zgornjo polovico moških tekmovalcev. Luka Spasič je na svoji prvi tekmi dosegel skupno izjemno 4. mesto, Gal Maršič je kljub rahli poškodbi popravil osebne rekorde in bil skupno 6. Urban Zupančič (sicer crossfiter) je na svoji prvi tekmi dosegel skupno 7. mesto in poleg umirjene borbe še podkrepil dejstvo kaj pomeni biti športnik po srcu. Jure Grabljevec je bil skupno 8. Tudi za njega je bila to

prva tekma in vse kaže, da bo eden izmed odličnih tekmovalcev. Anže Čož je sicer ostal brez razvrstitve, je pa odlično opravil s počepom in mrtvim dvigom.

Vseh žensk tekmovalk je bilo štiri (dve od tega naši), kar niti ni tako slabo za ta šport. Naša Kristina Kastelic je bila skupno druga in je krepko popravila svoje rekorde vseh treh dvigov in to v eni težnosti kategoriji manj kot nazadnje. Maruša Dolenc je za kakšno pol kile izgubila boj za tretje mesto. To je bila njena prva tekma v powerliftingu. Tu je našla način, da preizkuša meje svojega telesa navkljub nekaterim oviram. Ko mejo doseže, najde način, da jo premakne.

Imeli smo tudi dva naša tekmovalca v potisku s prsi. Silvester Bertonec je 72 let, dvignil pa je neverjetnih 125 kilogramov. Jože Šinkovec je z dvignjenimi 160 kilogrami podprl organizacijo tekme kljub obilicam obveznosti in poškodbi. Tekma je bila speljana po vseh pra-

vilih tistega dneva. Zdravstveni dom Ivančna Gorica je poskrbel, da smo bili testirani vsi, ki ne izpolnujemo drugih zahtev. Tekme nismo oglaševali, saj zaradi razmer nismo hoteli imeti prevelikega števila gledalcev. Hvala vsem, ki ste pomagali! Brez nesebične pomoči se v tem športu žal ne da izpeljati tekme. Torej najlepša hvala predsednici GPC Andreji Valant, ženi Niki Stopar, sodnikom, zapisničarski mizi, spoterjem in seveda tekmovalcem.

Simon Stopar,
VIP športni klub Ivančna Gorica

V AMD Šentvid otvorili sezono letošnjega državnega prvenstva

Začetek letošnje sezone v motokrosu je bi zaradi epidemije novega koronavirusa večkrat prestavljen in tako se je domače državno prvenstvo začelo šele 16. maja, ko je bila na sporedu dirka v organizaciji AMD Šentvid pri Stični. V »Cukarci« so ljubitelji motokrosa sicer vajeni, da se najboljši slovenski motokrosisti za točke državnega prvenstva merijo jeseni, toda letos smo se organizatorji prilagodili koledarju svetovnega prvenstva in državno prvenstvo v Šentvidu predstavili v pomladni del sezone. Kot se je izkazalo pa je bila prav dirka v Šentvidu prva letošnja v Sloveniji. Posledično je bilo na dirki tudi zelo številna udeležba slovenskih tekmovalcev, katerim so se pridružili tudi vozniki iz sosednje Hrvaške, Avstrije in Madžarske. Žal pa so dirko zaznamovali tudi strogi ukrepi za preprečevanje širjenja epidemije novega koronavirusa, zato je dirka potekala brez navzočnosti gledalcev, vsi udeleženci tekmovanja pa so morali imeti negativen test ali potrdilo o prebolelosti oz. cepljenosti proti bolezni covid-19.

Kljub vsem tem omejitvam, je društvu ob sodelovanju zvestih sponzorjev in donatorjev, ob razumevanju lastnikov zemljišč in ob pomoči članov PGD Šentvid pri Stični in ZŠAM Ivančna Gorica uspelo izpeljati dirko z odliko, čemur je pripomoglo tudi vreme, piko na i pa so dali tudi tekmovalni uspehi članov domačega društva.

Od predstavnikov AMD Šentvid pri Stični sta se zmage na domači dirki veselila Žan Oven v kategoriji MX 85 in Jan Pancar v kategoriji MX Open. Tik pod vrhom je na 2. mestu končal mladi up domačega društva Nejc Kralj (MX 50), za še ene stopničke pa je poskrbel Igor Pancar na tretjem mestu kategorije veteranov nad 50 let. Ostali dosežki AMD Šentvid pa so bili naslednji: 9. mesto Maroko Cvetko (MX 50), 5. mesto Jaka Peklaj (MX 125), 7. mesto Rožle Pajk, 8. mesto Gal Hauptman, 13. mesto Žan Resnik (vsi trije MX2), 10. mesto Jan Hribar, 11. mesto Rok Virant (oba MX Open) in 5. mesto Rok Miklič (MX veterani 40).

Člani AMD Šentvid pri Stični so izvrstno nastopili tudi na drugi dirki državnega prvenstva 5. junija v Orehovi vasi, kjer je za šentviško zmago poskrbel Gal Hauptman, Oven je bil 2., Kralj pa 3.

Pancar, Oven, Peklaj aktivni tudi na tujem

AMD Šentvid pri Stični pa ima močno zasedbo tudi na mednarodnih tekmovanjih. Že februarja in marca so Jan Pancar, Jaka Peklaj in Žan Oven v sklopu priprav na sezono sodelovali na dirkah v Italiji, kjer se je Jaka žal poškodoval in zato posledično letos sezona ne gre še po načrtih. Je pa Jan formo iz zime v prvi del sezone dobro stopnjeval, tako da je na zahtevnih dirkah italijanskega državnega prvenstva že pokazal nekaj odličnih voženj in tudi uvrstitev na stopničke. Najvažnejše pa je, da je formo stopnjeval do prve dirke letošnjega svetovnega prvenstva MX2, ki je 13. junija potekala v Rusiji. Z uvrstitvijo na 10. mesto je dokazal, da bo vsaj na prizoriščih s klasično trdo podlago letos zelo konkurenčen.

Tudi Žan Oven se je udeležil pripravljalnih dirk v Italiji, svoj prvenec pa dočkal tudi na prvi dirki letošnjega evropskega prvenstva EMX 85 na daljni Portugalski, kjer je za las zgrešil stopničke.

Matej Šteh

Aleš Erjavec – dobitnik zlatega častnega priznanja Planinske zveze Slovenije

Aleš Erjavec je predsednik Planinskega društva Polž Višnja Gora že 18 let. Je gonila sila najštevilčnejšega planinskega društva v naši občini. S svojim karizmatičnim in energičnim vodenjem mu je uspelo društvo postopoma preobraziti v enega od najbolj prepoznavnih planinskih društev v ljubljanski regiji, kjer deluje 45 planinskih društev. Seveda ne povsem sam, ampak z dobro ekipo, ki jo je zbral okrog sebe. Pod njegovim vodenjem je društvo postavilo več pomembnih mejnikov, med katerimi velja posebej izpostaviti ureditev planinske poti Poti dveh slapov 2006, prevzem v upravljanje Jurčičeve poti (2007) in organizacija vsakoletnega pohoda po njej, osvojitve Mont Blanca (2012) in Grossglocknerja (2017). V biltenu S polži v hribe, ki ga je društvo izdalo ob 20-letnici svojega delovanja, je podrobno predstavljena vsa zgodovina društva in njegov razvoj. Aleševe zasluge za razvoj višnjanskega planinskega društva so prepoznali tudi v Planinski zvezi Slovenije, ki mu je za izjemne dosežke na lanskem društvenem občnem zboru podelila zlati častni znak, kar je tudi povod, da smo z njim opravili krajši pogovor.

Aleš, poznavajo se že vrsto let, praktično vse od tvoje izvolitve za predsednika društva leta 2003. Spominjamo se, da si bil že od vsega začetka zelo jasen, kako naj se društvo razvija in kakšni poti naj sledi. Kako sam vidiš začetke svojega dela v društvu?

Svojih začetkov se spominjam z nostalgijo. Na začetku smo bili precej nevedni, veliko smo se učili kar sproti. Začetki so bili vsekakor težavni, saj je bilo društvo majhno, ni imelo izšolanega kadra, pa tudi ne denarja za nemoteno delo. Spominjam se, da smo za šolanje prve vodnice društva zbrali denar s prodajo koledarjev. Na srečo smo v nadaljnjem razvoju društva imeli srečno roko pri izbiri članov upravnega odbora, ki so bili zelo povezani, enotni in lačni dela. Z veseljem smo se lotili vseh izzivov. V kratkem času smo dohiteli ostala društva in marsikatero tudi presegle. Vse delo smo opravili prostovoljno, ob tem smo osebnostno rastle, si med seboj pomagali in postali veliki prijatelji. Omenjene vrline so bile odločilne za uspeh društva.

Društvo je v 23 letih opravilo izjemno delo na področju izobraževanja, vzdrževanja poti, organizacije planinskih pohodov in dela z mladimi. Na katere rezultate ste v društvu še posebej ponosni?

V društvu smo posebej ponosni na izobraževanje svojih članov. Brez izobraženega in usposobljenega kadra si ne predstavljam delovanja planinskega društva.

Uspelo nam je izšolati vodnike, markaciste in varuhe gorske narave, ki zagotavljajo našim članom varno, doživeto in poučno obiskovanje gora. Kot poseben dosežek našega društva bi izpostavil prevzem v upravljanje Jurčičeve poti leta 2007 od Planinskega društva Viharnik. Zaupana nam je bila zelo odgovorna naloga, saj sodi pohod po Jurčičevi poti med najmnogičnejše organizirane pohode v državi. Izziva se nismo ustrašili. Skupaj z Občino Ivančna Gorica skrbimo, da je vsakoletni pohod organiziran v zadovoljstvo vseh pohodnikov. Za pot skrbimo vzorno. Letos smo v več delovnih akcijah celotno traso Jurčičeve poti opremili z novimi usmerjevalnimi tablam. Še en pomemben dosežek društva bi želel izpostaviti, in sicer ureditev planinske poti Poti dveh slapov. Z njenim trasiranjem in urejanjem smo začeli leta 2004. Tri leta kasneje jo je Planinska zveza Slovenije registrirala kot uradno planinsko pot. Po njej imamo vsako leto septembra tradicionalni pohod, ki se ga udeležijo množica pohodnikov. Planinska pot se je zelo hitro prijel in ima neverjeten obisk iz vse Slovenije. Opisana je tudi na spletni strani Hribi.net. V društvu posvečamo veliko pozornosti medgeneracijskemu sodelovanju naših članov, s čimer poskušamo zagotavljati prenos znanja in navdušenja nad planinstvom s starejših na mlajše člane. V ta namen organiziramo vsako leto večdnevni planinski družinski tabor po širni Sloveniji. Vsako leto organiziramo več kot petdeset planinskih izletov za vrtec, šoloobvezne otroke, upokojece in člane društva, kar nas uvršča med najdejavnejša društva v Sloveniji. Člani društva smo zelo ponosni na društveni podmladek, saj ga imamo v izobilju, kar je rezultat dobrega dela v preteklosti. O tem pričajo tudi priznanja, ki smo jih prejeli od Planinske zveze Slovenije in Občine Ivančna Gorica kot društvo ali kot posamezniki za minulo delo.

Po številu članstva ste v osrednji slovenski regiji med največjimi društvi. Koliko članov je trenutno včlanjenih in od kod prihajajo člani?

Lansko leto smo imeli 476 članov, kar nas uvršča na četrto mesto izmed 45-ih, kolikor jih deluje v Ljubljanski regiji, kamor spadamo. Glavnina članov izvira iz naše občine.

V društvu veliko časa namenjate izobraževanju planinskih vodnikov, markacistov in varuhov narave. Koliko je trenutno v društvu planinskih vodnikov?

Trenutno v društvu deluje 10 vodnikov s potrjeno licenco za leto 2021. Od teh jih ima sedem mednarodno licenco UIAA mednarodnega planinskega združenja, na kar smo še posebej ponosni, saj so izobraževanja in izpiti, ki potekajo pod okriljem Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, zelo zahtevni. Bodoči vodnik mora najprej opraviti veliko težavnih tur z mentorjem. Sledi sprejemni izpit in šele nato gre lahko na tečaj Planinske zveze Slovenije. Vsi vodniki, ki so opravili tečaje, so registrirani pri omenjenem ministrstvu kot športni delavci, zato so usposobljeni tudi za vodenje otrok po gorah v planinskih šolskih kroških, kar sodi med najbolj odgovorne dejavnosti našega društva. Vodniki morajo na vsake tri leta podaljševati licenco, in sicer posebej za letne ture in posebej za zimske ture. Biti planinski vodnik je odgovorno delo, ki zahteva nenehno izobraževanje.

Posebnost PD Polž je, da se posveča tudi najmlajšim generacijam. Promovirate in spodbujate zanimanje za obiskovanje planin in gora pri osnovnošolcih in zanje organizirate tudi planinske izlete. Kdaj ste s tem začeli in kako to poteka danes?

V društvu smo delo z najmlajšimi začeli že leta 2009, ko se je z vodenjem planinskih krožkov v vrtcih začel ukvarjati naš vodnik Ivan Čebular. Kasneje smo planinske aktivnosti spodbudili tudi na posameznih osnovnih šolah (Šentvid, Krka, Ivančna Gorica in Višnja Gora), kjer smo s pomočjo planinskih mentorice na šoli spodbudili planinske krožke. Otroke vodimo na planinske izlete in jih seznanjamo o gorah. Zaradi protivirusnih zaščitnih ukrepov smo za kratek čas morali svoje aktivnosti po šolah odložiti. Letos v juniju pa že načrtujemo organizacijo prvih planinskih izletov po koronavirusu.

Zlati častni znak Planinske zveze Slovenije seveda ne odtehta vseh prostih ur, ki jih vlagate v razvoj društva, ti je pa verjetno v zadoščenje, da je bilo tvoje delo opaženo in ovrednoteno tudi izven domačega okolja. Kako sam vidiš to priznanje?

Kot ustanovni član društva sem čutil

obvezo in odgovornost, da za društvo nekaj storim in prispevam. Brez pretiravanja lahko trdim, da smo v društvu uspeli postaviti planinstvo v našo občino na trdne temelje, kar je opazila tudi Planinska zveza Slovenije. Za svoje delo smo od nje že prejeli priznanja in čestitke. Priznanje, ki sem ga pred kratkim prejel, pa je plod dobrega dela celotnega društva, zato se ob tej priložnosti zahvaljujem vsem našim neutrudnim članom za marljivo delo, svoji družini pa za vso podporo, ki sem jo bil deležen vsa ta leta, ki sem jih namenil vodenju in razvoju društva.

Kakšni so društveni cilji za naprej?

Naši cilji za naprej ostajajo veliki. Svoje bogato znanje želimo prenesti na naše mlajše člane. Želimo jih izšolati in s tem zagotoviti, da oni prevzamejo našo vlogo v društvu. Uspešno in varno želimo izvajati planinske izlete po domačih in tujih gorah. Planinstvo in ljubezen do gora želimo prenesti tudi drugim prebivalcem naše občine.

PD Polž je skrbnik Jurčičeve poti. Pred kratkim ste jo na novo označili. Bomo kdaj doživeli tudi krožno izvedbo Jurčičeve poti?

Trudimo se, da bi bil vsakoletni tradicionalni pohod po Jurčičevi poti dobro organiziran. Letos je pohod sicer odpadel, vendar smo bili vseeno dejavni, saj smo pred kratkim celotno traso poti opremili z novimi usmerjevalnimi tablam, ki jih je financirana naša občina. Markacisti so pripravili teren, ostali člani smo zabetonirali stojala za nove table, na katere so markacisti kasneje zmontirali nove table, stare pa pobrali z dreves in drugih objektov. Pohvaliti moram vse člane, ki so se udeležili delovnih akcij. Pohvale seveda tudi občini za financiranje novih tabel. O krožni trasi Jurčičeve poti v društvu ne razmišljamo.

Pohodniki so vajeni klasične krajše poti od Višnje Gore do Muljave, kdor želi, se lahko sprehodi po daljši verziji do Krke. Vsako leto se pohoda udeležuje zelo veliko obiskovalcev, ki so s pohodom zelo zadovoljni. To govori v prid, da nam obstoječe trase pohoda ni treba spreminjati.

Še zadnje vprašanje, ki pa je bolj povezano s preobremenjenostjo planinskih poti v našem visokogorju, zlasti na območju triglavskega narodnega parka. Vse več je nesreč. Kljub množičnosti obiska pa je zanimivo, da ni denarja za vzdrževanje planinskih koč. Kako ti ocenjuješ situacijo?

Vse več je obiskovalcev gora, tako domačih kot tujih. Na Planinski zvezi Slovenije se pogovarjamo, da bo treba obiske omejiti, saj so koče in poti okoli Triglava preveč obremenjene. S tem predlogom se seveda ne strinjajo lastniki koč (društva), ki vidijo v njih zgolj vir prihodkov. Tako imamo primere društev, ki imajo svoje koče na najbolj priljubljenih in obiskanih lokacijah, ne vlagajo pa dovolj v planinske koče. Na drugi strani pa imamo lokacije, ki so zaradi odročnosti slabše obiskane in zato života-rijo. Razkorak med enimi in drugimi je prevelik. Opozoriti je treba tudi na porast števila nesreč zaradi vse večjega množičnega obiska. Letos je obiskovanje gora zaradi zimskih razmer še posebej nevarno. Opažam, da pohodniki, ki se podajajo v gore še vedno, nimajo ustrezne opreme za visokogorje. Pogosto precenjujejo tudi svoje sposobnosti. Želim si, da bi bilo nesreč v gorah čim manj. Vsem obiskovalcem gora želim čim več lepih trenutkov.

Pogovor z Alešem Erjavcem pripravil Dušan Štepec

S kolesom »na Everest«

»Hudičevo enostavno, a peklenko težko!«, se glasi uradni opis izziva, ki velja za najtežjo kolesarsko vzpenjalno preizkušnjo na svetu. Naloga je na videz enostavna - izberemo si vzpon, se zavihtimo na kolo in kolesarimo toliko časa, da opravimo z 8848 višinskimi metri - prav toliko, kot je visok Mount Everest, najvišja gora na svetu. Na uradni spletni strani izziva najdemo še podatek, da je izziv do sedaj opravilo le 16.855 ljudi s celega sveta, med njimi po novem tudi naš član Blaž Sinjur s Krke. Blaž je dobro izkoristil stanje, ki smo ga bili deležni zaradi koronavirusa. Dela ni bilo, prostega časa pa precej. Ker je že po naravi delaven človek, si ni izbral počitka, ampak zakorakal čez vrata fitnes studia Energy, kjer sta s trenerjem Matejem Dremljem sestavila načrt, kako se naloge lotiti. Po trdih pripravah v fitnesu in na cesti je napočil dan resnice, ko smo se že pred 4. uro zjutraj odpravili na štartno mesto, po 17-ih urah kolesarjenja pa si skočili v objem in si čestitali za izpolnitev športnega cilja. Vsi iz Fitnes studia Energy Blažu čestitamo, vabimo pa še ostale rekreativce, da si izberejo svoj izziv in se lotijo dela. Zadovoljstvo ob takšnem dosežku je namreč neizmerno, rezultat pa ostane za celo življenje.

Ekipe fitnes studia Energy

*V bolečini nemi
tího sklonili smo glavo,
z lepo mislijo na Tebe – za slovo.*

ZAHVALA

ob boleči izgubi naše drage žene, mame, babice in prababice

EMILIJE STRMOLE, roj. Seničar
(1931-2021)
iz Stične 126

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanecem za izrečeno sočutje, podarjeno cvetje in sveče. Zahvaljujemo se tudi p. Branku Petauerju za lepo opravljen obred, pevskemu zboru za sočutno zapete žalostinke, trobentaču za zaigrani melodiji in pogrebni službi Perpar za pogrebne storitve.

Iskrena hvala vsem, ki ste nam stali ob strani ter vsem, ki ste se poslovili od naše drage Babi, jo pospremili na njeni zadnji poti in jo boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči vsi njeni

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je zapustila draga žena, mama, tašča in babica

KATICA KLEMENČIČ
iz Radohove vasi 27
(1938 – 2021)

Ob boleči izgubi se njeni najbližji najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znanecem in sovaščanom za izrečena sožalja, cvetje in sveče ter darove za dober namen.

Iskrena hvala gospodu župniku Juriju Zadniku za lepo opravljen obred, pevcem, citrarki in pogrebni zavodu Perpar.

Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči vsi njeni

*Pojdem, ko pride moj maj.
Pojdem na rožne poljane,
kjer najdem vse svoje zbrane od
včeraj in kdo ve kdaj.
Pojdem v kraj vseh krajev,
pojdem v maj vseh majev ...
Ne kličite me nazaj!*

ZAHVALA

V 90. letu starosti se je od nas nepričakovano poslovila mama, tašča, babi in prababi

VERA KAMIN st., roj. Marinšek
iz Višnje Gore
(27. 12. 1931-15. 5. 2021)

Ob boleči izgubi naše mame se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom iz Ulice Antona Tomšiča, Ulice Talcev in Partizanske ceste, prijateljem in vsem, ki ste z nami delili žalost, darovali sveče in za dober namen. Hvala vsem, ki ste se prišli od nje posloviti in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala Matejki Petrič in Majdi Matič za vso podporo, prijateljem iz ORL klinike in družini Erjavec iz Podsmreke. Še posebej hvala župniku Boštjanu Modicu za lepo opravljen cerkveni obred, gospodu Pavlu Grozniku za poslovilne besede, Društvu upokojencev Višnja Gora, pevcem Pevskega zbora Prijatelji za občuteno petje pri zadnjem slovesu, Cvetju Pižem za prelepo cvetje in pogrebni službi Perpar za organizacijo pogreba.

Hvala vsem, ki ste jo v času njenega življenja imeli radi in jo spoštovali.

*Žalujoči: hči Vera z Ivanom,
vnukinja Sandra in pravnuk Taj*

*Kakor tího in mirno si živel,
tako tího in mirno si odšel.
Nam ostal je le spomin,
na leta skupaj preživeta.*

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, svak in tast

HELMUT-HAMO SAUER
2. 1. 1947 – 4. 5. 2021
iz Metnaja

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom in prijateljem za izrečeno sožalje, cvetje, sveče, sv. maše in dober namen.

Iskrena hvala njegovi osebni zdravnici dr. Katarini Kuster Žirovnik za vso pomoč v težkih dneh njegove bolezni. Posebna zahvala tudi gospe Anici Zajec za ganljive poslovilne besede.

Hvala tudi gospodu župniku Branku Petauerju za krščanski obred, Robiju Markoviču in njegovim Prijateljem za občuteno petje, trobentaču, cvetličarni Jani ter pogrebni zavodu Perpar za organizacijo pogreba.

Hvala vsem, ki ste ga spoštovali in imeli radi.

Žalujoči vsi njegovi

*Vekovečna dragih je bližina.
Smrt je le združitve navečer.
Zemlja skupno je pribežališče
in poslednji cilj nas vseh je mir.
(M. Kačič)*

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, atka, deda, brata in strica

JANEZA BAJCA
iz Šentvida pri Stični
(1952-2021)

Neizmerno žalostni se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sošolcem in znanecem za izrečene besede sočutja in tolažbe, darovano cvetje, sveče in druge darove.

Hvala AMD Šentvid, ČD Stična, GD Šentvid in KD Vidovo. Hvala tudi govorcem za poslovilne besede.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Zaželimo mu večni mir. Ostal bo v naših srcih.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob slovesu mame

ANTONIJE OMAHEN – ŽITNIK
1937 – 2021
Stari trg, Višnja Gora,

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znanecem, sosedom za izročena sožalja, darove, sv. maše in sveče.

Zahvaljujemo se gospodu župniku Slavku Judežu za opravljen obred, gospodu Grozniku za poslovilne besede, pogrebni službi Perpar, pevcem, Cvet market za lepo cvetje, dr. Rokvičevi, patronažni sestri Mari, sestri Dragici za pomoč in spodbudne besede.

Žalujoči vsi njeni

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč, daleč je ...*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, babice, prababice, sestre, tete in tašče

MARIJE MIGLIČ
iz Metnaja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanecem za izrečeno sožalje, darovane sveče, cvetje, svete maše in darove za cerkev. Hvala gospodu župniku za opravljeni obred in besede slovesa ob grobu. Iskrena hvala tudi pogrebni službi Perpar, pevcem, citrarki Evi in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Za vedno bo ostala v naših mislih, besedah in srcu.

Žalujoči: vsi njeni

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj, izmučen od bolezni, se je v 53. letu od nas poslovil

MILAN HRIBAR
iz Grosuplja, rojen v Pungertu

Ob boleči izgubi izrekamo iskreno zahvalo sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem, njegovim sošolcem, motoristom, VSTD Debeli hrib, Tanji Zajc-Zupan za prekrasne melodije, Dušanu Kamnikarju in njegovemu prijatelju za pesmi ter župniku Martinu Golobu za opravljen obred.

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi, se mu poklonili in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Naj ostane med nami živ spomin še na mnoge dni.

Milan, hvala ti za vse!

Njegovi

ZAHVALA

ALOJZIJ STRAH
Podbukovje
(19. 6. 1928 – 28. 3. 2021)

Prišla je pomlad in prinesla cvetje in tople žarke, v zamenjavo pa je vzela Tebe. Imel si veliko vlog, predvsem pa si bil Človek z veliko začetnico in Idol marsikomu. Vendar krog življenja zapoveduje najbolj gotovo stvar – smrt. Morali smo si izreči težko slovo.

Hvala vsem, ki ste se prišli od njega še zadnjič posloviti ter ste prinesli sveče in cvetje. Predvsem pa hvala, ker bo še naprej živel v srcih mnogih. Darovi ne obujajo mrtvih, spomini so tisti, ki jih ohranjajo žive.

Vsi Strahovi po rodu in zakonu

*Teško je pozabiti človeka,
ki ti je bil drag,
še težje je izgubiti ga za vedno,
a najtežje je naučiti se živeti brez
njega.*

V SPOMIN

Minilo je leto dni, odkar je od svojih najdražjih za vedno odšel dragi mož, oče, dedi, brat in stric

CIRIL MAVER
iz Ivančne Gorice
(20. 2. 1944 - 5. 5. 2020)

Zaman se oziramo po poti, po kateri si odšel, ni te, ostajata le globoka praznina in neizmerna bolečina. Hvaležni smo ti za vse, si v naših mislih, srcih, pogovorih, ostal boš vedno del nas.

Hvala vsem, ki zanj molite, postojite ob njegovem zadnjem domu, prižgete svečo in ohranjate spomin nanj.

Vsi domači

*Spomini so kot iskre,
ki pod pepelom tlijo,
a ko jih razgrneš
vedno znova zažarijo.*
(J. W. Goethe)

V SPOMIN

OLGI SKUBIC
po domače Brezovški Olgi
iz Šentvida pri Stični
(1926 - 2011)

Mineva deset let, odkar si za vedno odšla od nas, vendar si v naših srcih še vedno živa in v naših mislih še vedno z nami.

Hvala vsem, ki v misih in srcu ohranjate lepe spomine najo, obiskujete njen grob in jo priporočate v molitvi.

Vsi njeni

ZAHVALA

ob slovesu od našega dragega

FRANCA SKUBICA, KORLETA,

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem za podporo in spodbude v težkih trenutkih kratke, a usodne bolezni. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju infekcijskega oddelka Bolnišnice Novo mesto za predano oskrbo in razumevanje, ter osebnemu zdravniku dr. Janezu Zupančiču.

Vsem, ki ste se na dan slovesa množično poslovili od moža in očeta, se iskreno zahvaljujemo za izrečena sočalja, darove v dober namen ter tudi za svete maše, cvetje in sveče.

Zahvaljujemo se duhovnikom za lepo opravljen pogrebni obred in sedmino. Ob slovesu iskrena hvala tudi Marini Koščak in Marici Kovačič za lepe, ganljive besede ter izbrani glasbi in petju Tanje Zajc Zupan, Dušana Kamnikarja in Miloša Morettija. Hvala tudi praporščakom PGD Stična, Old timer klubu Hrast Tržišče, DU Stična in ZŠAM Ivančna Gorica.

Hvala vsem, ki ga boste ohranili v lepem spominu.

Žena Vida, družine Skubic in Vrhovnik

*Včasih gre vse narobe.
Počutiš se majhnega
in izgubljenega.
A drobna zvezdica
vedno sveti za nas
in nam nežno šepeta;
vse bo v redu.*

V SPOMIN

DRAGO STOPAR
iz Temenice
(28. 2. 1962 - 13. 5. 2011)

10 let je minilo kot trenutek, odkar si odšel za mavrico. Trenutek, ki nas spremlja vsakodnevno, z globoko bolečino. Iščemo tvoj obraz, glas, objem, obstoj, a zaman. Vendar nekoč, nekje bomo ponovno skupaj. Zahrbtina bolezen te je iztrgala iz naših življenj, zakaj? Le zakaj? Dragi ljubi mož, ati, naš najboljši prijatelj, nemogoče je povedati, kako te pogrešamo in imamo radi. Zahvaljujemo se vsem, ki postojite ob njegovem grobu in ga ohranjate v lepem spominu.

Tvoji vsi žalujoči

*Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep,
kot zvezda na nebu.*
(T. Pavček)

V SPOMIN

Mineva dvanajsto leto, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče in dedi

SLAVKO MAVER
1943–2009
mesarski mojster iz Stične

Hvala vsem, ki ga ohranjate v spominu, obiskujete njegov grob in prihajate k svetim mašam.

Vsi njegovi

*Pri srcu nam vsem je hudo,
ko od Tebe za vedno smo morali
vzeti slovo.
V spokojnem bivanju najdi svoj mir,
naj večno življenje Ti bo sreče izvir.*

ZAHVALA

V petek, 16. aprila 2021, je zaključila zemeljsko življenjsko pot mama, babica in prababica

ANA HRIBAR
(1935–2021)

po domače Ulčarjeva mama iz Trebnje Gorice pri Krki

Za vso strokovno pomoč in oskrbo v zadnjih dneh maminega zemeljskega življenja se zahvaljujemo medicinskemu osebju v Bolnišnici Sežana.

Za izkazano podporo v najtežjih trenutkih, darovano cvetje, sveče, molitev, sv. maše in darove za novo župnišče se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sovaščanom, prijateljem in znancem.

Posebno se zahvaljujemo domačemu gospodu župniku Dejanu Pavlinu za molitev in pogrebno sv. mašo, pevske-mu zboru Slana za zapete pesmi in trobentaču za glasbeno spremljavo žalnega obreda.

Zahvaljujemo se pogrebniemu zavodu Perpar in pogrebniemu zavodu Novak za vso pomoč pri izvedbi in organiziranju žalnega obreda.

Iskrena hvala vsem, ki ste žrtvovali svoj čas in našo mamo pospremili na zadnji poti, poti v večnost.

Žalujoči otroci

*Vetri v polju šumijo,
trave mehko valovijo,
sonce v dolino blešči,
a kaj, če si daleč ti!*

V SPOMIN

ANTON ROGELJ
5. 8. 1961–21. 5. 2019
iz Sušice pri Muljavi

V maju je minilo drugo leto, odkar te ni. Ostal je le spomin nate, ki si nas prezgodaj zapustil in na katerega mislimo ves čas. Za vedno boš ostal v naših srcih. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga hranite v lepem spominu.

Vsi njegovi

*Pot do tebe vodi skozi gozd čarobni,
v njem so dobre vile in možje hudobni.
Ko me nosi veter daleč prek ravnice,
iščem te in kličem z glasom drobne ptice.*

(F. Lainšček)

V SPOMIN

Minili sta dve žalostni leti brez našega ljubega moža, očija in dedija

FRANETA PEČJAKA

Hvala vsem, ki se spomnite nanj, postojite ob njegovem grobu in nam, ki smo ostali, še vedno stojite ob strani.

Njegovi, ki ga neskončno pogrešamo

*Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
a v srcih ostal za vedno boš ostal.*

V SPOMIN

Dne 16. 6. 2021 je minilo 25 let, kar nas je nepričakovano zapustil mož, oče, brat, stari oče, mesar, odkupovalec živine za klavnico Stična, varnostnik, kmetovalec, gasilec in človek velikega srca

VINKO HOČEVAR
po domače Ratenčan iz Ratence
(10. 4. 1934–16. 6. 1996)

Zahvaljujemo se vsem, ki se ga spominjate in postojite ob njegovem grobu in prižigate sveče v spomin.

*Žena Marija, sin Vinko, Milena, Cvetka, Danica,
vnuki Vinko, Andrej, Primož, Gregor, Marko, Astrid, Erik
in drugi*

*Srce je omagalo, tvoj dih je zastal,
a spomin nate bo večno ostal.*

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je, mnogo prezgodaj in nepričakovano, zapustil naš dragi mož, oči, tast in dedek

ALOJZ ZUPANČIČ
(1953 – 2021)

iz Sela pri Radohovi vasi

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem za slovo in vse izrečene besede tolažbe. Hvala župniku Izidorju Grošlju za opravljen obred, pevcem Prijateljem, pogrebni službi Perpar in trobentaču ter cvetličarni Cvet market za lepo okrasitev.

Hvala za ganljive govore.

Pogrešali ga bomo.

Vsi njegovi

"SEVERNA" STRAN

Razstava o Jurčičevi domačiji kot muzeju na prostem

Jurčičevo domačijo na Muljavi prištevamo k muzejem na prostem, ki so posebna/dodatna oblika varovanja kulturne dediščine. Kadar govorimo o muzeju na prostem, imamo v mislih muzej, v katerega so preneseni primerki stavbne dediščine, ki jih iz najrazličnejših razlogov ne moremo ohraniti na mestu njihovega nastanka oziroma v njihovem prvotnem okolju. Na novi lokaciji, ki je predvidena za postavitve muzeja na prostem, se jih ponovno postavi, obnovi po konservatorskih načelih in muzeološko predstavi. Muzej na prostem je praviloma znanstveno načrtovana in vodena ustanova, ki na izbranem zemljišču prikazuje način poselitve, graditve stavb, kulturo in način življenja določenega socialnega in profesionalnega družbenega sloja v izbranem zgodovinskem obdobju. Pomen tovrstnih muzejev na prostem je večplasten: ohranjanje in varovanje kulturne dediščine, raziskovanje in dokumentiranje stavbne dediščine, izobraževanje, krepitev lokalne in nacionalne zavesti, raziskovalno središče za posredovanje posebnih (tradicionalnih) znanj in veščin, promocijsko in informacijsko središče, vključevanje v turistično ponudbo in kraj oddiha ter razvedrila.

Jurčičeva domačija sodi med kombinirane muzeje na prostem, ki so sestavljani iz objektov, ohranjenih na mestu nastanka in objektov, ki so bili preneseni iz bližnje okolice. Na Jurčičevi domačiji so v izvorni podobi ohranjeni Jurčičeva rojstna hiša z začetka 19. stoletja, gospodarsko poslopje ob njej iz leta 1920, kozolec in kamniti vodnjak - kapnica. Ostali objekti na domačiji pa so bili preneseni iz okolice v šestdesetih letih 20. stoletja, ko so Jurčičevo domačijo pod usmeritvami takratnega Zavoda za varstvo kulturnih spomenikov SRS in Slovenskega etnografskega muzeja postopoma preoblikovali v muzej na prostem. V okolici so odkupili in na Jurčičevo domačijo prestavili več objektov. Leta 1966 so iz Malega Črnla prestavili čebelnjak. Leta 1968 so dodali sušilnico za lan, ki je bila izdelana po starem vzorcu iz Muljave. Istotčasno so ob gozdu na robu domačije postavili še leseno bajto, ki jo danes poznamo kot Krjavljevo koč. V letih 2002-2005 je bil na domačiji postavljen še zadnji objekt, in sicer skedenj kot večnamenski center za obiskovalce. Z njim je Jurčičeva domačija dobila končno, sedanjo podobo.

O zgodovini in razvoju Jurčičeve domačije na Muljavi govori tudi obsežna razstava z naslovom Od Pajžabrjeve bajte do muzeja in naprej, ki je bila odprta ob praznovanju letošnjega občinskega praznika. Na ogled je postavljena na podstrešju skednja na Jurčičevi domačiji. Avtorica razstave je Aleksandra Renčelj Škedelj, konservatorica ljubljanske območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS). Razstavne panoje je oblikovala Mojca Seliškar Drevendar iz Znojil pri Krki. Samastur d. o. o. iz Šentvida pri Stični je poskrbel za tisk panojev. Finančno je razstavo podprla Občina Ivančna Gorica. Povod za pripravo razstave je bila obeležitev treh pomembnih obletnic, in sicer 140. letnice smrti Josipa Jurčiča, 95. letnice varovanja Jurčičeve domačije in 70. letnice delovanja Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Ljubljana. Slednji strokovno usmerja in nadzoruje obnovitvene posege na Jurčičevi domačiji vse od leta 1953 dalje. Avtorica razstave na 17 razstavnih panojih popelje obiskovalca od prvih prizadevanj za ohranitev in obnovo Jurčičeve hiše v dvajsetih letih 20. stoletja, do oblikovanja Jurčičeve domačije kot muzeja na prostem v šestdesetih letih in do

Obnova slamnate strehe na kozolcu leta 2000. Foto: Boris Mravlje, arhiv ZVKDS, OE Ljubljana

obsežne prenove domačije v devetdesetih letih dvajsetega stoletja. Razstava se konča z vsebino vezano na postavitve novega večnamenskega skednja v letih 2002-2005, s katerim je muljavski muzej na prostem dobil tudi svojo končno obliko. Razstavo dopolnjuje še maketa Jurčičeve domačije, ki sta jo izdelala krajinska arhitekta Domen Rus in Aljaž Babič in je namenjena obiskovalcem, da si domačijo lažje prostorsko predstavljajo. Z razstavo ljubljanske enote ZVKDS, ki jo bogati raznoliko arhivsko gradivo, smo prvič dobili celovit vpogled v dolgotrnat prizadevanja posameznikov, društev in državnih institucij za ohranitev in vzdrževanje Jurčičeve domačije kot muzeja na prostem. Razstava je postavljena ob pravem času, ko na Zavodu Prijetno domače snujejo vsebinsko posodobitev muzeja na prostem. Kot stalno razstavo bi jo veljalo vključiti v novo ponudbo muzeja na prostem, ki jo Zavod Prijetno domače in Turistično društvo Muljava načrtujeta v okviru projekta Jurčičev izziv.

Dušan Štepec

Maketa Jurčičeve domačije na razstavi, foto: D. Štepec

Notranjost Jurčičeve rojstne hiše, foto: Janko Erjavec, ok. 1960, Mestna knjižnica Grosuplje

Dragi Josip

Ej, dragi Josip,
postal si influencer,
kdor kej velja,
te lajka in sledi,
kaj Kmetija,
kakšen Sanjski moški,
noben ne zna povedat
kakor ti!

Maš stil in zgodbo,
znaš ustvarit dramo,
poznaš značaje časov in ljudi
dolenjska duša sanja
čez vrstice,
deželo in slovenski rod časti.

Ta tvoj prefinjen
smisel za zabavo,
pa ti si roastal prvi,
ni dilem -

Kozlovski sodba vsem je ogledalo,
kako iz nule ustvariti problem.

V povestih tvojih
težka so vprašanja,
glas ljudstva
včasih nič ne spremeni
in stari, dobrodušni stric Krjavelj -
najboljši stand up komik svojih dni.

Tvoj Masterchef -
je bil pri Obrščaku,
od dobre hrane miza se šibi
in Na lepše res ni treba daleč,
doma najljubša pesem zazveni.

Za fejsbuk zid imaš
Slovenski narod,
vsak dan misli nove,
svež program
in Instagram profil -
beležka tvoja,
objavil si le, kar želel si sam.

Ko v noč poletno zvezde zagorijo
in pred Muljavo zastor se spusti,
svet in čas postane gledališče
poklon življenju
vse do večnosti.

Za nas ostal boš
ljubljenec občinstva
za zmeraj prvi bo
Deseti brat,
lahko bi kdaj dobili se
na zoomu,
lepo bi blo s teboj poklepetat ...

Dragica Šteh

AVTOR MARKO BOKALIČ	DRUGO VRATNO VRETNICE	MANJŠI ZAPRT PROSTOR ZNOTRAJ ČESA	VELIK KROŽNIK ELIPSASTE OBLIKE	ČEVELJ S KOLESICI	PREMICA, OKOLI KATERE SE KAJ SUČE	NAJVEČJI IZMED GRŠKIH JONSKIH OTOKOV	NAJVEČJI AKTIVEN JAPONSKI VULKAN
IZJAVA, S KTERO KDO DOLOČI DEDIČE							
ŽIVAL, KOT STA KOMAR IN BRENCELJ							
ŠPORTNI KLUB IZ MADRIDA					ITALIJAN, DRAMATIK (DARIO)		
AZJSKA DRŽAVA					OKOVJE (KNJIŽNO)		NEKDANJA AVSTRAL. PLOVALNA ŠAMPIONKA (DAWN)
PUHAŠTA BOMBAŽNA VLAKNA				NEKDANJI DIRKAČ SCHUMACHER MLAJŠI			
PREDSTOJNIK SAMOSTANA				PRINAŠALEC SPOROČILA	PROSTOR ZA PEVCE V CERKVI		
MOČVIRSKA RASTLINA			VEČJA FRANCOSKA REKA	ČEBELJA TVORBA	PRODAJNI PREDMET		
JAVNO NAROČILO		PREGLED IN POPRAVILNO STROJA					
ČRNA ZMES ZA VRHNI SLOJ CESTISČA		EVROPSKA DRŽAVA				JANEZ ERZEN	
NAŠ HOKEJIST OGRAJEN - SEK	NAJVEČJI MORSKI SESALEC	STVAR		REKA V SRBLJI		STROJ ZA IZKOPAVANJE	
				NAJVIŠJA NOTRANJSKA GORA			NAŠA MLADA PEVKA (ANA TERZAN)
							VLAČUGA, CIPA
GRAFIČNO OBLIKOVANJE MATEVŽ BOKALIČ	VNETA IN OTEKLA BEZGAVKA V DIMLIJAH	NEKDANJI DIRKAČ (JEAN)	JEZERO V NEM. IMENIH BOJNI PLIN, IPERIT	AFRIŠKA DRŽAVA	PREPOVEDNO PESNIŠTVO		
NAJMANJŠA KROGLA PRI BALINANJU						ITALIJAN. PISATELJICA FERRANTE	KORAČNICA
RIBIŠKI PLEN			HRVAŠKO NAFTNO PODJETJE	OTROK SL. PESNIK IN UREDNIK PISANIC (FELIKS)		PARADIŽ	NEKDANJI TURŠKI VELIKAŠ
GOZDNAT SEVERNI ROB KARPATOV					PEVKI SOKLIC IN DEZMAN		BOB DYLAN
						SPLETNA DOMENA LITVE	
NEPO-RABLJEN DEL					NAŠ JEZIKO-SLOVEK (JAKOB)		
NIKE LJ			IGRALKA GARDNER		KVADRATA POSODA, KI SLUŽI KOT EMBALAŽA		

Pravilni gesli nagradne križanke iz prejšnje številke Klasja: **VARUJMO NARAVO in MEDOVITE RASTLINE**. Izžrebančci: **Marija Trontelj (Stična), Nikolina Lilek (Stična), Marjan Volaj (Krka)**. Praktično nagrado prejmejo po pošti. Pravilni gesli tokratne križanke pošljite **do 15. julija 2021**, po pošti z dopisnico na naslov uredništva ali na e-naslov: urednistvo@klasja.net.